

Structurele sportparticipatie verhogen door schoolvoetbal?

Onderzoek naar de invloed van het schoolvoetbal op de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken binnen de gemeente Utrecht.

SPORT
UTRECHT

Arnout Lagerweij
580402
HAN Nijmegen
Sport, Gezondheid & Management
Onderzoek in sport & bewegen 2
12-06-2020

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Voorwoord

Voor u ligt de afstudeerscriptie van Arnout Lagerweij. De scriptie is geschreven in opdracht van Sport Utrecht en gaat in op de invloed van het schoolvoetbal op de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken binnen de gemeente Utrecht. Dit is mijn afstudeeronderzoek binnen de opleiding Sport, Gezondheid en Management aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Het onderzoek is uitgevoerd tijdens de afstudeerstage bij Sport Utrecht, in de maanden februari tot en met juli 2020.

Graag wil ik een aantal personen bedanken, zonder wie ik het onderzoek niet had kunnen uitvoeren. Om te beginnen gaat mijn dank uit naar mijn afstudeerbegeleider Jasper van Houten. Meneer van Houten heeft mij uitstekend gestuurd tijdens het onderzoek, feedback gegeven en mij op weg geholpen wanneer ik ergens tegenaan liep. Kortom, als afstudeerbegeleider is Jasper erg betrokken geweest tijdens mijn afstudeeronderzoek. Verder wil ik Sport Utrecht bedanken die gezorgd heeft dat de stage goed te combineren was met het schrijven van mijn scriptie en mij een leuke stageperiode heeft opgeleverd. Tot slot nog een dankwoord aan alle betrokkene van het schoolvoetbal, voor het deelnemen aan dit onderzoek.

Nijmegen, 22 juni 2020
Arnout Lagerweij

Samenvatting

In opdracht van Sport Utrecht is een onderzoek uitgevoerd naar de invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken binnen de gemeente Utrecht. Door het achterblijven in de aandachtwijken Overvecht, Zuidwest en Noordwest wat betreft de structurele sportparticipatie en het gebrek aan inzicht aangaande het schoolvoetbal, of deze invloed uitoefent op de structurele sportparticipatie binnen de wijken, is dit onderzoek zeer relevant te noemen voor de organisatie. Een inzicht hierop kan zorgen dat de organisatie in de toekomst beter in staat is om het schoolvoetbal op een dusdanige wijze weg te zetten, dat dit een verhoging van de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken met zich meebrengt. Het doel van het onderzoek is als volgt geformuleerd:

Het doel van het onderzoek is het doen van aanbevelingen aan Beweegmakelaar Onderwijs & Sport Patrick Bruggeman, werkzaam op de afdeling Sport- en bewegingsstimulering van Sport Utrecht, om de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtwijken van de gemeente Utrecht te vergroten middels schoolvoetbal, door -

met kwalitatief onderzoek de meningen te inventariseren van buurtsportcoaches (sportverenigingen), vakdocenten (scholen) en medewerkers van Sport Utrecht over de invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de Utrechtse aandachtwijken Overvecht, Noordwest en Zuidwest.

Door middel van vooronderzoek en bestaande literatuur is informatie gekregen over de twee variabelen. Binnen Sport Utrecht en in de context van dit onderzoek valt onder de dimensie structurele sportparticipatie twee belangrijke facetten, namelijk: verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod. Ten aanzien van het schoolvoetbal wordt er ook onderscheid gemaakt in 2 dimensies, namelijk: organisatorische kenmerken en beïnvloeding van individueel gedrag. De organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal zijn ingekaderd a.d.h.v. het BVO- model en de beïnvloeding van individueel gedrag omtrent het schoolvoetbal a.d.h.v. het Triademodel. Door deze modellen toe te passen met behulp van vooronderzoek, kwamen er zowel relevante hardware, software en orgware aspecten van het schoolvoetbal naar voren als interessante motivatie, capaciteit en gelegenheidsaspecten.

Middels kwalitatief onderzoek zijn de meningen verzameld van betrokkene van het schoolvoetbal, namelijk: buurtsportcoaches die de sportverenigingen in de aandachtwijken vertegenwoordigen, vakdocenten bij de scholen in de aandachtwijken en medewerkers van Sport Utrecht. Wat betreft het onderzoek wordt er gebruik gemaakt van individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen, om naar voren te brengen in hoeverre een bepaald aspect een stimulerende ofwel belemmerende werking uitoefent op het structureel sporten onder kinderen. Vervolgens wordt er gevraagd waarom dit het geval is en wat hierbij mogelijke handhaaf- en verbeterpunten zijn. Bovendien zijn de interviews en focusgroepen afgenomen via het online-platform Microsoft Teams.

De resultaten geven een beeld van de invloed van de dimensies, variabelen en de bijbehorende aspecten. De resultaten laten zien dat het organiseren van (meer) activiteiten, bijvoorbeeld clinics, op sportaccommodaties in het voortraject van schoolvoetbal, een positieve invloed heeft op (de doorstroom naar) structurele sportparticipatie. Het ontwikkelen van vaardigheden, heeft een positieve invloed heeft op de motivatie en capaciteit van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie. De monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal, kan ook een bijdrage leveren in de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken. De communicatie over verdere sportactiviteiten in de wijk, kunnen voornamelijk in het voortraject van het schoolvoetbal, van invloed zijn op de capaciteit van de deelnemende kinderen. De sociale omstandigheden van het schoolvoetbal kunnen zowel stimulerend als belemmerend werken op de gelegenheid van de kinderen voor structurele sportparticipatie, met name onder meiden. Aspecten die weinig of geen invloed uitoefenen zijn de financiën en tijdgebrek.

Door het organiseren van clinics voor schoolklassen op sportaccommodaties in het voortraject van het schoolvoetbal, heeft dit een positieve invloed op (de doorstroom naar) structurele sportparticipatie. Dit wordt bereikt om een maatschappelijke functie toe te voegen. Daarnaast moeten er schoolvoetbaltrainingen georganiseerd worden in een veilige omgeving, op een locatie dichtbij en onder begeleiding van een buurtsportcoach (of vakdocent). Het vormgeven van de schoolvoetbaltrainingen wordt met behulp van de monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal bereikt. Ook moet er gestimuleerd worden dat vakdocenten te allen tijde aanwezig zijn tijdens het schoolvoetbal(toernooi).

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
SAMENVATTING.....	2
INHOUDSOPGAVE	3
1. INLEIDING.....	5
1.1. PROJECTKADER	5
1.1.1. Stageorganisatie	5
1.1.2. Aanleiding en relevantie.....	6
1.2 PROBLEEMSTELLING.....	7
1.2.1. Doelstelling.....	7
1.2.2. Onderzoeksmodel.....	7
1.2.3. Vraagstellingen	9
1.3 LEESWIJZER	10
2. THEORETISCH KADER.....	11
2.2 METHODE LITERATUURONDERZOEK.....	11
2.3 STRUCTURELE SPORTPARTICIPATIE.....	12
2.3.1 Verenigingslidmaatschap.....	12
2.3.2 Laagdrempelig sportaanbod	13
2.4 ORGANISATORISCHE KENMERKEN VAN HET SCHOOLVOETBAL.....	14
2.4.2 Software:.....	16
2.5 BEÏNVLOEDING VAN INDIVIDUEEL GEDRAG OMTRENT SCHOOLVOETBAL.....	18
2.5.1 Motivatie:.....	19
2.5.2 Capaciteit:	20
2.5.3 Gelegenheid:	21
3. METHODE.....	26
3.1 KWALITATIEF ONDERZOEK	26
3.2 ONDERZOEKSPOPULATIE EN ONDERZOEKSGROEPEN	26
3.3 MEETINSTRUMENT (OPERATIONALISATIE).....	28
3.3.1 Interviewschema individuele semigestructureerde interviews	28
3.3.2 Interviewschema focusgroepen	29
3.4 METHODE DATAVERZAMELING.....	30
3.4.2 Dataverzameling focusgroepen	30
3.5 METHODE DATA-ANALYSE	31
3.6 BETROUWBAARHEID EN VALIDITEIT	31
3.6.1 Betrouwbaarheid.....	32
4. RESULTATEN.....	34
4.1 STRUCTURELE SPORTPARTICIPATIE.....	34
4.2 ORGANISATORISCHE KENMERKEN	35
4.2.1 Hardware	35
4.3 BEÏNVLOEDING VAN INDIVIDUEEL GEDRAG	37
4.5 CAPACITEIT	39
5. CONCLUSIE	42
6. DISCUSSIE.....	43
6.1 THEORETISCHE RELEVANTIE	43
6.2 PRAKTISCHE RELEVANTIE	44
6.3 BEGRENZINGEN VAN HET ONDERZOEK.....	45
6.4 SUGGESTIES VOOR VERVOLGONDERZOEK.....	45

7. AANBEVELINGEN	47
7.1 CLINICS VOOR SCHOOLKLASSEN OP SPORTACCOMMODATIES.....	47
7.2 VORMGEVEN SCHOOLVOETBALTRAININGEN MIDDELS MONITORING & EVALUATIE	48
LITERATUURLIJST	50
BIJLAGE 1. ZOEKTERMEN EN HITS.....	51
BIJLAGEN 2. INTERVIEWSCHEMA INDIVIDUELE SEMIGESTRUCTUREERDE INTERVIEWS	52
BIJLAGEN 3. INTERVIEWSCHEMA FOCUSGROEPEN.....	56
BIJLAGE 4. TAKEN- EN VERANTWOORDELIJKHEDEN BESCHRIJVING LIJNCOÖRDINATOREN EN PROJECTLEIDER VAN HET SCHOOLVOETBAL	61
BIJLAGE 5: POWERPOINT HEATS - FOCUSGROEPEN.....	62

1. Inleiding

1.1. Projectkader

1.1.1. Stageorganisatie

De stageorganisatie in kwestie is Sport Utrecht. Vanaf 1 augustus 2018 is Sport Utrecht de verbindende partij op het gebied van sport en bewegen. Voorheen waren Harten voor Sport en Vereniging Sport Utrecht in veelvoud actief om zoveel mogelijk Utrechters in beweging te krijgen, door middel van laagdrempelig aanbod in de wijken of door actieve ondersteuning van de verenigingen. Door het bundelen van de krachten ontstond er één organisatie, genaamd Sport Utrecht. Bij Sport Utrecht is de werkwijze zowel wijkgericht als centraal gestuurd. Wijkgericht met focus op de specifieke lokale buurtnetwerken, om zo dicht mogelijk bij de Utrechters te staan. Daarnaast primair vanuit de wijken en de sportorganisaties, met de nadruk op de lokale buurtnetwerken, om zo dicht mogelijk bij de sportende en bewegende Utrechter te staan. Bovendien centraal gestuurd met een stedelijke focus, om goede ervaringen en voorbeelden breder beschikbaar te maken en aanbod over wijken heen te verduurzamen. Dit wordt allemaal gedaan in samenwerking met de sportorganisaties, om dergelijke specifieke (stad) thema's aan te grijpen. Binnen Sport Utrecht herkent iedereen zich in de leidende principes, zoals vastgesteld door de gemeente in de nota van uitgangspunten:

- ✓ Er wordt vraaggestuurd gewerkt; aansluiten bij vragen en initiatieven van sportaanbieders, sociale partners en bewoners;
- ✓ Er wordt gewerkt vanuit de wijken, waardoor het mogelijk is om vraag en aanbod goed te matchen;
- ✓ Doen wat nodig is; de inspanningen variëren per wijk, per doelgroep en per situatie.

Er staan binnen Sport Utrecht 5 kerntaken (afdelingen) centraal, namelijk: Sport- en beweeginfrastructuur, Sport- en beweegstimulering, Topsport- en talentontwikkeling, Promotie van de sport en Belangbehartiging (Sport Utrecht, z.d.). Dit onderzoek valt onder de kerntaak Sport- en beweegstimulering. Binnen sport- en beweegstimulering staat centraal dat men zoveel mogelijk Utrechters in beweging wil brengen, juist ook diegenen voor wie dat niet vanzelfsprekend is. Ook binnen deze afdeling zijn er verschillende vakgroepen zoals beweegmakelaars, buurtsportcoaches, aangepast sporten en beweegmaatjes. Ik zal mijn stage vervullen in een functie als beweegmakelaar. Binnen de vakgroep beweegmakelaars zijn er verschillende sportconsulenten werkzaam. Deze betreffende sportconsulenten zijn allen werkzaam in en toegewezen aan een sportieve omgeving, welke gerelateerd is aan een wijkteam. Bovendien zijn deze sportconsulenten verbonden met één of meerdere stadsdelen. Sport Utrecht kent 10 sportieve omgevingen (figuur 1), namelijk: Overvecht, Noordwest, West, Zuidwest, Zuid, Leidsche Rijn en Vleuten, De Meern, Binnenstad, Oost & Noordoost (BONO). Mijn stagebegeleider, Patrick Bruggeman (beweegmakelaar Sport & Onderwijs), is verantwoordelijk voor de sportieve omgeving Zuid en Binnenstad, Oost & Noordoost (BONO). Maar wat betreft het onderzoek wordt de focus gelegd op de aandachtswijken (Overvecht, Noordwest en Zuidwest).

Figuur 1: Overzicht Utrechtse wijken

1.1.2. Aanleiding en relevantie

Sport en bewegen maakt sinds jaar en dag een aanzienlijk deel uit van de huidige maatschappij, omdat het bijdraagt aan gezondheid, ontmoeting, activering, participatie en sociale cohesie (Duijf, van den Berg, van Houten, Wendel-Vos, Hiemstra & Duijvestijn, 2019). Kinderen van 8 tot 12 jaar hebben over het algemeen het hoogste percentage als het gaat om sportlidmaatschap en wekelijkse sportdeelname. Landelijk gezien sporten er bijna 80% van de kinderen in de betreffende leeftijdsfase wekelijks. Bovendien is 79% lid van een sportvereniging. De meest beoefende sporten in deze leeftijdsfase zijn voetbal (26%), hockey (8%) en tennis (7%). Overigens blijkt dat deze leeftijdsgroep tevens in de vrije tijd druk bezig is met sport, namelijk maar liefst 3,1 uur per week. Deze kinderen wonen thuis en brengen veel tijd op de basisschool door. Sporten in de vrije tijd, buitenspelen, fietsen en wandelen naar school bijvoorbeeld zijn in deze levensfase voor velen een dagelijkse vorm van bewegen. Ook zijn kinderen in veelvoud lid van een vereniging (Duijf, van den Berg, van Houten, Wendel-Vos, Hiemstra & Duijvestijn, 2019).

Wanneer een kind in zijn jeugd aan sport doet, vergroot dat volgens onderzoek de kans om als volwassene te starten met een sport met 16,9%, ten opzichte van een volwassene die als kind niet aan sport deed. Daarom is het van groot belang dat gemeenten en sportbonden voldoende aandacht blijven besteden aan sportparticipatie van kinderen. Hierbij kunnen ook schoolgerelateerde laagdrempelige sportactiviteiten een rol spelen, kijkend naar de sportparticipatie bij kinderen. De gemeente Utrecht vindt het dan ook belangrijk dat haar inwoners voldoende sporten en bewegen. Er wordt gestreefd naar een passend en betaalbaar sport- en beweegaanbod, in een optimale sportinfrastructuur. Maar daarentegen is sporten voor een aantal groepen Utrechters niet vanzelfsprekend. Er zijn namelijk ook bewonersgroepen in de gemeente Utrecht die regelmatig belemmeringen ervaren en/of moeten dealen met beperkte mogelijkheden. Vooral onder bewoners uit de zogenoemde 'aandachtwijken' Overvecht, Zuidwest en Noordwest (zie figuur 1) blijft de sportparticipatie achter ten opzichte van het stedelijk gemiddelde. Vaak is er bij deze bewoners sprake van een combinatie van risicofactoren, zoals een lage sociaal economische status (SES), armoede, laaggeletterdheid en/of een problematische thuissituaties die ervoor zorgen dat de sportparticipatie in de wijken achterblijft (Deelen, Özgül & Lagendijk, 2018).

Over het algemeen zijn er in Utrecht relatief gezien veel kinderen lid van een sportclub: gemiddeld sporten namelijk 83% van de Utrechtse kinderen uit groep 7 en 8 bij een sportclub. Dit aantal is behoorlijk in vergelijking met het landelijke gemiddelde, namelijk 74% van de kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar die lid is van een sportclub. Echter, ligt dit percentage in de aandachtwijken (Overvecht, Noordwest en Zuidwest) aanzienlijk lager. Gedurende het schooljaar 2017-2018 was in Overvecht 64% van de kinderen in van 10 tot 12 jaar (groep 7 en 8) lid van een sportvereniging. In Zuidwest en Noordwest lag dit percentage enigszins hoger, namelijk bij beide 71%. Voor met name Overvecht is er een forse daling ingezet gelet op de afgelopen jaren, in het schooljaar 2013-2014 sportte er destijds namelijk nog 71% van de kinderen bij een sportclub (Deelen, Özgül & Lagendijk, 2018).

Binnen de organisatie Sport Utrecht wordt er dan ook veel gedaan om de achterstand omtrent sportparticipatie van kinderen in deze aandachtwijken in te lopen. De inspanningen die Sport Utrecht verricht zijn vaak in de vorm van sportactiviteiten om kinderen op deze manier aan het sporten te krijgen. Schoolvoetbal is hiervan een relevant voorbeeld, aangezien hierbij alle basisscholen kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de gemeente Utrecht, via deze weg kunnen sporten. Het schoolvoetbal is met elk jaar weer bijna 5.000 deelnemers een hele organisatie. De afgelopen jaren is de organisatie rond het schoolvoetbal nauwelijks veranderd en vraagt men zich steeds meer af of deze huidige manier van aanpak, optimalisatie nastreeft en daadwerkelijk zorgt voor meer structurele sportparticipatie onder de deelnemers. Binnen Sport Utrecht heerst er in de huidige situatie een gebrek aan inzicht aangaande het schoolvoetbal en of deze werkelijk invloed uitoefent op de sportparticipatie binnen de wijken. De organisatie heeft als organisatiedoel om kinderen structureel te laten sporten. Het is dus wel degelijk van belang om de invloed tussen deze twee variabelen te toetsen. Vandaar dat Sport Utrecht de interesse heeft gewekt om dit onderwerp nader te onderzoeken.

Door het achterblijven in de aandachtwijken Overvecht, Zuidwest en Noordwest wat betreft de sportparticipatie en het gebrek aan inzicht over de invloed van het schoolvoetbal hierop, is dit onderzoek zeer relevant te noemen voor de organisatie. Omdat de invloed van het schoolvoetbal op de structurele

sportparticipatie nog niet is bekeken binnen de organisatie, zal dit onderzoek vooral dienen als een verkennend onderzoek. Een inzicht hierin kan namelijk belangrijke aanbevelingen opleveren voor de organisatie. Het inzicht binnen de organisatie kan er onder andere voor zorgen dat de organisatie in de toekomst beter in staat is om schoolvoetbal op een dusdanige wijze weg te zetten, dat dit een verhoging van de sportparticipatie met zich meebrengt.

1.2 Probleemstelling

De probleemstelling is onderverdeeld in drie onderdelen, namelijk: doelstelling, onderzoeksmodel en vraagstellingen, afgeleid van Verschuren en Doorewaard (2015). Allereerst wordt er door middel van de doelstelling duidelijk gemaakt wat de reden is voor het onderzoek en door wie het wordt uitgevoerd. Vervolgens zal het onderzoeksmodel weergegeven worden en daarin zal duidelijk worden wat de belangrijkste stappen zijn over het gehele proces m.b.t. het onderzoek. Verder zullen de vraagstellingen worden geformuleerd en toegelicht. Deze verschillende vraagstellingen beschrijven wat er met dit onderzoek bereikt dient te worden en wat men dus uiteindelijk te weten wil komen.

1.2.1. Doelstelling

Doel: Het doel van het onderzoek is het doen van aanbevelingen aan Beweegmakelaar Onderwijs & Sport Patrick Bruggeman, werkzaam op de afdeling Sport- en bewegingsstimulering van Sport Utrecht, om de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtwijken van de gemeente Utrecht te vergroten middels schoolvoetbal, door – met kwalitatief onderzoek – de meningen te inventariseren van buurtsportcoaches (sportverenigingen), vakdocenten (scholen) en medewerkers van Sport Utrecht over de invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de Utrechtse aandachtwijken Overvecht, Noordwest en Zuidwest.

1.2.2. Onderzoeksmodel

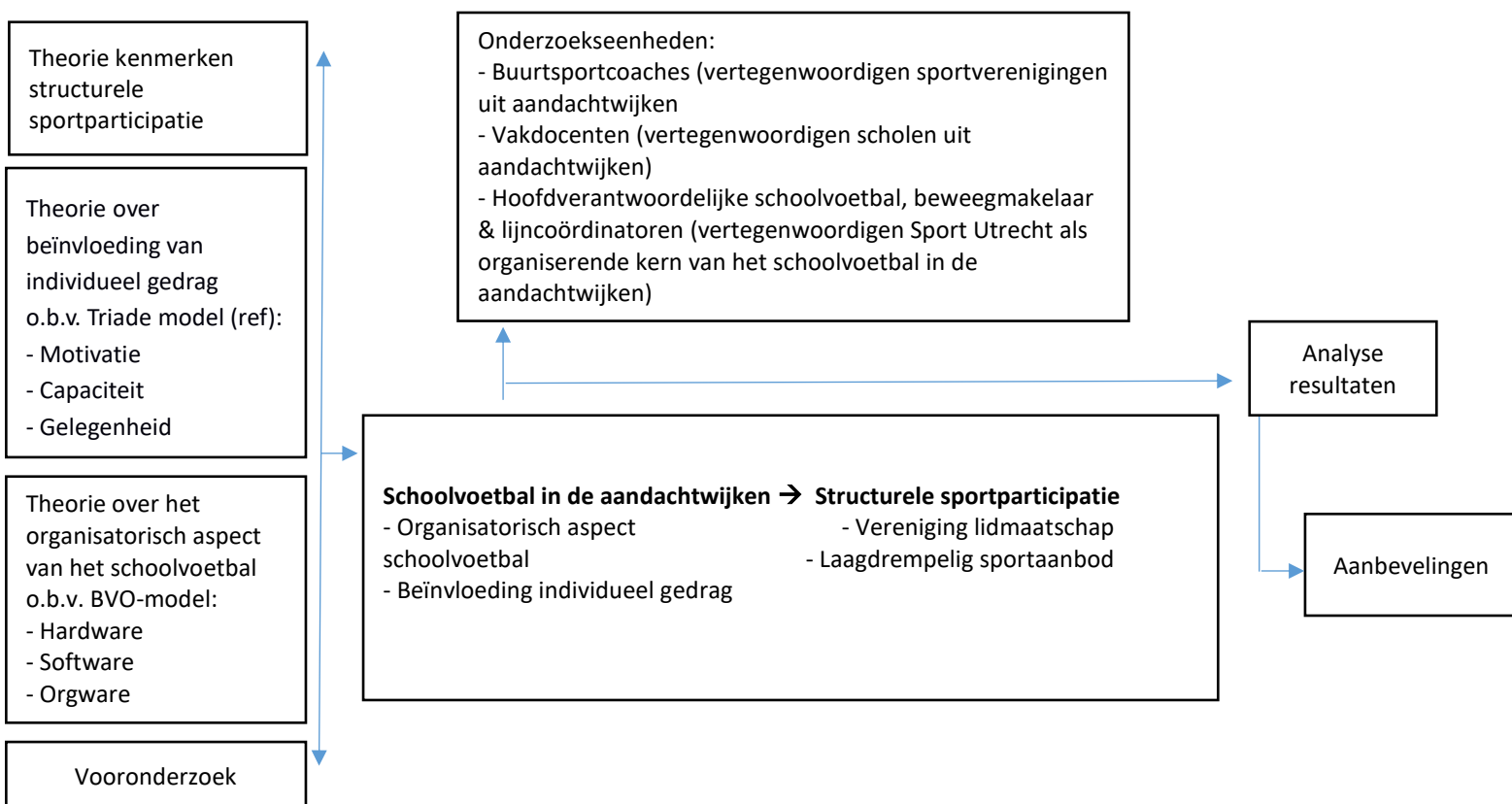
Deze paragraaf laat het onderzoeksmodel (figuur 2) met een schematisch weergave naar voren komen. Met behulp van het onderzoeksmodel wordt er overzichtelijk gemaakt op welke wijze de doelstelling wordt bereikt. In dit model wordt aangegeven hoe het onderzoek wordt uitgevoerd en hoe wordt gekomen tot het schrijven van aanbevelingen. In het model is terug te zien dat er gewerkt wordt met 4 fasen (a, b, c, d). Deze stappen staan onder het onderzoeksmodel verder uitgelegd.

(a)

(b)

(c) (d)

Figuur 2: Conceptueel model

Stappen uitgeschreven

Stap A - theoretisch kader vormgeven:

Tijdens stap A zijn de variabelen van het onderzoek, structurele sportparticipatie en schoolvoetbal onderbouwt met modellen, zoals het BVO-model (BeweegVriendelijke Omgeving) en het Triade-model. Deze modellen en variabelen staan beschreven in het theoretisch kader. Per onderwerp zullen er verschillende wetenschappelijke studies bestudeerd worden om meer informatie over het betreffende onderwerp te kunnen verschaffen. Daarnaast is het theoretisch kader voor laagdrempelig sportaanbod, hoofdzakelijk tot stand gekomen door middel van vooronderzoek. Net als een gedeelte van de uitwerkingen rondom de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal. Door verschillende gesprekken te voeren met Patrick Bruggeman (praktijkbegeleider, projectleider schoolvoetbal en beweegmakelaar), is er veel informatie verschaft over deze onderwerpen. Middels deze modellen, studies en vooronderzoek zijn de theoretische hoofdvraag en de daarbij behorende deelvragen beantwoord en wordt het definitief conceptueel model gevormd dat de basis vormt voor de volgende onderzoeksstappen.

Stap B - empirische kern beschrijven:

Tijdens stap B wordt de methode die beschreven staat in hoofdstuk 3 tot uitvoering gebracht, om de benodigde data voor het onderzoek te verzamelen en te analyseren. Ook het meetinstrument in de vorm van onder andere interviewschema's, is hiervan een voorbeeld. Voordat de interviews/focusgroepen afgenomen werden, zijn de betrokkene via de telefoon benaderd om de contacten alvast te prikkelen. In dit telefoongesprek introduceerde de onderzoeker zichzelf om daarna verder kennis te maken en werd de meerwaarde van het onderzoek onderbouwd. Daarnaast worden de onderzoekseenheden, zoals weergegeven in figuur 2, uitgebreid behandeld. In hoofdstuk 3 wordt deze methode verder toegelicht.

Stap C - analyse van resultaten:

Wat betreft stap C zijn de resultaten uit stap B met elkaar vergeleken. Hierbij is gekeken naar de verbanden op de invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie in de aandachtswijken op basis van een data-analyse. Hiervoor zijn drie dimensies geanalyseerd, namelijk de structurele sportparticipatie in het algemeen, de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal en de beïnvloeding van individueel gedrag omtrent schoolvoetbal. De interviewfragmenten zijn op basis van het definitief conceptueel model geordend. Vervolgens is de overeenkomsten/verschillen-methode toegepast om tot analyseresultaten te komen.

Stap D - formuleren van aanbevelingen:

In stap D van het onderzoek zijn de aanbevelingen aan Sport Utrecht geformuleerd, gebaseerd op de data-analyse uit stap C.

1.2.3. Vraagstellingen

Op basis van het onderzoeksmodel kan er op een juiste manier een vraagstelling opgemaakt worden. De vragen worden zodanig geformuleerd, dat het antwoord daarop zinvol is bij het realiseren van de doelstelling. Daarnaast beantwoorden de stappen a, b en c ieder een van de drie gestelde hoofdvragen. De verschillende typen vraagstellingen zullen bestaan uit drie hoofdvragen die voortkomen uit zowel het theoretische (a), empirische (b) als analytische (c) onderdeel, wat betreft het onderzoeksmodel.

Theoretische vraagstelling:

Wat is vanuit de theorie bekend over de invloed van schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie?

Theoretische deelvragen:

- Hoe is het gesteld met de structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de aandachtswijken binnen de gemeente Utrecht? (§2.3-)
- Welke organisatorische aspecten van het schoolvoetbal zijn relevant met het oog op het stimuleren van structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar? (§2.4-)
- Op welke wijze beïnvloedt schoolvoetbal (mogelijk) het individuele sportgedrag van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12? (§2.5-)

Empirische vraagstelling:

Wat zijn de meningen van buurtsportcoaches van sportverenigingen, vakdocenten van scholen en medewerkers van Sport Utrecht over de invloed van het schoolvoetbal op de doorstroom naar structurele sportparticipatie?

Empirische deelvragen:

- Wat is de invloed van de belangrijke aspecten omtrent het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken? (§4.2; §4.3-)
- Hoe beïnvloeden de aspecten omtrent het schoolvoetbal het structurele sporten onder kinderen in de aandachtswijken? (§4.2; §4.3-)

Analytische vraagstelling:

Welke positieve en negatieve punten (handhaaf- en verbeterpunten) met het oog op een vergroting van de structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de aandachtswijken binnen de gemeente Utrecht ten aanzien van de relatie tussen het schoolvoetbal en de doorstroom naar structurele sportparticipatie?

1.3 Leeswijzer

Dit onderzoek bevat verschillende hoofdstukken. Om u als lezer een afgetekend beeld te geven over de hoofdstukken van dit onderzoek wordt er in de leeswijzer de opbouw van het onderzoek beschreven. In hoofdstuk 1 wordt de achtergrond van het onderzoek beschreven. Hierin wordt de opdrachtgever genoemd en de aanleiding van het onderzoek kenbaar gemaakt. Ook de doelstelling van het onderzoek en de vragenstellingen waarop het onderzoek antwoord geeft worden in dit hoofdstuk toegelicht. Hoofdstuk 2 geeft een overzichtelijke weergave van de theoretische achtergrond van dit onderzoek. Hierin worden ook de variabelen toegelicht en verder onderbouwd met relevante theorieën en modellen. Dit wordt vervolgens samengevat en geconcludeerd in het definitieve conceptueel model, dat de basis vormt voor het empirische deel van het onderzoek. In hoofdstuk 3 staat de methode van het onderzoek centraal. Naast een toelichting van de keuze voor het onderzoeksdesign, evenals de onderzoekspopulatie, wordt er ook beschreven hoe het meetinstrument is ontstaan, hoe de data is verzameld en hoe deze is geanalyseerd. Daarnaast wordt er beschreven hoe het is gesteld met de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de resultaten van het onderzoek. Deze worden weergegeven door de beschrijvende en verklarende statistieken. In hoofdstuk 5 worden alle onderzoeksresultaten kort en bondig samengevat en worden er conclusies getrokken ten aanzien van de doelstelling. Hoofdstuk 6 geeft een verdere toelichting van de theoretische en praktische relevantie van dit onderzoek, waarna de discussiepunten wat betreft het onderzoek worden omschreven. Bovendien worden de begrenzingen van het onderzoek aangegeven en worden er suggesties voor vervolgonderzoek gedaan. In hoofdstuk 7 worden op basis van de onderzoeksresultaten en conclusies aanbevelingen gedaan aan de relevante en betrokken partijen. Ter afsluiting hoofdstuk 8, waarin alle gebruikte bronnen en literatuur vermeld staat waar in deze scriptie naar verwezen wordt.

2. Theoretisch kader

2.1 Inleiding

Het theoretisch kader vormt de basis van het onderzoek. In dit hoofdstuk worden alle relevante theorieën en modellen in kaart gebracht achter de variabelen die centraal staan. Het theoretisch kader is opgebouwd aan de hand van een literatuuronderzoek en zal ook de rode draad vormen voor deze scriptie. In paragraaf 2.2 wordt de methode van het literatuuronderzoek, waarmee het theoretisch kader vormgegeven is, toegelicht. Vervolgens wordt in paragraaf 2.3 de afhankelijke variabele 'structurele sportparticipatie' gedefinieerd, middels verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod. In de gemeente Utrecht staan een aantal aandachtswijken centraal, welke ook worden omschreven in deze paragraaf. Paragraaf 2.4 bestudeert de onafhankelijk variabele 'schoolvoetbal'. De definiëring van dit begrip en het BVO-model (hardware, orgware, software) worden hierin beschreven om de organisatorische kern van het schoolvoetbal toe te lichten. Daarnaast zal in paragraaf 2.5, door middel van het Triade-model (motivatie, capaciteit, gelegenheid), een toelichting gegeven worden op de beïnvloeding van het gedrag, middels het schoolvoetbal. Het theoretisch kader resulteert in paragraaf 2.6 tot een conclusie waarin antwoord gegeven wordt op de theoretische hoofdvraag. Uiteindelijk wordt de conclusie van het theoretisch kader in een schematisch overzicht weergegeven, genaamd het conceptueel model, ontwikkeld door Piet Verschuren en Hans Doorewaard.

2.2 Methode literatuuronderzoek

Om het theoretisch kader op te stellen zal naar relevante literatuur gezocht worden, die betrekking heeft op de onderzoeksvraag. De gevonden literatuur moet een antwoord geven op de geformuleerde theoretische vraagstelling van dit onderzoek.

De theoretische hoofdvraag die in de laatste paragraaf (2.6) van dit hoofdstuk zal worden beantwoord luidt:
Wat is vanuit de theorie bekend over de invloed van schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie?

Naast de theoretische hoofdvraag zijn er ook deelvragen opgesteld, deze zijn als volgt opgesteld:

- *Hoe is het gesteld met de structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de aandachtswijken binnen de gemeente Utrecht? (§2.3-)*
- *Welke organisatorische aspecten van het schoolvoetbal zijn relevant met het oog op het stimuleren van structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar? (§2.4-)*
- *Op welke wijze beïnvloedt schoolvoetbal (mogelijk) het individuele sportgedrag van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12? (§2.5-)*

Het beantwoorden van de theoretische deelvragen resulteert in het beantwoorden van de theoretische hoofdvraag in paragraaf §2.6.

Om antwoord te kunnen geven op de theoretische vragen is gezocht naar literatuur. Om te beginnen is dit gedaan door het zoeken naar artikelen op de database Google Scholar. Voor het zoeken naar bruikbare artikelen is gebruik gemaakt van de volgende zoektermen: structurele sportparticipatie, sportparticipatie kinderen, laagdrempelig sportaanbod, motivatie om te sporten, capaciteit en gelegenheid. Daarnaast is gebruik gemaakt van Engelstalige zoektermen: structural sports participation, sport participation, motivation to exercise. Met deze zoektermen zijn de volgende zoekcombinaties gemaakt: Sport participation, Motivatie om te sporten, Sport participatie kinderen. In bijlage 1 zijn de gebruikte zoekcombinaties met het aantal hits per zoekterm terug te vinden.

Om tot diepgang te komen binnen deze literatuur is er vanuit de onderstaande bronnen doorgezocht naar meerdere relevante literatuurstukken, dit wordt ook wel de 'sneeuwbalmethode' genoemd. Er wordt hierbij gezocht op basis van de kenmerken (auteur, verwijzingen, citaties, trefwoorden etc.) van een publicatie die men al gevonden heeft (HAN Studiecentra, 2020). Een aantal artikelen die zijn toegepast voor het theoretisch kader, zijn gevonden door de referenties na te gaan van gevonden documenten. De sneeuwbalmethode is in dit onderzoek vooral gebruikt bij documenten van de gemeente Utrecht omtrent sportparticipatie. Op basis van de zoekresultaten zijn hieronder een aantal (sleutel) documenten geselecteerd die de basis vormen van dit theoretisch kader en daarmee het onderzoek. De (sleutel) documenten die wat hebben opgeleverd voor dit

theoretisch kader zijn Duijf et al. (2019), Frelief en Janssens (2007), Mol en van Loo (2020).

2.3 Structurele sportparticipatie

In deze paragraaf zal er uitgebreid aandacht worden besteed aan het begrip structurele sportparticipatie.

Daarnaast zal in deze paragraaf antwoord gegeven worden op de deelvraag:

- Hoe is het gesteld met de structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de aandachtwijken binnen de gemeente Utrecht?

Definitie

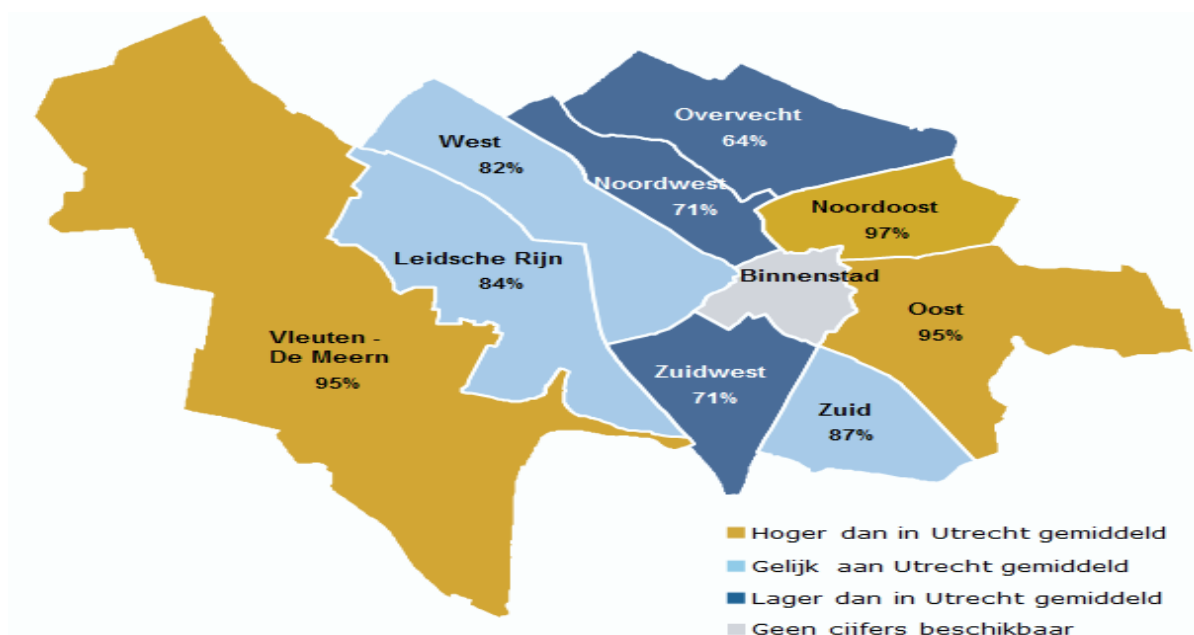
De definitie van sportparticipatie zit simpelweg al verscholen in het woord zelf en wordt veelal gedefinieerd als participeren of deelnemen aan een sport. Aangaande de structurele sportparticipatie laat de literatuur verschillende invalshoeken zien. De literatuur beschrijft dat er bij een structurele sporter sprake is van wekelijkse sportparticipatie en dat hier een patroon of structuur aan vastzit. Deze structuur kan geuit worden in de vorm van trainingen/wedstrijden bij een sportvereniging of door elke week laagdrempelig sportaanbod te creëren waar aan deelgenomen wordt. Overigens wordt door de richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) maandelijkse en wekelijkse sportparticipatie ook als belangrijkste maten gezien voor sportfrequentie, waarbij het dus gewenst is dat zoveel mogelijk mensen maandelijks of wekelijks sporten (Mol & van Loo, 2020).

De definitie die op de context van dit onderzoek het meest van toepassing is en daarnaast gehanteerd zal worden, is de wekelijkse (structurele) sportparticipatie als RSO richtlijn. Volgens Sport Utrecht valt onder deze definitie (in de context van dit onderzoek naar structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar) twee belangrijke dimensies, namelijk: verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod. Deze twee dimensies geven namelijk in uitgebreide samenhang het structureel sportaanbod weer, zoals binnen Sport Utrecht wordt aangehouden. In de subparagrafen 2.3.1 en 2.3.2 zal een verdere uitwerking worden gegeven van verenigingslidmaatschap en het laagdrempelig sportaanbod van kinderen binnen de aandachtwijken in de gemeente Utrecht.

2.3.1 Verenigingslidmaatschap

Onder verenigingslidmaatschap wordt in dit onderzoek verstaan; het aandeel van de jeugd dat lid is van een sport-, hobby of andere vereniging. Over het algemeen zijn er in Utrecht relatief veel kinderen lid van een sportclub: gemiddeld sporten namelijk 83% van de Utrechtse kinderen uit groep 7 en 8 bij een sportclub. Dit aantal is behoorlijk in vergelijking met het landelijke gemiddelde, namelijk 74% van de kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar die lid is van een sportclub. Maar als er daarentegen wordt gekeken naar de aantallen verenigingslidmaatschappen per wijk binnen de gemeente Utrecht, komen er grote verschillen naar voren. Sterker nog, de verschillen met de zogeheten aandachtwijken (Noordwest, Overvecht en Zuidwest) t.o.v. van de overige wijken binnen de gemeente Utrecht, zijn de afgelopen jaren alleen maar groter geworden. In deze wijken zijn er namelijk steeds minder kinderen die een lidmaatschap aanschaffen bij een vereniging.

In figuur 3 is dan ook te zien dat de percentages verenigingslidmaatschappen in de aandachtwijken aanzienlijk lager zijn in vergelijking met de overige wijken in de gemeente Utrecht. Dit figuur is gebaseerd op cijfers van het schooljaar 2017-2018. Met name in de wijk Overvecht is een forse daling ingezet aangaande de afgelopen jaren, als men nagaat dat in het schooljaar 2013-2014 nog 71% van de kinderen sportte bij een sportclub (Volksgezondheidsmonitor, 2018).

Figuur 3: Percentages verenigingslidmaatschappen in Utrechtse wijken

Daarnaast bleek dat jongens vaker sporten dan meisjes. Met name in de wijken Overvecht en Zuidwest is het verschil tussen jongens en meisjes groot: in Overvecht en Zuidwest zijn namelijk respectievelijk 28% en 30% minder meisjes dan jongens lid van een sportvereniging. Deze ontwikkeling wordt voornamelijk veroorzaakt doordat Utrechtse kinderen met een migratieachtergrond minder vaak lid zijn van een sportvereniging. Vooral meisjes en kinderen met een Marokkaanse, Turkse of overige niet westerse achtergrond zijn over het algemeen minder vaak lid van een sportvereniging. Uit cijfers van de volksgezondheidsmonitor blijkt ook dat meisjes met een Marokkaanse en Turkse migratieachtergrond aanvankelijk minder vaak lid zijn van een sportvereniging, namelijk 48% tegenover 91% van de Utrechtse meisjes zonder migratieachtergrond.

Aangaande het schoolvoetbal is het dus van belang om een beeld te vormen van het verenigingslidmaatschap onder deelnemers van het schoolvoetbal in de aandachtswijken. Ook is het interessant, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken of het schoolvoetbal in de aandachtswijken bijdraagt aan het lid worden van een sportvereniging. Bovendien is het relevant om te onderzoeken of het geslacht en de etniciteit mogelijk een rol spelen bij het deelnemen aan het schoolvoetbal.

2.3.2 Laagdrempelig sportaanbod

Onder laagdrempelig sportaanbod wordt verstaan; sport- en beweegactiviteiten die nabij de doelgroep georganiseerd worden, toegankelijk zijn voor elk niveau/categorie en betaalbaar zijn.

In het bijzonder voor de jeugd is er behoefte aan vrijblijvend kennismaken met diverse sporten, om via deze weg hun talenten te ontdekken. Er wordt m.b.t. laagdrempelig sportaanbod vooral gericht op de aandachtswijken binnen de gemeente Utrecht met veel kwetsbare jeugd en op scholen waar deze kinderen te vinden zijn. Overigens wordt er onder kwetsbare jeugd verstaan: kinderen die in verhouding een grotere afstand hebben tot sportparticipatie door verschillende factoren zoals bijvoorbeeld armoede, weinig ondersteuning door ouders, tijdgebrek (van ouders), overgewicht et cetera (Gemeente Utrecht, 2016). Ook voor hen moet namelijk ruimte geboden worden binnen het sportaanbod en dan is een inclusieve houding van de sportaanbieders vereist. De doorverwijzing van kinderen naar sportaanbod wordt in de aandachtswijken dan ook als uiterst belangrijk gezien.

Het uitwisselen, informeren en samenwerken in deze werving is zich aan het ontwikkelen, waarin buurtsportcoaches ook steeds meer een rol in spelen. Vanuit Sport Utrecht wordt er door het toedoen van een buurtsportcoach een toegankelijke tussenvorm aangeboden om te sporten voor kinderen tussen 8 en 14 jaar. Hierdoor kunnen kinderen tennis, voetbal en andere sport- en spelvormen op een laagdrempelige manier uitproberen. Het idee is ontstaan in samenwerking met sportclubs in de verschillende wijken. Binnen de organisatie wordt het dan ook weggezet als een maatschappelijk doel. Het streven is om kinderen die niet

makkelijk in aanmerking komen om te sporten via deze weg op een laagdrempelig manier, kennis te laten maken met sporten. Het meedoen is voor sommige kinderen nogal een drempel en daarom is het de intentie om juist deze groep te benaderen en de meerwaarde te laten ervaren van de mogelijkheden en het plezier die het sporten kan opleveren. Bovendien wordt het aanbod hierin niet als eindstation gezien, maar wellicht als een opstap om uiteindelijk lid te worden bij een sportvereniging. Door de betreffende cyclus van twee keer tien weken wordt de drempel naar een sportvereniging verlaagd, waardoor een sportvereniging na deze periode wellicht nieuwe leden kan verwelkomen. (Bruggeman, 2020).

Daarnaast bleek al uit eerdere cijfers dat meiden over het algemeen minder sporten dan jongens in de aandachtwijken en ook minder dan elders in Utrecht. Daarentegen is er op het gebied van meidensport een interessante ontwikkeling gaande. Want tegenwoordig willen meiden steeds meer 'stoere' sporten beoefenen (zoals voetbal), maar vinden het hierbij wel prettig om dit met meiden onderling te doen (Frelie & Janssens, 2007). In de aandachtwijken wordt er door onder andere de inzet van de buurtsportcoach sportcultuurmix geprobeerd om hierop in te spelen. Deze buurtsportcoach richt zich voornamelijk op de kwetsbare groepen met een aantoonbare achterstand in de structurele sportparticipatie, zoals meisjes met een Marokkaanse en Turkse achtergrond. Uit diverse interviews met professionals (DSP-groep) bleek dat onbekendheid rondom het laagdrempelig sportaanbod een rol kan spelen. Hierbij was het opvallend dat niet veel meisjes op de hoogte waren van de georganiseerde zomer sport- en beweegactiviteiten in de wijken. Daarnaast viel op dat de meisjes (nog) niet bewust bezig waren met sporten, bewegen en een gezonde leefstijl. Omdat allochtone meisjes vanuit hun gezin minder gestimuleerd worden om te gaan sporten en bewegen, wordt aangegeven dat laagdrempelig sportaanbod in de wijk voor hen van wezenlijk belang is (Deelen, Özgül & Lagendijk, 2018). Het schoolvoetbal binnen de aandachtwijken is een optimaal voorbeeld van het creëren van laagdrempelig sportaanbod. Het schoolvoetbal is namelijk een sportactiviteit die nabij de doelgroep georganiseerd wordt, toegankelijk is voor elk niveau en betaalbaar is. Maar daartegenover is het schoolvoetbal ieder jaar eenmalig en dus geen wekelijkse laagdrempelige sportactiviteit. Vandaar is het streven om het schoolvoetbal weg te zetten als opstap naar het wekelijkse laagdrempelig sportaanbod in de aandachtwijken, om uiteindelijk middels het schoolvoetbal méér kinderen structureel te laten sporten. Doordat het laagdrempelig sportaanbod in de aandachtwijken in een beginfase zit, zijn er nog geen cijfermatige inzichten wat betreft de deelname van kinderen per gemeente of per wijk.

Voor dit onderzoek is het dus van belang om een beeld te vormen van het laagdrempelig sportaanbod onder deelnemers van het schoolvoetbal in de aandachtwijken. Ook is het interessant, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken of het schoolvoetbal in de aandachtwijken bijdraagt aan een toeleiding naar (wekelijks) laagdrempelig sportaanbod. Bovendien is het relevant om te onderzoeken in hoeverre het schoolvoetbal in de aandachtwijken inspeelt op het gegeven dat meiden steeds meer 'stoere' sporten (zoals voetbal) willen beoefenen.

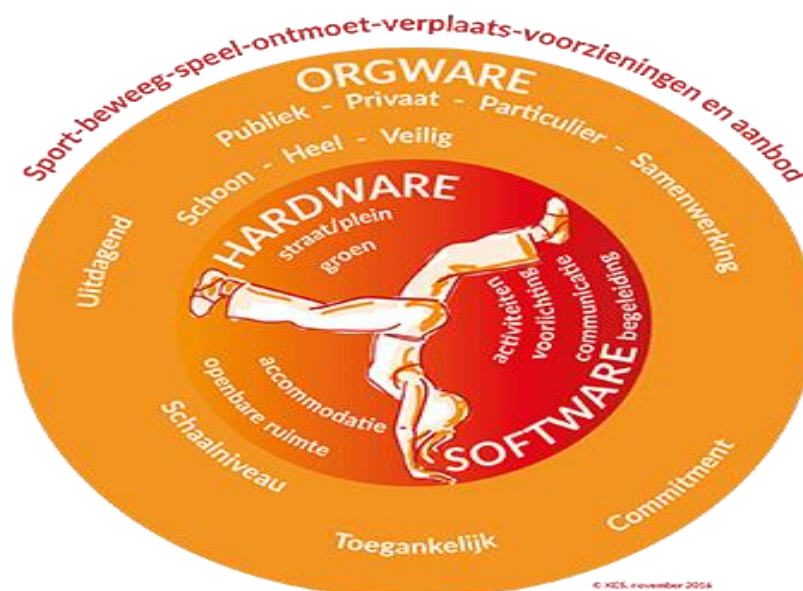
2.4 Organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal

In deze paragraaf zal een antwoord geformuleerd worden op de deelvraag: Welke organisatorische aspecten van het schoolvoetbal zijn relevant met het oog op het stimuleren van structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar?

In deze scriptie is de onafhankelijke variabele het schoolvoetbal. De organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal kunnen in kaart worden gebracht met het BVO-model (Model Beweegvriendelijke Omgeving). Het BVO-model (figuur 4) is opgesteld om aan te geven uit welke verschillende elementen een beweegvriendelijk omgeving bestaat: Hardware, Software en Orgware. Het BVO-model geeft onder andere beleidsambtenaren in de sport inzicht in het nut, de mogelijkheden en de (sociale) effecten van een beweegvriendelijke omgeving. Daarnaast is een gegeven dat een omgeving die uitdaagt tot sporten en bewegen, uiteindelijk bijdraagt aan meer (sport)participatie van kwetsbare groepen in de gemeente. Een beweegvriendelijk omgeving is namelijk voor de buurt van groot belang, aangezien het bijdraagt aan: de leefbaarheid, de sociale samenhang, prestaties op school en werk, de identiteit van de buurt, participatie (in de sport) van de bewoners en citymarketing (Hoyng, 2019).

Het schoolvoetbal is met elk jaar weer bijna 5.000 deelnemers een hele organisatie. De afgelopen jaren is de organisatie rond het schoolvoetbal nauwelijks veranderd, waardoor men zich is gaan afvragen of deze huidige manier van aanpak optimalisatie nastreeft en daadwerkelijk zorgt voor meer structurele sportparticipatie onder de deelnemers. Om kinderen in actie te krijgen middels schoolvoetbal en te houden door structureel te

sporten, is het van belang om in kaart te brengen welke organisatorische aspecten van het schoolvoetbal daadwerkelijk relevant zijn met het oog op het stimuleren van structurele sportparticipatie bij kinderen in de aandachtswijken. Hieronder zullen de drie dimensies die gelinkt zijn aan een beweegvriendelijke omgeving (Hoyng, 2019), in het kort worden toegelicht en toegepast voor de context van het schoolvoetbal.

Figuur 4 Model Beweegvriendelijke Omgeving

2.4.1 Hardware:

Hardware bestaat uit de fysieke sportinfrastructuur dat voor iedereen in de omgeving toegankelijk is en die sport en bewegen faciliteren. Vanuit Kenniscentrum Sport is er in samenloop met het Mulier Instituut de BVO-indicator ontwikkeld die uit 6 onderdelen bestaat:

Sportaccommodaties/sportvoorzieningen (zoals grasvelden, gymzalen, sporthallen en zwembaden)
Speel- en sportplekken (zoals playgrounds, trapveldjes, schoolpleinen, speeltuinen, skateparken en outdoor fitness)

Sport-, speel- en beweegruimte (zoals parken, beweegtuinen, plantsoenen etc.)

Routes (zoals wandel/hardlooperoutes, fietspaden- en snelwegen, ruiterpaden en skeeleroutes)

Buitengebied (zoals strand, bos, hei en duin)

Omstreken publieke voorzieningen (zoals supermarkt, school, kerk en huisarts)

Van deze bovenstaande onderdelen is in de organisatorische context van het schoolvoetbal alleen het eerste onderdeel, namelijk 'sportaccommodaties/sportvoorzieningen', relevant om toe te lichten en zal in deze paragraaf worden uitgewerkt. De overige vijf onderdelen zijn niet relevant genoeg en zullen dan ook niet verder uitgewerkt worden. Bovendien wordt in het definitief conceptueel model ook alleen dit relevante onderdeel opgenomen.

Dit onderdeel is logischerwijs zeer relevant m.b.t. het schoolvoetbal, aangezien het schoolvoetbaltoernooi ieder jaar wordt gehouden bij sportverenigingen. De sportverenigingen waar het schoolvoetbal wordt gespeeld in de aandachtswijken zijn: De Dreef, Vechtzoom en Elinkwijk. Allereerst is het belangrijk dat deze sportaccommodaties voldoende ruimte bieden voor alle deelnemers. Bij de sportaccommodaties in de aandachtswijken is dit gegeven wel degelijk van toepassing en kunnen alle kinderen meestal zonder drukte deelnemen aan het schoolvoetbaltoernooi. Wanneer het schoolvoetbal gespeeld wordt in de aandachtswijken wordt er een beroep gedaan op de (kunst)grasvelden van de sportaccommodaties. Het is de bedoeling dat de grasvelden van een dergelijke kwaliteit zijn, zodat er veel voetbalwedstrijden op gespeeld kunnen worden. Mits het mogelijk is wordt er dan ook geprobeerd om zoveel mogelijk kunstgrasvelden te reserveren. De

(kunst)grasvelden die m.b.t. de sportaccommodaties in de aandachtwijken gebruikt worden voor het schoolvoetbal, zijn van goede kwaliteit en het is dan ook mogelijk om meerdere speelrondes te organiseren. Naast deze facetten is de rol van de sportaccommodaties momenteel gering m.b.t. het schoolvoetbal. Terwijl de sportaccommodatie wel degelijk een meerwaarde kan zijn voor kinderen. Wanneer een kind bekend is bij een sportaccommodatie, kan dat de drempel naar structureel sporten verlagen (Bruggeman, 2020). Het is dus wel degelijk interessant om te kijken in hoeverre sportaccommodaties in de aandachtwijken kunnen bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen.

Binnen Sport Utrecht is bekend dat sommige scholenteams speciale trainingen organiseren voor het schoolvoetbal, ofwel er behoefte aan hebben. Maar daartegenover is hiervoor doorgaans nauwelijks ruimte en staan vakdocenten en begeleiders van scholenteams tot de uitdaging om ergens anders deze trainingen te volmaken (Bruggeman, 2020). Door bijvoorbeeld sportaccommodaties open te stellen voor eventuele voetbaltrainingen van scholenteams, kan de drempel naar structureel sporten eventueel verlaagd worden. Het is dus wel degelijk relevant, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken of sportaccommodaties voor schoolvoetbaltrainingen van scholenteams in de aandachtwijken een dergelijke gelegenheidsrol kunnen innemen. Om op deze manier te kunnen bijdragen aan een (mogelijke) positieve invloed op de structurele sportparticipatie.

2.4.2 Software:

Het begrip software staat voor het aanbod van activiteiten, begeleiding en communicatie. *Activiteiten* bestaan voornamelijk uit interventies, programma's, projecten en sportaanbod van verenigingen. Evenals de organisatie van sport- en beweegactiviteiten, zoals spelmiddagen, buurtbijeekkomsten, toernooien, fiets- en wandeltochten, sportieve opvang, etc. Onder *begeleiding* valt onder andere de inzet van een sportbuurtwerker, buurtsportcoach, jeugd- en jongerenwerker, pedagogische medewerkers, kinderopvang, wijkmanagers en vrijwilligers.

Tot slot, bij *communicatie* kan er gedacht worden aan voorlichting, campagnes, websites of apps om mensen te informeren over de sportmogelijkheden, bewegwijzering en bebording met instructieteksten. Aangezien alle drie de onderdelen van de dimensie software relevant zijn, worden deze hieronder uitgewerkt binnen de context van het schoolvoetbal (Hoyng, 2019).

Activiteiten:

Het organiseren van het schoolvoetbal voor primair onderwijs is de afgelopen jaren enorm gegroeid in het aantal deelnemers. Het schoolvoetbal wordt georganiseerd voor alle basisschoolkinderen, zowel jongens als meiden van de groepen 5 tot en met 8. De voorrondes in de verschillende wijken en de stedelijke finale wordt georganiseerd door Sport Utrecht. Vervolgens stromen de winnaars van de stedelijke finales door naar de regiofinales en vanaf hier wordt de organisatie overgedragen aan de KNVB. Elke lokale organisatie (Sport Utrecht) organiseert het schoolvoetbal op een eigen manier. De KNVB geeft de lokale organisatoren hierbij namelijk ook de volledige vrijheid om een eigen invulling te geven aan het toernooi. De enige eis die gesteld wordt vanuit de KNVB is dat per categorie één team afgevaardigd wordt naar de regiofinale. In de gemeente Utrecht is de huidige opzet om in alle wijken voorrondes te houden en de winnaars hiervan door mogen naar de stedelijke finale. Door het toedoen van wijkvoor rondes komen de kinderen in de verschillende (aandacht)wijken in contact met de sportvereniging in de buurt, namelijk waar het schoolvoetbal georganiseerd wordt. Maar naast het openstellen van de kantine op een speeldag van het schoolvoetbal, is de rol van de sportvereniging redelijk beperkt (Bruggeman, 2020). Het is daarom relevant om na te gaan of activiteiten een bijdrage kunnen leveren aan een (mogelijke) positieve invloed op de structurele sportparticipatie. Voor dit onderzoek is het dus van belang om een beeld te vormen van mogelijkheden van activiteiten rondom de wijkvoor rondes van het schoolvoetbal in de aandachtwijken. Hierbij spelen sportverenigingen wel degelijk een belangrijke rol en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen.

Begeleiding:

Om te beginnen worden de verschillende (schoolvoetbal)voor rondes in de wijk, verdeeld onder voornamelijk buurtsportcoaches Onderwijs & Sport, vanuit Sport Utrecht. Deze buurtsportcoaches zijn namelijk actief voor een bepaalde tak van sport (bijvoorbeeld voetbal) en zijn gekoppeld aan een wijk en sportvereniging. Bovendien zijn deze buurtsportcoaches samen met de sportaanbieder verantwoordelijk voor opvang van nieuwe jeugdleden en het versterken van de jeugdafdeling. Hierbij kan worden gedacht aan het verzorgen van jeugdtrainingen, het creëren van laagdrempelig sportaanbod, ondersteunen en ontwikkelen van trainers en het

organiseren van andere activiteiten die ten goede komen aan werving, opvang en behoud van jeugdleden. De buurtsportcoach besteedt ongeveer 60% van zijn/haar tijd aan het verzorgen van sportaanbod in de wijk en onder- of na school. De overige 40% besteedt men aan het ondersteunen van de sportaanbieder. De buurtsportcoaches die als organisatoren van een wijkvoorrunde fungeren, worden ook wel lijncoördinatoren genoemd. Voor een volledige taken- en verantwoordelijkheden beschrijving van de lijncoördinatoren van het schoolvoetbal, zie bijlage 4 (Sport Utrecht, z.d.). Het is hierbij relevant om te onderzoeken of de begeleiding van de buurtsportcoaches rondom het schoolvoetbal, optimaal is om de doorstroom naar structurele sportparticipatie te vergroten.

De organisatie van het schoolvoetbal wordt gedaan in samenwerking met de desbetreffende Beweegmakelaar Onderwijs & Sport. De Beweegmakelaar Onderwijs & Sport is over het algemeen het primaire aanspreekpunt voor sportaanbieders, buurtsportcoaches en Onderwijs in de wijk. Maar doordat de buurtsportcoach steeds meer de rol van aanspreekpunt op zich neemt, is de functie van de beweegmakelaar omtrent het schoolvoetbal dermate klein geworden, dat het onnodig is om de Beweegmakelaar te betrekken in de organisatie. Daarom is het streven binnen Sport Utrecht om de beweegmakelaars geheel uit de organisatie van de wijkvoorrondes te halen en verenigingen er juist meer bij te betrekken (Bruggeman, 2020). Maar daartegenover is er binnen de organisatie nog geen duidelijk beeld aanwezig, van hoe deze samenloop eruitziet. Want door bijvoorbeeld het schoolvoetbaltoernooi in verloop van tijd volledig te laten dragen door voetbalverenigingen en buurtsportcoaches, kan dit bijdragen aan een (mogelijke) positieve invloed op de structurele sportparticipatie. Het is dus wel degelijk relevant, gelet op het empirisch gedeelte, om te onderzoeken op welke wijze sportverenigingen een dergelijke rol kunnen innemen, gelet op de organisatie van het schoolvoetbal.

Daarnaast kwam naar voren in de 'Hardware' van het BVO-model dat sportaccommodaties een dergelijke rol konden spelen in de behoefte van scholenteams om te trainen voor het schoolvoetbal.

In de begeleiding van deze schoolvoetbaltrainingen wordt soms gebruik gemaakt van een buurtsportcoach, alleen gebeurt dit nog te weinig. Hierbij is het interessant om te onderzoeken, gelet op het empirische gedeelte, of een buurtsportcoach in de begeleiding van deze schoolvoetbaltrainingen, kan bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Ook sportverenigingen kunnen hierin een bijdrage leveren en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen.

Tot slot, is de begeleiding vanuit school van belang. De begeleiders van de scholenteams zijn meestal ouders of een vakdocent. Begeleiders van de scholenteams kunnen gezien worden als sleutelfiguren, om de deelnemende kinderen te motiveren en de sociale omstandigheden te waarborgen. Vakdocenten denken méér vanuit de school, gelet op het gedrag van de kinderen bijvoorbeeld, terwijl ouders zichzelf nog wel eens kunnen verliezen in het willen winnen (Bruggeman, 2020). Daarom is het interessant om te onderzoeken in hoeverre de begeleiding vanuit school omtrent het schoolvoetbal bijdraagt aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie (zie voor een verdere uitwerking hiervan subparagraaf 2.5.1.).

Communicatie:

De communicatie rond het schoolvoetbal staat voornamelijk in het teken van informatie verschaffen aan de deelnemers en begeleiders van de scholenteams, in de vorm van spelregels en uitleg van het Vreedzaam schoolvoetbal. Ook kan men op de hoogte blijven van alle wijkvoorrondes door het registreren van de uitslagen op de website. Daarnaast wordt er een Instagram account beheerd, met het laatste nieuws omtrent het schoolvoetbal. Maar daarentegen wordt er weinig gecommuniceerd met deelnemers, begeleiders en vakdocenten van scholen over de verdere sportmogelijkheden in de wijken. Bij de desbetreffende sportverenigingen, gelet op de wijkvoorrondes, ligt er hooguit een flyer klaar om daar te komen sporten (Bruggeman, 2020). Terwijl een evenement met zoveel deelnemers juist een unieke mogelijkheid is voor sportverenigingen en buurtsportcoaches, om te communiceren met deze doelgroep. Om de kennis (mentale capaciteit) onder de kinderen te vergroten is het van belang dat er op wijkvoorrondes in de aandachtswijken meer aandacht besteed wordt aan het informeren van de deelnemers, met name gelet op het laagdrempelig sportaanbod. Doordat kinderen in aandachtswijken hierdoor meer op de hoogte zijn van de sportactiviteiten in de wijk, kan dit tevens bijdragen aan een (mogelijke) positieve invloed op de structurele sportparticipatie (zie voor een verdere uitwerking hiervan subparagraaf 2.5.2.).

2.4.3 Orgware:

Het begrip orgware heeft als inhoud dat alles neerkomt op het proces achter het zichtbare aanbod (hardware

en software). Hierbij kan gedacht worden aan burgerparticipatie, eigenaarschap, beheer en onderhoud, financiën, monitoring en evaluatie alsmede strategisch beleid van de gemeente (Hoyng, 2019). Om als uiteindelijke streven te hebben: een gezonde stad, bewegende stad, sportieve stad, mobiele stad, actieve stad etc. Sport Utrecht heeft meestal de regie, maar orgware is geen taak van Sport Utrecht alleen. Het is juist de bedoeling om in verloop van tijd steeds meer uit handen te geven en samenwerkingen te realiseren met partners in de buurt, bij sportverenigingen, met scholen, een buurtsportcoach en/of projectontwikkelaars. Van deze bovenstaande onderdelen zijn de financiën en monitoring & evaluatie relevant binnen de organisatorische context van het schoolvoetbal. De overige onderdelen zijn niet relevant genoeg en zullen dan ook niet verder worden toegelicht. Hieronder worden de relevante onderdelen verder uitgewerkt.

Financiën:

De Gemeente Utrecht verstrekt ieder jaar de subsidie voor de organisatie van het schoolvoetbaltoernooi. De organisatie van het schoolvoetbaltoernooi maakt deel uit van de algehele opdracht schoolsporttoernooien. De opdracht die hiervoor relevant is, bestaat uit de organisatie van het schoolvoetbal voor primair basisonderwijs en voortgezet onderwijs (VO). Daarnaast krijgt Sport Utrecht ook nog op een andere manier inkomsten, namelijk door de inschrijfgelden van €15,- die scholen per team betalen. Scholen krijgen na de aanmelding een factuur toegestuurd met het aantal teams per categorie waarvoor de school zich heeft ingeschreven. Deze geringe bijdrage om mee te doen met het schoolvoetbal, is voor Sport Utrecht enerzijds om de totale kosten van het schoolvoetbal te dekken. Anderzijds om zekerheid te hebben dat deze scholen in ieder geval komen opdagen. Hierdoor is deelname aan het schoolvoetbal voor de kinderen gratis en kan dit wel degelijk een (positieve) bijdrage leveren aan het stimuleren van deelname en (doorstroming naar) structurele sportparticipatie, doordat de financiële drempel om te sporten hiermee verlaagd en daarmee de capaciteit om (structureel) te sporten mogelijk vergroot (zie voor een verdere uitwerking hiervan subparagraaf 2.5.2.). Verder kunnen verenigingen een declaratieformulier indienen voor het beschikbaar stellen van hun kantine en er dienen voor alle wijkvoorrondes en de stedelijke finale bekercups besteld te worden. Overigens moeten alle speeldata overlegd worden naar de Gemeente Utrecht, aangezien zij eigenaar zijn van de voetbalvelden en er wel degelijk huur betaald moet worden over de velden. Over het algemeen is er een stedelijk budget en wordt er elk jaar gekeken per wijk wat er nodig is voor financiën. Daarom is het misschien interessant om te onderzoeken of er in de financiering van het schoolvoetbal, meer focus gelegd kan worden op de aandachtswijken. Door het budget in de aandachtswijken te verhogen t.o.v. de overige wijken in de gemeente Utrecht, is er meer ruimte voor initiatieven die (mogelijk) bij kunnen dragen aan een positieve invloed op de structurele sportparticipatie in deze wijken. Het is dus wel degelijk van belang, om in het empirische gedeelte van het onderzoek, in kaart te brengen of er in de financiën van het schoolvoetbal gefocust kan worden op een vergroting van de structurele sportparticipatie in de aandachtswijken.

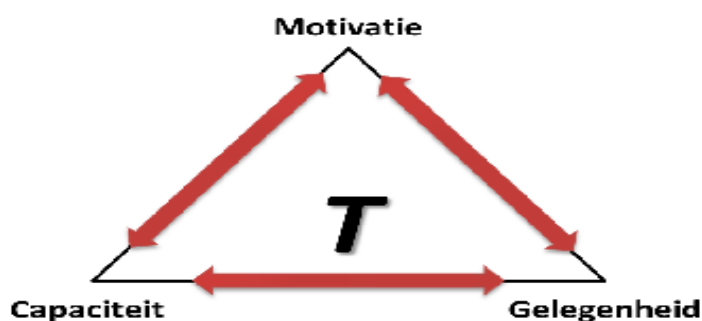
Monitoring & evaluatie:

Bovendien is er binnen de organisatie Sport Utrecht een dergelijke monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal. Want vanaf dit jaar worden de aanmeldingsformulieren, naast persoonlijke gegevens, gebruikt om een overzicht te creëren welke deelnemende kinderen van het schoolvoetbal al lid zijn van een sportvereniging. Verder kunnen deze aantallen doorgegeven worden aan de buurtsportcoach Onderwijs & Sport (voetbal), om vervolgens de scholen(teams) actief te benaderen. Dit gegeven kan ervoor zorgen dat er wel degelijk een beter beeld geschetst wordt van het verenigingslidmaatschap (ofwel het laagdrempelig sportaanbod) onder de deelnemers van het schoolvoetbal in de aandachtswijken. Om op deze manier (mogelijk) een bijdrage te leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of dit het geval is en waarom wel/niet en wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn. Hierbij spelen scholen nogal een belangrijke rol en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen omtrent het schoolvoetbal.

2.5 Beïnvloeding van individueel gedrag omtrent schoolvoetbal

In deze paragraaf zal een antwoord geformuleerd worden op de deelvraag: Op welke wijze beïnvloedt schoolvoetbal (mogelijk) het individuele sportgedrag van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12? Het schoolvoetbal is onder kinderen van de basisschool elk jaar weer ontzettend populair. De kinderen zijn erg enthousiast en verrichten gedragingen die interessant zijn om onder de loep te nemen. De invloed van het

schoolvoetbal op het individuele sportgedrag van kinderen, kan in kaart worden gebracht met het Triade-model (figuur 5). Het Triade-model van Poiesz (1999) is een instrument waarmee gedrag van personen kan worden verklaard. Om de kans op gedrag vast te stellen, dienen centrale factoren in onderlinge samenhang bekeken te worden. In het Triade-model wordt namelijk aangenomen dat gedrag wordt bepaald, aan de hand van drie factoren: motivatie, capaciteit en gelegenheid. Het Triade model is voor dit onderzoek uitermate geschikt als theoretisch kader, om erachter te komen op welke wijze schoolvoetbal (mogelijk) het individuele sportgedrag van kinderen beïnvloedt. In de onderstaande sub-paragrafen worden de drie factoren (motivatie, capaciteit, gelegenheid) verder uitgewerkt en toegepast voor de context van het schoolvoetbal (Poppe, 2015).

Figuur 5 Triademodel

2.5.1 Motivatie:

De motivatie binnen het Triade model geeft de mate aan waarin een persoon een doel wenst te bereiken, of interesse heeft in het vertonen van bepaald gedrag, in de context van dit onderzoek: structurele sportparticipatie. De betreffende persoon moet het gedrag willen vertonen. De motivatie kan vormgegeven worden door een combinatie van datgeen wat aantrekt en afstoot. De betreffende persoon moet namelijk het gedrag willen vertonen.

Individuele motivatie speelt een hele belangrijke rol onder de deelnemers van het schoolvoetbal, gelet op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. De individuele motivatie voor structurele sportparticipatie wordt namelijk door deel te nemen aan het schoolvoetbal op een bepaalde wijze beïnvloed. Uit de literatuur (Frelie & Janssens, 2007) is bekend dat individuele motivatie vele verschillen aspecten bezit die middels schoolvoetbal, zowel (mogelijk) positief als negatief kunnen worden beïnvloed. De voornaamste aspecten die een positieve invloed uitoefenen op de motivatie voor structurele sportparticipatie zijn: plezier hebben, spanning voelen, met vrienden omgaan, de conditie verbeteren en laten zien hoe goed men is. Ook is er gelet op de motivatie rondom het schoolvoetbal een duidelijk onderscheid waarneembaar tussen jongens en meisjes en zijn de verschillen hierin vaak gerelateerd aan een specifieke categorie kinderen. Want zo zijn jongens bijvoorbeeld veel competitiever ingesteld dan meisjes en vinden met name de allochtone jongens het veel belangrijker dan de meisjes om met een sportactiviteit als het schoolvoetbal (prijzen) te winnen. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of de individuele motivatie voor structurele sportparticipatie omtrent het schoolvoetbal een stimulerende ofwel belemmerende bijdrage levert en na te gaan wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn.

Daarnaast is er ook het aspect 'vaardigheden ontwikkelen' die de motivatie van de deelnemers van het schoolvoetbal positief kan beïnvloeden. Wanneer kinderen kennis maken met de vaardigheden van de sport, kan dit bijdragen aan de motivatie voor structurele sportparticipatie (Frelie & Janssens, 2007). Het schoolvoetbal zou wel degelijk een meerwaarde kunnen zijn voor de deelnemende kinderen, om op deze manier invloed uit te oefenen op de motivatie en daarmee de doorstroom naar structurele sportparticipatie te vergroten. Maar daarentegen is een gegeven dat een aanzienlijk deel van de deelnemende kinderen van het schoolvoetbal, al op voetbal zit en dus eigenlijk niks nieuws ontdekt (Bruggeman, 2020). Overigens blijkt dat wanneer de deelnemende kinderen (voetbal/sport) vaardigheden ontwikkelen die van belang zijn om structureel te kunnen sporten, dat ook invloed heeft op de fysieke capaciteit. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of de deelnemende kinderen van het schoolvoetbal diverse vaardigheden ontwikkelen en waarom wel/niet en wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn. Bovendien is het interessant om te onderzoeken op welke wijze de deelnemers (nog meer) diverse vaardigheden kunnen ontwikkelen,

aangaande het schoolvoetbal. Ook scholen spelen hierbij wel degelijk een rol en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen.

Overigens zijn kinderen ook gevoelig voor invloeden uit hun omgeving en deze benadering heeft uiteraard ook invloed op het sportgedrag. Personen die dicht op de kinderen staan met het schoolvoetbal, zoals vriendjes en vriendinnetjes (waaronder klasgenoten), hebben voornamelijk betrekking op de sociale omstandigheden (zie voor een verdere uitwerking hiervan subparagraaf 2.5.3.). Met het schoolvoetbal zijn het vooral de vakdocenten en/of ouders als begeleider van de scholenteams, die de motivatie voor structurele sportparticipatie onder de deelnemende kinderen kan beïnvloeden. Alleen al het ondersteunen en aanmoedigen op het schoolvoetbaltoernooi hebben in beginsel een positieve werking op de individuele motivatie van de kinderen. Door de kinderen aan te moedigen ontwikkelt het kind namelijk een positief beeld van de eigen fysieke mogelijkheden (Frelief & Janssens, 2007). Kortom, de begeleiders van de scholenteams kunnen gezien worden als sleutelfiguren, om de deelnemende kinderen te motiveren voor structurele sportparticipatie. Vakdocenten denken méér vanuit de school, gelet op het gedrag van de kinderen bijvoorbeeld, terwijl ouders zichzelf nog wel eens kunnen verliezen in het willen winnen (Bruggeman, 2020). Het is dus wel degelijk van belang, om in het empirische gedeelte van het onderzoek, in kaart te brengen in hoeverre de scholen (vakdocenten) kunnen bijdragen aan een vergroting van de individuele motivatie om structureel te sporten, middels het schoolvoetbal.

2.5.2 Capaciteit:

De capaciteit binnen het Triade-model gaat over de mate waarin een persoon beschikt over vaardigheden, instrumenten of eigenschappen om gedrag te vertonen, in dit geval dus om structureel te sporten. Het gaat hier om zowel fysieke (lengte, kracht en conditie), mentale (bijv. kennis) en financiële capaciteit als de capaciteit die afhankelijk is van persoonsgebonden instrumenten en hulpmiddelen, namelijk materiële capaciteit. De persoon moet in staat zijn om het gedrag te vertonen: capaciteit.

Van deze bovenstaande onderdelen zijn de fysieke, mentale en financiële capaciteit relevant om toe te passen op de context van het schoolvoetbal. De overige onderdelen zijn niet relevant genoeg en zullen dan ook niet verder worden toegelicht. Hieronder zullen de relevante onderdelen dan ook verder worden uitgewerkt voor het schoolvoetbal in de aandachtswijken.

De fysieke capaciteit heeft ook betrekking op het ontwikkelen van vaardigheden. In de variabele ‘motivatie’ van het Triademodel (sub paragraaf 2.5.1.) is het ontwikkelen van vaardigheden toegepast en uitgewerkt voor de context van het schoolvoetbal. Wanneer blijkt dat de deelnemende kinderen (voetbal/sport) vaardigheden ontwikkelen die van belang zijn om structureel te kunnen sporten, heeft dat ook invloed op de fysieke capaciteit. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of de deelnemende kinderen van het schoolvoetbal diverse vaardigheden ontwikkelen en waarom wel/niet en wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn. Bovendien is het interessant om te onderzoeken op welke wijze de deelnemers (nog meer) diverse vaardigheden kunnen ontwikkelen, aangaande het schoolvoetbal.

Mentale capaciteit:

In de subparagraaf 2.3.2. kwam het gegeven naar voren dat onbekendheid rondom het laagdrempelig sportaanbod in de aandachtswijken mee kan spelen. Hierbij was het bijvoorbeeld opvallend dat niet veel meisjes op de hoogte waren van de georganiseerde zomer sport- en beweegactiviteiten in de wijken. Maar daarentegen kwam ook al eerder naar voren dat er op de wijkvoorrondes weinig gecommuniceerd wordt met deelnemers, vakdocenten en begeleiders van scholenteams over de verdere sportmogelijkheden in de wijken. Om de kennis (mentale capaciteit) onder de kinderen te vergroten is het van belang dat er op wijkvoorrondes in de aandachtswijken aandacht besteed wordt aan het informeren van de deelnemers, met name gelet op het laagdrempelig sportaanbod. Doordat kinderen in aandachtswijken hierdoor meer op de hoogte zijn van de sportactiviteiten in de wijk, kan dit tevens bijdragen aan een (mogelijke) positieve invloed op de structurele sportparticipatie. Aangaande het schoolvoetbal in de aandachtswijken is het dus relevant, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken op welke wijze er gecommuniceerd en/of geïnformeerd kan worden met de deelnemers, waardoor zij middels schoolvoetbal meer op de hoogte zijn van de sportactiviteiten in de wijk. Buurtsportcoaches en sportverenigingen spelen hierin een belangrijke rol en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen.

Financiële capaciteit:

In de aandachtswijken speelt het kostenaspect voor minder draagkrachtige gezinnen wel degelijk een rol en perkt immers het sportgedrag in. Vaak is er bij bewoners in aandachtswijken sprake van een combinatie van risicofactoren, zoals een lage sociaal economische status (SES), armoede en laaggeletterdheid die ervoor zorgen dat de sportparticipatie in de wijken achterblijft (Deelen, Özgül & Lagendijk, 2018). Om te mogen deelnemen aan het schoolvoetbaltoernooi moeten de scholen per deelnemend team €15,- inschrijfgeld betalen. Hierdoor is deelname aan het schoolvoetbal voor de kinderen gratis en kan dit wel degelijk een (positieve) bijdrage leveren aan het stimuleren van deelname. Tevens kan het (mogelijk) een bijdrage leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie, doordat de financiële drempel om te sporten hiermee verlaagd en daarmee de capaciteit om (structureel) te sporten mogelijk vergroot. De financiële capaciteit omtrent het schoolvoetbal kan dus een (belangrijke) rol spelen in de opstap naar structurele sportparticipatie in de aandachtswijken. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of dit het geval is en waarom wel/niet en wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn.

2.5.3 Gelegenheid:

Ter afsluiting, gaat het bij de gelegenheid binnen het Triade-model om de mate waarin de omliggende omstandigheden voor de persoon bevorderend of remmend inwerken op structurele sportparticipatie. Met betrekking tot de gelegenheid zijn een aantal elementen van belang, namelijk de fysieke omstandigheden (bijv. de grootte van een ruimte), de materiële omstandigheden (de kwaliteit van instrumenten), weers- en maatschappelijke en sociale omstandigheden (Poppe, 2015). Bovendien is volgens Poiesz (1999) de hoeveelheid beschikbare tijd ook een onderdeel van gelegenheid. De betreffende persoon moet door omstandigheden in de gelegenheid gesteld worden om het gedrag te vertonen.

Van deze bovenstaande onderdelen zijn de fysieke omstandigheden, sociale omstandigheden en de hoeveelheid beschikbare tijd relevant om toe te passen op de context van het schoolvoetbal. De overige onderdelen die niet relevant genoeg zijn, zullen dan ook niet verder worden toegelicht. In deze paragraaf zullen de relevante onderdelen verder worden uitgewerkt voor het schoolvoetbal in de aandachtswijken.

Bovendien zijn de fysieke omstandigheden al toegepast en uitgewerkt voor de context van het schoolvoetbal in de dimensie 'hardware' van het BVO-model (sub paragraaf 2.4.1.). Hieruit kwam naar voren dat het wel degelijk relevant is, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken of sportaccommodaties in de aandachtswijken de deelnemers méér gelegenheden kunnen bieden omtrent het schoolvoetbal. Om op deze manier te kunnen bijdragen aan een (mogelijke) positieve invloed op de structurele sportparticipatie.

Sociale omstandigheden:

Het sociale karakter van het sporten is voor kinderen op basisscholen uiterst belangrijk. Uit onderzoek (Frelie & Janssens, 2007) is gebleken dat bestaande vriendschappen vaak medebepalend zijn voor de keuze van een tak van sport of betreffende sportclub. Wanneer de sociale verhouding binnen de vereniging goed is, zal men dan ook naar verwachting eerder lid worden. Over het algemeen lijkt dit aspect belangrijker te zijn voor meisjes dan voor jongens. Daarnaast bleek al uit sub paragraaf 2.2.2. dat meiden tegenwoordig steeds meer 'stoere' sporten beoefenen (zoals voetbal), maar het hierbij wel prettig vinden om dit met meiden onderling te doen. Ook kwam naar voren dat meiden over het algemeen minder sporten dan jongens in de aandachtswijken en ook minder dan elders in Utrecht. Kijkend naar het schoolvoetbal, bezit deze wel degelijk een sociaal karakter, aangezien er samen met klasgenoten (vriendjes/vriendinnetjes) wordt gesport. Door het toedoen van het sociale aspect aan het schoolvoetbal, kan dit wel degelijk een (positieve) bijdrage leveren aan het stimuleren van deelname onder kinderen. Tevens kan het (mogelijk) een bijdrage leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie, doordat de (sociale) drempel om te sporten hiermee verlaagd en daarmee de gelegenheid om (structureel) te sporten mogelijk vergroot. Maar daartegenover blijkt uit onderzoek (Deelen, Özgül & Lagendijk, 2018) dat de sociale omstandigheden ook belemmerend kunnen werken m.b.t. deelname aan het schoolvoetbal. Kinderen kunnen namelijk teveel sociale controle en druk(te) als onprettig ervaren, waardoor dit (mogelijk) een belemmering op de structurele sportparticipatie in de aandachtswijken met zich meebrengt. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of de sociale omstandigheden van het schoolvoetbal een stimulerende ofwel belemmerende bijdrage leveren m.b.t. de structurele sportparticipatie en na te gaan wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn.

Beschikbare tijd:

Overigens is de beschikbare (vrije) tijd ook een onderdeel van de voorwaarde gelegenheid. Uit een eerder onderzoek (Deelen, Özgül & Lagendijk, 2018) binnen de gemeente Utrecht werd gevraagd aan kinderen uit groep 7 en 8 waarom zij geen lid zijn van een sportclub. Hieruit bleek dat maar liefst 26% aangaf dat ze geen lid zijn van een sportclub door tijdgebrek. Het is dan ook relevant om te onderzoeken of tijdgebrek mogelijk een rol speelt bij (wel/niet) deelname aan het schoolvoetbal.

2.6 Conclusie

In het theoretisch kader is er gezocht naar relevante theorieën die betrekking hebben op de algemene onderzoeksvraag. Daarnaast is het theoretisch kader voor laagdrempelig sportaanbod, hoofdzakelijk tot stand gekomen door middel van vooronderzoek. Net als een gedeelte van de uitwerkingen rondom de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal. Door verschillende gesprekken te voeren met Patrick Bruggeman (praktijkbegeleider, projectleider schoolvoetbal en beweegmakelaar), is er veel informatie verschaft over deze onderwerpen. Middels deze modellen, studies en vooronderzoek zijn de theoretische hoofdvraag en de daarbij behorende deelvragen beantwoord en wordt het definitief conceptueel model gevormd. In deze paragraaf wordt de conclusie van het theoretisch kader genoemd. Hierin zal het beantwoorden van de theoretische hoofdvraag centraal staan. De theoretische hoofdvraag luidde: *Wat is vanuit de theorie bekend over de invloed van schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie?*

Om een antwoord te geven op deze theoretische hoofdvraag, zal het conceptueel model (figuur 6) omschreven en weergegeven worden.

In het conceptueel model is te zien dat de afhankelijke variabele van het onderzoek, structurele sportparticipatie is. De literatuur beschrijft dat er bij een structurele sporter sprake is van wekelijkse sportparticipatie en dat hier een patroon of structuur aan vastzit (Mol & van Loo, 2020). In de context van dit onderzoek valt onder deze definitie twee belangrijke dimensies, namelijk: verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod. Deze twee dimensies geven namelijk in uitgebreide samenhang het structureel sportaanbod weer. Kijkend naar het schoolvoetbal is het van belang om een beeld te vormen van het verenigingslidmaatschap en het laagdrempelig sportaanbod onder de deelnemers in de aandachtwijken. Daarnaast is het belangrijk, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken of het schoolvoetbal in de aandachtwijken bijdraagt aan het lid worden van een sportvereniging en/of een toeleiding naar (wekelijks) laagdrempelig sportaanbod. Het is hierbij ook interessant om na te gaan of het geslacht en de etniciteit mogelijk een rol spelen bij het deelnemen aan het schoolvoetbal. Tot slot, is het relevant om te onderzoeken in hoeverre het schoolvoetbal in de aandachtwijken inspeelt op het gegeven dat meiden steeds meer 'stoere' sporten (zoals voetbal) willen beoefenen.

Verder is in het conceptueel model te zien, dat de afhankelijke variabele wordt beïnvloed door het schoolvoetbal. Het schoolvoetbal vormt daarmee de onafhankelijke variabele binnen dit onderzoek. Ten aanzien van het schoolvoetbal wordt er ook onderscheid gemaakt in 2 dimensies, namelijk:

- (1) Organisatorische kenmerken die structurele sportparticipatie kunnen stimuleren ofwel belemmeren.
- (2) Beïnvloeding van individueel gedrag waardoor structurele sportparticipatie gestimuleerd ofwel belemmerd kan worden.

De organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal zijn ingekaderd a.d.h.v. het BVO- model en de beïnvloeding van individueel gedrag omtrent het schoolvoetbal a.d.h.v. het Triademodel. Door deze modellen toe te passen met behulp van vooronderzoek, kwamen er zowel relevante hardware, software en orgware aspecten van het schoolvoetbal naar voren als interessante motivatie, capaciteit en gelegenheidsaspecten. Achter de aspecten staan plussen en minnen, waarmee wordt aangegeven of de gebeurtenis het structureel sporten waarschijnlijk stimuleert of belemmert. Als er zowel een plus als een min achter de betreffende factor staat kan deze het structureel sporten zowel stimuleren als belemmeren.

Gelet op de hardware aspecten kunnen sportaccommodaties een meerwaarde kan zijn voor kinderen.

Wanneer een kind bekend is bij een sportaccommodatie, kan dat de drempel naar structureel sporten verlagen (Bruggeman, 2020). Het is dus wel degelijk interessant om te kijken in hoeverre sportaccommodaties in de aandachtwijken kunnen bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen.

Daarnaast kunnen sportaccommodaties een rol spelen in de behoefte van scholenteams om te trainen voor het schoolvoetbal. Sportaccommodaties in de aandachtwijken kunnen op deze manier de drempel naar structureel sporten verlagen, wat naar verwachting het structureel sporten onder kinderen stimuleert. Het is dus wel

degelijk relevant, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken of sportaccommodaties voor schoolvoetbaltrainingen van scholenteams in de aandachtwijken een dergelijke gelegenhedsrol kunnen innemen.

Als er daarnaast gekeken wordt naar de software aspecten van dit onderzoek, is het relevant om na te gaan of activiteiten een bijdrage kunnen leveren aan een (mogelijke) positieve invloed op de structurele sportparticipatie. Het is hierbij van belang om een beeld te vormen van mogelijkheden van activiteiten rondom de wijkvoorronde van het schoolvoetbal in de aandachtwijken.

Daarnaast kan het overdragen van de organisatie van het schoolvoetbal aan voetbalverenigingen en buurtsportcoaches, ook de structurele sportparticipatie onder kinderen stimuleren. Hierbij is het relevant, gelet op het empirisch gedeelte, om te onderzoeken op welke wijze sportverenigingen een dergelijke rol kunnen innemen, gelet op de organisatie van het schoolvoetbal.

Bovendien is het relevant om te onderzoeken of de begeleiding van de buurtsportcoaches rondom het schoolvoetbal, optimaal is om de doorstroom naar structurele sportparticipatie te vergroten. Hierbij is het interessant om te onderzoeken, gelet op het empirische gedeelte, of een buurtsportcoaches in de begeleiding van deze schoolvoetbaltrainingen, kan bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Ook sportverenigingen kunnen hierin een bijdrage leveren en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen. Overigens is het relevant om na te gaan in hoeverre de begeleiding vanuit school omtrent het schoolvoetbal bijdraagt aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Aangezien hiermee de toeleiding van deelnemers van het schoolvoetbal naar structurele sportparticipatie (mogelijk) ten goede komt.

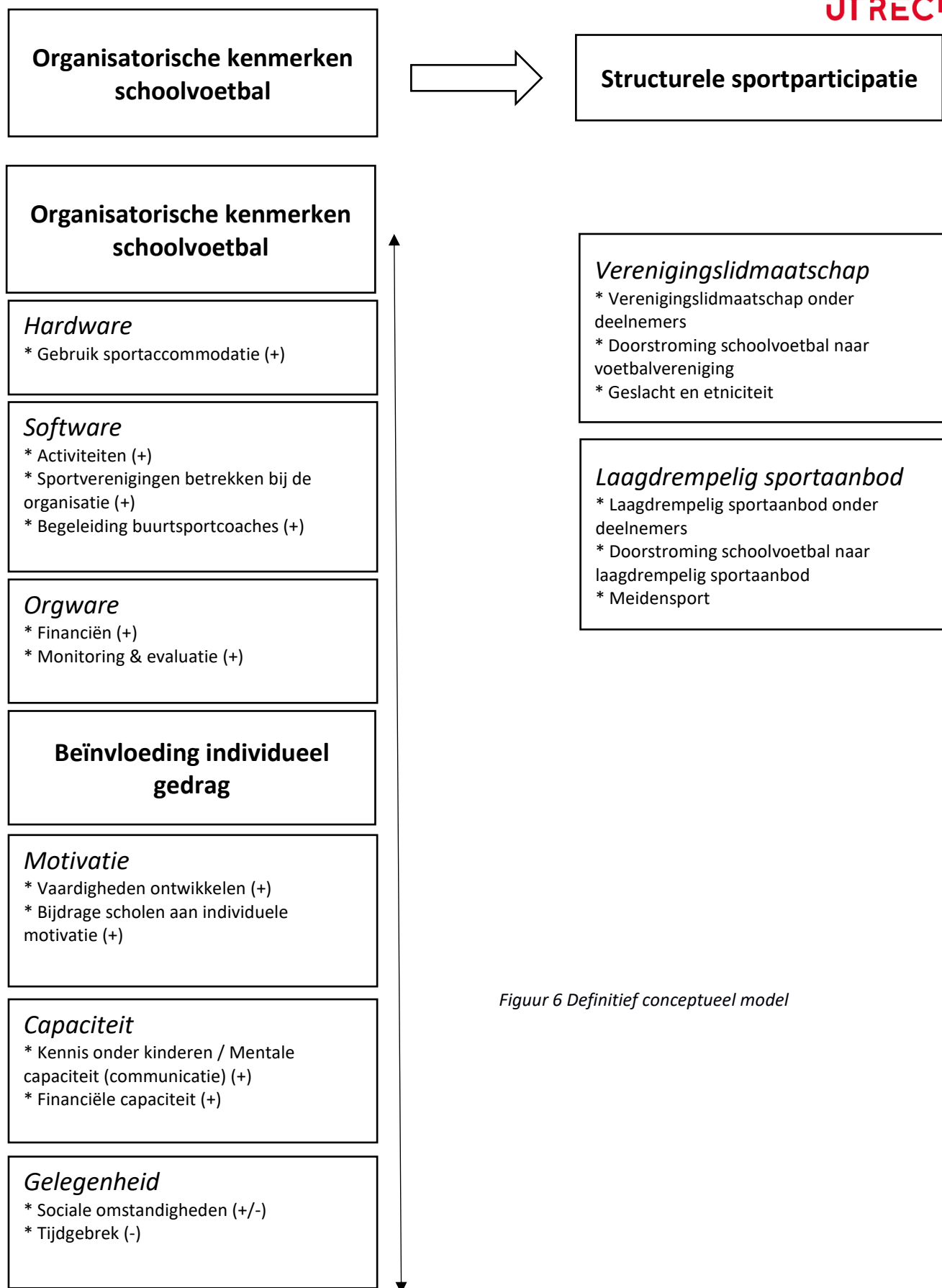
Voor de orgware aspecten is het interessant om te onderzoeken of er in de financiering van het schoolvoetbal, meer focus gelegd kan worden op de aandachtwijken. Door het budget in de aandachtwijken te verhogen t.o.v. overige wijken in de gemeente Utrecht, is er meer ruimte voor initiatieven die (mogelijk) bij kunnen dragen aan een stimulans op de structurele sportparticipatie. Het is dus wel degelijk van belang, om in het empirische gedeelte van het onderzoek, in kaart te brengen of de financiën een rol van betekenis kan spelen in een vergroting van de structurele sportparticipatie, middels het schoolvoetbal. Bovendien is het relevant om te onderzoeken of de monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal toegepast kan worden, om een beter beeld te schetsen van het verenigingslidmaatschap (ofwel het laagdrempelig sportaanbod) onder de deelnemers van het schoolvoetbal in de aandachtwijken. Om op deze manier (mogelijk) een bijdrage te leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of dit het geval is en waarom wel/niet en wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn. Hierbij spelen scholen nogal een belangrijke rol en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen omtrent het schoolvoetbal.

Bovendien zijn er een aantal conclusies naar voren gekomen betreffende de beïnvloeding van individueel gedrag aan de hand van het Triademodel. De individuele motivatie voor structurele sportparticipatie wordt namelijk door deel te nemen aan het schoolvoetbal op een bepaalde wijze beïnvloed. Het schoolvoetbal in de aandachtwijken kan wel degelijk een vergroting van de individuele motivatie onder kinderen opleveren, wat naar verwachting het structureel sporten stimuleert. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of de individuele motivatie voor structurele sportparticipatie omtrent het schoolvoetbal een stimulerende ofwel belemmerende bijdrage levert en na te gaan wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn. Bovendien is er ook het aspect 'vaardigheden ontwikkelen' die de motivatie en capaciteit van de deelnemers van het schoolvoetbal positief kan beïnvloeden. Wanneer kinderen kennis maken met de vaardigheden van de sport, kan dit bijdragen aan de motivatie voor structurele sportparticipatie. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of de deelnemende kinderen van het schoolvoetbal diverse vaardigheden ontwikkelen en waarom wel/niet en wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn. Bovendien is het interessant om te onderzoeken op welke wijze de deelnemers (nog meer) diverse vaardigheden kunnen ontwikkelen, aangaande het schoolvoetbal. Wanneer blijkt dat de deelnemende kinderen (voetbal/sport) vaardigheden ontwikkelen die van belang zijn om structureel te kunnen sporten, heeft dat ook invloed op de fysieke capaciteit.

Daarnaast zijn kinderen ook gevoelig voor invloeden uit hun omgeving en deze benadering heeft uiteraard ook invloed op het sportgedrag. Met het schoolvoetbal zijn het vooral de vakdocenten en/of ouders als begeleider van de scholenteams, die de motivatie voor structurele sportparticipatie onder de deelnemende kinderen kan beïnvloeden. Het is dus wel degelijk van belang, om in het empirische gedeelte van het onderzoek, in kaart te brengen in hoeverre scholen kunnen bijdragen aan een vergroting van de individuele motivatie om structureel te sporten, middels het schoolvoetbal.

Verder kan de kennis (mentale capaciteit) onder kinderen in de aandachtwijken vergroot worden, want als kinderen meer op de hoogte zijn van sportactiviteiten in de wijk (middels schoolvoetbal), kan dit tevens bijdragen aan het (mogelijk) stimuleren van de structurele sportparticipatie. Aangaande het schoolvoetbal in de aandachtwijken is het dus relevant, gelet op het empirische gedeelte, om te onderzoeken op welke wijze er gecommuniceerd en/of geïnformeerd kan worden met de deelnemers, waardoor zij middels schoolvoetbal meer op de hoogte zijn van de sportactiviteiten in de wijk. Buurtsportcoaches en sportverenigingen spelen hierin een belangrijke rol en is het dus ook interessant om naar hun mening te vragen. Daarnaast kan de financiële capaciteit omtrent het schoolvoetbal een (belangrijke) rol spelen in de opstap naar structurele sportparticipatie in de aandachtwijken. Want doordat het schoolvoetbal toegankelijk (gratis) is voor alle basisschoolkinderen, kan dit ervoor zorgen dat kinderen gestimuleerd worden om deel te nemen. Bovendien kan het (mogelijk) een bijdrage leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie, doordat de financiële drempel om te sporten hiermee verlaagd en daarmee de capaciteit om (structureel) te sporten mogelijk vergroot. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of dit het geval is en waarom wel/niet en wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn.

Gelet op de gelegenheidsaspecten kan er door het toedoen van het sociale aspect omtrent het schoolvoetbal in de aandachtwijken, wel degelijk een stimulans plaatsvinden m.b.t. de deelname onder kinderen. Tevens kan het (mogelijk) een bijdrage leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie, doordat de (sociale) drempel om te sporten hiermee verlaagd en daarmee de gelegenheid om (structureel) te sporten mogelijk vergroot. Maar daartegenover kunnen de sociale omstandigheden ook belemmerend werken m.b.t. deelname aan het schoolvoetbal. Kinderen kunnen namelijk teveel sociale controle en druk(te) als onprettig ervaren, waardoor dit (mogelijk) een belemmering op de structurele sportparticipatie in de aandachtwijken met zich meebrengt. Het is daarom relevant om in het empirische gedeelte te onderzoeken of de sociale omstandigheden van het schoolvoetbal een stimulerende ofwel belemmerende bijdrage leveren m.b.t. de structurele sportparticipatie en na te gaan wat hierbij mogelijke succes/faalfactoren zijn. Overigens kan tijdgebrek onder kinderen in de aandachtwijken ook een belemmering zijn m.b.t. deelname aan het schoolvoetbal. Het is dan ook relevant om te onderzoeken of tijdgebrek mogelijk een rol speelt bij (wel/niet) deelname aan het schoolvoetbal.

Figuur 6 Definitief conceptueel model

3. Methode

In dit hoofdstuk zal de methode van het onderzoek beschreven worden. Om te beginnen in paragraaf 3.1 met een beschrijving van het type onderzoek. Vervolgens zal in paragraaf 3.2 de onderzoekspopulatie en de onderzoeksgroep toegelicht worden. Verder zal in paragraaf 3.3. het meetinstrument van het onderzoek omschreven worden. In paragraaf 3.4 zal de onderzoeksprocedure belicht worden. Daarnaast gaat paragraaf 3.5 in op de data-analyse en zal in paragraaf 3.6 de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek beschreven worden.

3.1 Kwalitatief onderzoek

Om de empirische vraagstelling van dit onderzoek te beantwoorden is gekozen voor een kwalitatief onderzoek en zal er gebruik worden gemaakt van individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen om kwalitatieve gegevens te verzamelen. In paragraaf 3.4 'Methode dataverzameling' worden beide kwalitatieve onderzoeksmethodes uitgebreid toegelicht.

Bij de individuele semigestructureerde interviews zal er gewerkt worden met open vragen zodat de respondenten de ruimte krijgen om een antwoord te formuleren en er doorgevraagd kan worden door de onderzoeker. Hierdoor zullen de meningen van de respondenten over het betreffende onderwerp het meest uitgebreid naar voren komen. Voor dit onderzoek is het m.b.t. de focusgroepen wel degelijk relevant om stellingen te gebruiken, aangezien hierbij de respondenten op elkaars mening kunnen reageren (discussie). Hierdoor komen interessante zienswijzen van de respondenten het meest uitgebreid naar voren, wat het verkennend onderzoek alleen maar ten goede komt. Want doordat het een verkennend onderzoek betreft kunnen juist 'zeldzame gevallen' betekenisvol, nuttig of belangrijk zijn. Bovendien is de keus gevallen op kwalitatief onderzoek aangezien de meningen en gedachten van de respondenten ook moeilijk (of helemaal niet) te kwantificeren (non-numerieke cijfers) zijn. In dit onderzoek zullen namelijk vragen als 'waarom' en 'hoe' in veelvoud terugkomen.

Door middel van individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen dient een antwoord gegeven te worden op de empirische hoofdvraag- en deelvragen. De empirische hoofdvraag, luidt:

Wat zijn de meningen van buurtsportcoaches van sportverenigingen, vakdocenten van scholen en medewerkers van Sport Utrecht over de invloed van schoolvoetbal op de motivatie, capaciteit en gelegenheid van structurele sportparticipatie?

De empirische deelvragen, betreffen:

- *Wat is de invloed van belangrijke aspecten omtrent het schoolvoetbal op de motivatie, capaciteit en gelegenheid van structurele sportparticipatie?*
- *Hoe beïnvloeden de aspecten het structurele sporten?*

3.2 Onderzoekspopulatie en onderzoeksgroepen

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle deelnemers (van 8 t/m 12 jaar) van het schoolvoetbal in de wijken Overvecht, Zuidwest en Noordwest in de gemeente Utrecht. Om uitspraken te kunnen doen over de populatie, is ervoor gekozen om drie soorten betrokkene van het schoolvoetbal te ondervragen, te weten: (1) buurtsportcoaches die de sportverenigingen in de aandachtwijken vertegenwoordigen, (2) vakdocenten bij de scholen in de aandachtwijken en (3) medewerkers van Sport Utrecht. Er is voor deze groepen gekozen, aangezien zij erg betrokken zijn met de doelgroep van dit onderzoek en bij het schoolvoetbal en vanuit een verschillend perspectief inzichten kunnen geven ten behoeve van de beantwoording van de onderzoeksvraag. Daarbij zijn voor de selectie van de respondenten de volgende overkoepelende selectiecriteria gehanteerd. Ten eerste moeten de respondenten actief zijn binnen één of meerdere aandachtwijken. Ten tweede moet één ieder persoonlijk betrokken zijn bij het schoolvoetbal. Ten derde is het van belang dat er spreiding zit in de respondenten betreffende de aandachtwijken. De daadwerkelijke selectie van respondenten is gemaakt in overleg met Patrick Bruggeman (Bewegmakelaar Onderwijs & Sport), omdat deze persoon als projectleider van het schoolvoetbal goed inzicht heeft op welke personen binnen de groepen betrokkene (het beste) voldoen aan deze selectiecriteria.

Om te beginnen is er gekozen voor de buurtsportcoaches, aangezien zij werkzaam zijn voor de sportaanbieders in samenwerking met het onderwijs, gelet op het stimuleren van structurele sportparticipatie van jeugd en

jongeren. Een buurtsportcoach is om die reden in de Utrechtse aandachtwijken zowel actief op scholen als bij een sportaanbieder en heeft als streven om jeugd en jongeren enthousiast te maken over zijn of haar tak van sport en de betreffende sportaanbieder(s). De buurtsportcoach is eigenlijk het gezicht van de sportaanbieder voor jeugd en jongeren in de wijk en zorgt hoofdzakelijk voor doorstroming vanuit de sportactiviteiten op scholen en in de wijk naar de sportaanbieder. Daarnaast zijn de buurtsportcoaches ook in veelvoud betrokken bij de organisatie van het schoolvoetbal in de aandachtwijken en kunnen zij daarom wel degelijk een aannemelijke inschatting maken van wat de invloed is van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie onder kinderen. Overigens zijn de buurtsportcoaches ondervraagd middels individuele semigestructureerde interviews (zie voor een verdere uitwerking hiervan paragraaf 3.3 & 3.4). Voor het onderzoek hebben twee buurtsportcoaches deelgenomen. De gegevens van de respondenten zijn weergegeven in tabel 1.

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Aandachtwijk</i>	<i>Schoolvoetbal</i>
Viktor Peters	Buurtsportcoach Onderwijs & Sport (voetbal)	Buurtsportcoach Overvecht	- Lijncoördinator Overvecht
Babette de Lucht	Buurtsportcoach Onderwijs & Sport (voetbal)	Buurtsportcoach Noordwest & Zuidwest	- Lijncoördinator Noordwest

Tabel 1: Geïnterviewde buurtsportcoaches

Verder is er gekozen om vakdocenten, die de scholen vertegenwoordigen in de aandachtwijken, te betrekken in dit onderzoek. Er is namelijk een dergelijk verschil tussen scholen aanwezig in de benadering richting schoolvoetbal. Waar de ene school streeft naar zoveel mogelijk winnen en probeert een zo goed mogelijk team samen te stellen met bijna alleen maar voetballers (sporters), legt een andere school juist de nadruk om zoveel mogelijk niet-voetballers (sporters) te laten deelnemen om op deze manier iedereen aan het sporten te krijgen. Bovendien zijn er ook scholen die schoolprestaties en/of (sportief) gedrag centraal stellen om uiteindelijk mee te mogen doen met het schoolvoetbal. Daarnaast worden de vakdocenten vaak ingezet als begeleider van één of meerdere schoolvoetbalteam(s) en staan dus erg dicht op de huidige situatie. Omdat uit iedere aandachtwijk één vakdocent is afgevaardigd, is de verwachting dat zij wel degelijk een aannemelijke inschatting kunnen maken van wat de invloed is van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie onder kinderen. Bovendien kunnen de overeenkomsten en verschillen in de meningen van de respondenten uitgebreid naar voren komen, aangezien de vakdocenten middels een focusgroep worden ondervraagd. Voor het onderzoek hebben drie vakdocenten deelgenomen (uit iedere aandachtwijk één). De gegevens van deze geïnterviewde zijn terug te vinden in tabel 2.

<i>Naam</i>	<i>School</i>	<i>Aandachtwijk</i>	<i>Schoolvoetbal</i>
Sjoerd Kuiper	OBO De Klopvaart / OBO De Gagel	Overvecht	- Contactpersoon en daarnaast begeleider van scholenteams rondom het schoolvoetbal
Paula Rip	OBS De Cirkel	Noordwest	- Contactpersoon en daarnaast begeleider van scholenteams rondom het schoolvoetbal
Jasper Oostlander	Gertrudisschool	Zuidwest	- Contactpersoon rondom het schoolvoetbal

Tabel 2: Geïnterviewde vakdocenten

Tot slot is er gekozen om medewerkers van Sport Utrecht te betrekken in dit onderzoek. De organisatie van het Utrechtse schoolvoetbal ligt namelijk in handen van Sport Utrecht, dé verbindende partij op het gebied van sport en bewegen. Sport Utrecht werkt voor het schoolvoetbal samen met Stichting Vreedzaam, het Sportcollege ROC Midden Nederland, Stichting JoU en diverse voetbalverenigingen. Patrick Bruggeman is binnen Sport Utrecht hoofdverantwoordelijke wat betreft het schoolvoetbal. Als projectleider beschikt deze persoon over veel kennis wat betreft de aandachtwijken in lijn met het schoolvoetbal. Vanzelfsprekend dat de stem van Patrick Bruggeman wordt meegenomen in het onderzoek. Bovendien sluiten er twee lijncoördinatoren aan bij de focusgroep, aangezien zij een goed beeld kunnen schetsen van de betreffende aandachtwijk in lijn met het schoolvoetbal en de organisatie ervan. Lijncoördinatoren zijn binnen Sport Utrecht voornamelijk buurtsportcoaches die als organisator zijn toegewezen aan een wijkvoorrunde wat betreft het

schoolvoetbal. Ook de medewerkers van Sport Utrecht zullen middels een focusgroep ondervraagd worden (zie voor een verdere uitwerking hiervan paragraaf 3.3 & 3.4).

Omdat het onderzoek een verkennend onderzoek betreft, dienden zoveel mogelijk respondenten geïnterviewd te worden. Daarom was het belangrijk dat er snel contacten gelegd werden met de bovengenoemde betrokkene, om tijdnood aan het einde te voorkomen.

Naam	Functie	Aandachtwijk	Schoolvoetbal
Patrick Bruggeman	Beweegmakelaar Onderwijs & Sport	Noordwest, Zuidwest en Overvecht	- Projectleider van het gehele schoolvoetbal
Tom Linssen	Buurtsportcoach	Zuidwest	- Lijncoördinator Zuidwest
Paul van Veenendaal	Buurtsportcoach	Noordwest, Overvecht	- Lijncoördinator Noordwest - Ondersteunt Viktor (Buurtsportcoach Onderwijs & Sport voetbal) in de organisatie van het schoolvoetbal in Overvecht

Tabel 3: Geïnterviewde medewerkers van Sport Utrecht

3.3 Meetinstrument (operationalisatie)

Voor dit onderzoek zijn er interviews afgenomen. Wat betreft het onderzoek wordt er gebruik gemaakt van individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen. Semigestructureerde interviews worden vaak ook wel kwalitatieve of diepte-interviews genoemd. Deze benadering gebruikt een algemeen vragenschema met vooropgestelde, wat algemenere geformuleerde vragen, maar hier mag in het verloop van het interview van afgeweken worden. De onderzoeker heeft een flexibele houding, want zo kan de volgorde van de vragen veranderen en kan er veel doorgevraagd worden bij bepaalde gedeeltes. Eerder in dit hoofdstuk is al vermeld dat dit onderzoek voornamelijk dient als een verkennend onderzoek. Om te zorgen dat er zoveel mogelijk nieuwe en brede informatie wordt verkregen voor de resultaten is er gekozen voor semigestructureerde interviews. Door gebruik te maken van deze structuur in de interviews kan er doorgevraagd worden op specifieke onderwerpen (Gratton, Jones & Robinson, 2011). In de subparagraaf 3.3.1. zal het interviewschema van de individuele semigestructureerde interviews toegelicht worden.

Daarnaast wordt er voor dit onderzoek gebruik gemaakt van focusgroepen als kwalitatieve interviewmethode. Deze methode heeft een exploratief karakter, die veelal wordt gebruikt voor scriptieonderzoek. Bij een focusgroep is er in alle gevallen sprake van een interview met meer dan één persoon. Het gesprek wordt geleid door de interviewer, die vaak ook wel ‘gespreksleider’ wordt genoemd. Bovendien wordt er in focusgroepen, naast open vragen, vaak gewerkt met stellingen. Door het aangrijpen van stellingen in focusgroepen krijgen respondenten de ruimte om een antwoord te formuleren en kan er doorgevraagd worden door de gespreksleider. Hierdoor zullen de meningen van de respondenten over het betreffende onderwerp het meest uitgebreid naar voren komen. Een interview met een focusgroep wordt regelmatig geassocieerd met een groepsdiscussie (Poortinga, z.d.). Een ‘discussie’ houdt in dat de mensen die geïnterviewd worden, op elkaar kunnen reageren. Dit element heeft een zeer belangrijke functie in de focusgroepen, aangezien de interactie tussen de respondenten ervoor kan zorgen dat er diepere inzichten opduiken. In de subparagraaf 3.3.2. zal het interviewschema van de focusgroepen toegelicht worden.

3.3.1 Interviewschema individuele semigestructureerde interviews

Het interviewschema dat gebruikt is tijdens de semigestructureerde interviews (zie bijlage 2) is opgesteld aan de hand van het definitief conceptueel model (figuur 10). In het conceptueel model is te zien dat de afhankelijke variabele van het onderzoek, structurele sportparticipatie is. In de context van dit onderzoek valt onder structurele sportparticipatie twee belangrijke dimensies, namelijk: verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod. Hierbij is de focus gelegd op kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de Utrechtse aandachtwijken Overvecht, Noordwest en Zuidwest.

In de individuele semigestructureerde interviews staan drie specifieke dimensies centraal, namelijk structurele sportparticipatie, organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal en beïnvloeding van individueel gedrag. Hierbij is de focus met name gelegd op het vragen naar ervaringen en/of meningen, wat betreft de aspecten van de bovengenoemde voorwaarden, die naar voren kwamen uit het definitief conceptueel model (figuur 6). Hierdoor kan er een beeld geschetst worden, of een bepaald aspect een stimulerende ofwel belemmerende werking uitoefent op het structureel sporten onder kinderen. Vervolgens wordt er gevraagd waarom dit het geval is en wat hierbij mogelijke handhaaf- en verbeterpunten zijn. Binnen de focusgroep wordt er zowel gebruik gemaakt van algemene voorbeeldvragen (bv: waar blijkt dat uit, kunt u dat toelichten?) als geformuleerde (deel)vragen. Bij ieder aspect is minimaal één (deel)vraag geformuleerd, waarop doorgevraagd kan worden. Hierdoor komen de meningen van de respondenten over het betreffende onderwerp het meest uitgebreid naar voren.

Om te beginnen is er gestart met de dimensie ‘structurele sportparticipatie’, die betrekking heeft op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken en de invloed van het schoolvoetbal hierop. De algemene startvraag heeft betrekking op de gesteldheid van de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken. Bovendien is er gevraagd naar ervaringen van de respondenten, betreffende de wijze waarop het (mogelijk) bijdraagt aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Verder is in het conceptueel model te zien, dat de afhankelijke variabele wordt beïnvloed door het schoolvoetbal. Het schoolvoetbal vormt daarmee de onafhankelijke variabele binnen dit onderzoek. Ten aanzien van het schoolvoetbal wordt er ook onderscheid gemaakt in 2 dimensies, namelijk: organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal en beïnvloeding van individueel gedrag. De organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal zijn samengesteld a.d.h.v. het BVO- model en de beïnvloeding van individueel gedrag omtrent het schoolvoetbal a.d.h.v. het Triademodel. Hierdoor is er zowel gevraagd naar de relevante hardware, software en orgware aspecten van het schoolvoetbal als de relevante motivatie, capaciteit en gelegenheidsaspecten. Hiermee is de diepte ingegaan, om naar voren te brengen in hoeverre de structurele sportparticipatie gestimuleerd ofwel belemmerd wordt. Om uiteindelijk te vragen, waarom dit het geval is en wat hierbij mogelijke handhaaf- en verbeterpunten zijn.

3.3.2 Interviewschema focusgroepen

Het interviewschema dat gebruikt is tijdens de focusgroepen (zie bijlage 3) is ook opgesteld aan de hand van het definitief conceptueel model. Als het interviewschema van de focusgroepen vergeleken wordt met het interviewschema van de individuele semigestructureerde interviews, dan zijn de dimensies die centraal staan binnen de focusgroepen hetzelfde, namelijk structurele sportparticipatie, organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal en beïnvloeding van individueel gedrag. Ook in de focusgroep is het streven om interessante meningen te verkrijgen, wat betreft de aspecten van de bovengenoemde voorwaarden, die naar voren kwamen uit het definitief conceptueel model (figuur 6). Maar daartegenover is de manier waarop de meningen ten aanzien van deze dimensies (en bijbehorende aspecten) in kaart worden gebracht anders, namelijk door middel van stellingen.

Om te beginnen zijn er voor de dimensie ‘structurele sportparticipatie’ stellingen geformuleerd, die betrekking hebben op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken en de invloed van het schoolvoetbal hierop. Een voorbeeldstelling hiervan is: “Het is slecht gesteld met de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtswijken?” Bovendien is er een stelling vormgegeven die de meningen van de respondenten aanduidt, betreffende de bijdrage van het schoolvoetbal aan de structurele sportparticipatie in de aandachtswijken. Daarnaast zijn er ten aanzien van de dimensie ‘organisatorische kenmerken’ stellingen geformuleerd voor de hardware, software en orgware aspecten. Hiermee is de diepte ingegaan, om naar voren te brengen in hoeverre de structurele sportparticipatie gestimuleerd ofwel belemmerd wordt. Om uiteindelijk te vragen, waarom dit het geval is en wat hierbij mogelijke handhaaf- en verbeterpunten zijn. Tot slot, is de dimensie ‘beïnvloeding van individueel gedrag’ centraal gesteld binnen de focusgroepen. Hierbij zijn er stellingen geformuleerd voor de variabelen motivatie, capaciteit en gelegenheid en is er net zoals bij de andere twee dimensies, minimaal één deelvraag geformuleerd bij ieder aspect, waarop doorgevraagd kan worden. Hierdoor kunnen de respondenten op elkaars mening reageren (discussie). De stellingen zijn tot stand gekomen, door middel van inzichten (bv. uitspraken) die naar voren kwamen uit de individuele semigestructureerde interviews, om deze vervolgens te gebruiken om scherpe stellingen te formuleren. Er is in de focusgroepen gewerkt met stellingen (d.m.v. PowerPoint heats), waar één ieder op kan reageren in de chat of hij/zij er mee eens of oneens is. Vervolgens wordt de beurt gegeven aan iemand om de

verdieping in te gaan. Wanneer iedereen dezelfde mening heeft, wordt er aan één iemand de beurt gegeven of wordt er gevraagd wie hierop als eerste wil reageren. Als de meningen verdeeld zijn, is het de bedoeling dat beide 'kampen' aan het woord komen. Hierna kunnen andere reageren, met voorbeeldvragen als: Is het herkenbaar of niet? Zo ja: hebben jullie eigen ervaringen/voorbeelden, waaruit dit ook blijkt? Zo nee: welke andere meningen/ervaringen heb je/hebben jullie dan? Binnen de focusgroep wordt er zowel gebruik gemaakt van algemene voorbeeldvragen (bv: waar blijkt dat uit, kan je dat toelichten?) als geformuleerde (deel)vragen.

3.4 Methode dataverzameling

De betrokkene zijn eind maart benaderd via de telefoon om de contacten alvast te prikkelen. In dit telefoongesprek introduceerde de onderzoeker zichzelf om daarna verder kennis te maken. Vervolgens is aan de geïnterviewde tijdens het eerste contact, meteen duidelijk gemaakt wat het onderzoek inhoud, waarvoor het onderzoek wordt uitgevoerd en waarom deze persoon is gevraagd om hieraan deel te nemen. In alle gevallen stonden de respondenten hiervoor open en werd er een afspraak gemaakt (mailadres vragen waar nodig) om het semigestructureerde interview of de focusgroep af te nemen via Microsoft Teams. Daaropvolgend heeft de onderzoeker de afspraak ingepland via Microsoft teams en is de uitnodiging (om deel te kunnen nemen aan het interview) doorgestuurd naar de mail van de respondenten. Voor het verzamelen van de data is er gebruik gemaakt van één interviewschema voor de individuele semigestructureerde interviews (zie bijlage 2) en één interviewschema voor de focusgroepen (zie bijlage 3).

3.4.1 Dataverzameling individuele semigestructureerde interviews

Allereerst is er voor het verzamelen van data gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews met de buurtsportcoaches, die de sportverenigingen vertegenwoordigen. Deze interviews zijn afgenomen in de laatste week van de maand mei. De lengte van de individuele semigestructureerde interviews waren 1 uur en 15 minuten. Bovendien zijn de interviews afgenomen via het online-platform Microsoft Teams. Op dit platform worden de individuele semigestructureerde interviews opgenomen, waardoor deze later terug geluisterd kunnen worden. Om deze reden is aan de respondenten gevraagd, om het interview af te nemen in een rustige ruimte (zonder externe ruis). Overigens is er geen voorwaarde gesteld voor het aanzetten van de webcam en is alleen de audio ook voldoende.

3.4.2 Dataverzameling focusgroepen

Daarnaast is er voor het verzamelen van data gebruik gemaakt van focusgroepen, namelijk met vakdocenten die de scholen vertegenwoordigen en met medewerkers van Sport Utrecht. De focusgroepen zijn afgenomen in de eerste week van de maand juni. De lengte van de focusgroepen waren 1 uur en 20 minuten en 1 uur en 40 minuten. Ook de focusgroepen zijn afgenomen via het online-platform 'Microsoft Teams'. De focusgroepen worden net als de individuele semigestructureerde interviews opgenomen, waardoor deze later terug geluisterd kunnen worden. Alleen is het bij een focusgroep wel degelijk lastiger om een interview ordelijk te laten verlopen (i.v.m. de individuele semigestructureerde interviews), doordat er sprake is van een interview met meerdere personen. Om de focusgroepen ordelijk en vloeiend te laten verlopen, zijn er een aantal discipline om rekening mee te houden. Allereerst is het belangrijk om het interview af te nemen in een rustige ruimte (zonder externe ruis). Daarnaast is het van belang dat de respondenten het chatvenster open hebben staan, aangezien uit de werkwijze van het interviewschema bleek dat één ieder kan reageren in de chat of hij/zij het met een stelling eens of oneens is. Bovendien is de meerwaarde van het chatvenster, dat als een respondent een vraag heeft of iets wil opmerken/toevoegen het chatvenster hiervoor kan gebruiken om de beurt te krijgen (door "hand" te typen, als in: "hand opsteken"). Wanneer het gemakkelijker is om uit te spreken binnen de focusgroep, dan kan de beurt ook gevraagd worden. Er is namelijk geen voorwaarde gesteld voor het aanzetten van de webcam en alleen de audio is voldoende. Maar hierbij is het wel belangrijk dat de audio in principe op stil/mute staat, wanneer men niet aan het woord is. Als de respondent de beurt krijgt van de gespreksleider, dan zal de audio logischerwijs van mute/stil af moeten voordat men begint te praten. Zoals eerder gezegd is een focusgroep, ook wel groepsdiscussie genoemd, een interview met meerdere respondenten tegelijk. De onderzoeker zal aan de ene kant stellingen laten beantwoorden door iedereen (rijtje afgaan). Maar aan de andere kant zal het ook voorkomen dat de onderzoeker een (deel)vraag stelt en een willekeurig iemand hier respons op kan geven. Dit wordt gedaan om na te streven dat het interview zoveel mogelijk open blijft en er zoveel mogelijk respons vanaf de geïnterviewde zelf komt. Daarom is er gekozen om een tussenweg te creëren, om dit afhankelijk van de stelling/(deel)vraag af te wisselen. De verwachting is

namelijk dat op deze manier de meningen van de respondenten over het betreffende onderwerp het meest uitgebreid aan bod zullen komen.

3.5 Methode data-analyse

Na het afnemen van de individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen zijn deze allen opnieuw beluisterd en uitgetypt om ze vervolgens te analyseren. Op deze manier zijn de individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen ook daadwerkelijk op papier vastgelegd. Bovendien is voor het uittypen van deze interviews gebruik gemaakt van de website otranscribe.com. Wanneer de geluidsopnames waren geüpload, konden deze op de website vertraagd worden afgespeeld. De transcripten zijn terug te vinden in het bijlagenboek met de bestandsnamen:

- *Bijlagenboek scriptie invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken*

Wanneer de interviews helemaal uitgetypt zijn worden de meningen van de respondenten, in citaten verwerkt in een tabel. Deze tabel zal in Excel worden opgesteld, aan de hand van het definitief conceptueel model (zie conceptueel model 2.5.1.). Daarnaast zijn de kolommen in de tabel gebruikt om de uitspraken uit de verschillende individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen van elkaar te scheiden, om op deze manier de resultaten makkelijk te vergelijken. In totaal zijn er 4 kolommen weergegeven, namelijk: BSC wijk Overvecht, BSC wijk Noordwest/Zuidwest, focusgroep vakdocenten en focusgroep Sport Utrecht. Aan de linkerkant van de Excel tabel staan beide dimensies van het schoolvoetbal, namelijk de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal en de beïnvloeding van individueel gedrag. De organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal zijn weergegeven a.d.h.v. het BVO- model en de beïnvloeding van individueel gedrag omtrent het schoolvoetbal a.d.h.v. het Triademodel. Hierdoor zijn er zowel relevante hardware, software en orgware aspecten van het schoolvoetbal naar voren komen als interessante motivatie, capaciteit en gelegenheidsaspecten.

De interviews worden doorgelezen en de belangrijkste citaten worden verwerkt in de kolommen. Op die manier worden bij de verwerking van de resultaten de meningen van de respondenten over de dimensies van het schoolvoetbal onder één van de verschillende aspecten geplaatst, waardoor een duidelijk overzicht ontstaat van wat de belangrijkste uitspraken zijn uit de interviews per dimensie/aspect. Wanneer een mening niet direct duidelijk betrekking heeft op één van de voorwaarden, is er teruggekeken naar het theoretisch kader. Overigens is de ordeningstabel terug te vinden in het Excel document met de bestandsnaam:

Orderingstabel resultaten – scriptie invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie.

Nadat de resultaten in de tabel zijn verwerkt, wordt er gebruik gemaakt van de overeenkomsten-verschillen analyse. Deze analyse stelt men in de gelegenheid om tot een algemeen resultaat te komen, wanneer het betrekking heeft op kwalitatieve gegevens. Om te beginnen worden de diverse citaten in de ordeningstabel met elkaar vergeleken. Daaropvolgend worden overeenkomsten (deze krijgen een blauwe kleur) en verschillen (deze krijgen een rode kleur) gezocht tussen de velerlei meningen van de respondenten. Bovendien zal er gezocht worden naar unieke gevallen (deze krijgen een paarse kleur) en daarnaast interessante opmerkingen (deze krijgen een groene kleur). Op die manier krijgen de citaten in de ordeningstabel allemaal één van de vier kleuren. Nadat deze kleuren specifiek zijn toebedeeld aan de citaten, worden de resultaten beschreven en gepresenteerd in hoofdstuk 4. De resultaten worden ingedeeld naar de drie betreffende voorwaarden van het Triade-model en het BVO-model (deze vormen de paragrafen in dit hoofdstuk). Binnen de verschillende voorwaarden zijn allereerst de belangrijkste overeenkomsten beschreven, namelijk de aspecten die middels het schoolvoetbal de meeste invloed uitoefenen op de structurele sportparticipatie. Daarnaast zijn ook de verschillen toegelicht, namelijk de aspecten die middels het schoolvoetbal weinig of geen invloed uitoefenen op de structurele sportparticipatie. De belangrijkste resultaten van iedere voorwaarden, worden vervolgens kort samengevat in de betreffende paragrafen.

3.6 Betrouwbaarheid en Validiteit

Het is van belang om kritisch te kijken naar de kwaliteit van een onderzoek. Bij het doen van uitspraken over de kwaliteit en de mate van generaliseerbaarheid van een onderzoek draait het om twee kernbegrippen: betrouwbaarheid en validiteit. In deze paragraaf zal dan ook beschreven worden hoe het is gesteld met de betrouwbaarheid en validiteit van dit onderzoek (Gratton, Jones & Robinson, 2011).

3.6.1 Betrouwbaarheid

Het begrip betrouwbaarheid heeft in veelvoud betrekking op de manieren van meten. Daarnaast is een betrouwbaar onderzoek altijd reproduceerbaar. Aangaande kwalitatief onderzoek, gaat het bij de betrouwbaarheid voornamelijk om de consistentie (rechtlijnigheid) van de manier van gegevens verzamelen. Het is voor de betrouwbaarheid dus belangrijk dat er voldoende details benoemd worden over de manier waarop het onderzoek wordt uitgevoerd. Een algemeen gegeven is dan ook dat een onderzoek betrouwbaar is, als deze herhaald kan worden door andere onderzoekers (Gratton, Jones & Robinson, 2011).

Het eerste punt dat bij de betrouwbaarheid wordt besproken, is het theoretisch kader. Het theoretisch kader van het onderzoek is beschreven aan de hand van vooronderzoek en bestaande literatuur over de variabelen. Daarnaast zijn de interviewschema's van de individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen, afgestemd op het theoretisch kader. De (deel)vragen en stellingen van het interview zijn namelijk opgesteld aan de hand van het theoretisch kader, om zo alle relevante variabelen te meten en de juiste informatie te verschaffen. Hierdoor wordt de nauwkeurigheid van het onderzoek verhoogt.

Daarnaast is de betrouwbaarheid van het onderzoek verhoogd, doordat er een aantal keren feedback is gegeven op de verschillende hoofdstukken van de scriptie. Bovendien is er door de afstudeerbegeleider feedback gegeven op de interviewschema's. Zo is er tijdens het geven van feedback, bekeken of de variabelen voldoende beschreven zijn en was de vertaalslag met het schoolvoetbal belangrijk. Omdat de feedback vervolgens is verwerkt, is daarmee de betrouwbaarheid van het onderzoek vergroot.

Verder zijn de ondernomen stappen om tot de onderzoeksdata te komen, nauwkeurig beschreven in de methode dataverzameling (§3.4). Daardoor kunnen de stappen door iedere andere onderzoeker exact worden doorlopen.

Overigens is binnen het onderzoek gezorgd voor navolgbaarheid van de analyse, waardoor opnieuw de betrouwbaarheid van het onderzoek is vergroot. Hiervoor zijn de interviews opgenomen en vervolgens woord voor woord uitgeschreven. Op deze manier zijn alle interviews geheel terug te luisteren en kunnen deze nog eens worden bekeken. Verder zijn de resultaten van de individuele semigestructureerde interviews en de focusgroepen gecodeerd aan de hand van het definitief conceptueel model. Per aspect zijn de belangrijkste citaten uit de individuele semigestructureerde interviews en de focusgroepen gehaald. Uiteindelijk zijn de conclusies getrokken, aan de hand van de belangrijkste citaten per aspect uit zowel de semigestructureerde interviews als de focusgroepen.

3.6.2 Validiteit

Bij het beoordelen van de validiteit gaat het om de mate waarin er in een onderzoek daadwerkelijk gemeten wordt wat vooraf voorgenomen was. Als dit niet het geval is worden de conclusies die getrokken zijn bevonden als geen geldige conclusies. Binnen de validiteit wordt er onderscheidt gemaakt tussen twee soorten validiteit: Interne validiteit en externe validiteit.

Interne validiteit:

De interne validiteit dekt de vraag of er daadwerkelijk gemeten wordt wat men wilt meten. Om te beginnen is er gebruik gemaakt van operationalisering. Zoals eerder genoemd heeft het theoretisch kader gediend om beide interviewschema's te ontwikkelen, door te kijken naar het conceptueel model. De interne validiteit is verhoogd, doordat het theoretisch kader en het meetinstrument een aantal keren kritisch is bekeken (ook door de afstudeerbegeleider). Hierbij is gekeken of de interviewschema's van de individuele semigestructureerde interviews en de focusgroepen volledig waren en de variabelen (en bijbehorende aspecten) hierdoor allemaal ondervraagd werden. Op deze manier, wordt gemeten wat daadwerkelijk gemeten moet worden.

Externe validiteit:

De externe validiteit daarentegen heeft betrekking op de resultaten: zijn de resultaten ook geldig onder andere tijdstippen, plaatsen en/of omstandigheden. De resultaten moeten generaliseerbaar zijn, wanneer het onderzoek opnieuw wordt uitgevoerd. Hierbij is de vraag of de onderzoeksresultaten kunnen worden toegepast in soortgelijke situaties. Doordat de resultaten afkomstig zijn van een kleine hoeveelheid respondenten, heeft dat een negatieve invloed op de externe validiteit. Maar daartegenover heeft de nauwkeurige selectie van de respondenten op basis van drie overkoepelende selectiecriteria, een positieve invloed op de externe validiteit. Ten eerste moeten de respondenten actief zijn binnen één of meerdere

aandachtwijken. Ten tweede moet één ieder persoonlijk betrokken zijn bij het schoolvoetbal. Ten derde is het van belang dat er spreiding zit in de respondenten betreffende de aandachtwijken. Bovendien is de daadwerkelijke selectie van respondenten gemaakt in overleg met Patrick Bruggeman (Beweegmakelaar Onderwijs & Sport), omdat deze persoon als projectleider van het schoolvoetbal een duidelijk beeld heeft van welke personen binnen de betrokken partijen (het beste) voldoen aan deze selectiecriteria. Hiermee komt de externe validiteit van het onderzoek ten goede.

Overigens is de generaliseerbaarheid voor dit onderzoek niet van essentieel belang. Omdat in de relevantie van het onderzoek is toegelicht, dat het vooral een verkennend karakter heeft. Daarom is het belangrijker om zoveel mogelijk nieuwe informatie binnen te krijgen, dan meerdere malen dezelfde bevestigende informatie.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk zullen de resultaten van het onderzoek weergegeven en besproken worden. De individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen zijn afgenomen en hebben geleid tot de resultaten van dit onderzoek. Omdat het kwalitatieve gegevens betreft, zal in dit hoofdstuk de overeenkomsten-en-verschillenanalyse worden toegepast. Deze analyse maakt het mogelijk om tot een algemeen resultaat te komen voor het onderwerp: de invloed van schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken. Door te kijken naar de overeenkomsten, verschillen en unieke gevallen zullen de variabelen worden uitgewerkt. De drie dimensies die centraal staan binnen het onderzoek, namelijk structurele sportparticipatie, organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal en beïnvloeding van individueel gedrag, zijn als uitgangspunten genomen voor de paragrafen van dit hoofdstuk. De drie factoren van het BVO-model (hardware, software en orgware) en de drie factoren van het Triademodel (motivatie, capaciteit en gelegenheid) fungeren als subparagrafen. In paragraaf 4.1 wordt een beschrijving gegeven van de algemene bevindingen t.a.v. de structurele sportparticipatie. Paragraaf 4.2 bespreekt de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal, met bijbehorend de subparagrafen (hardware, software, orgware). Vervolgens bespreekt paragraaf 4.3 de beïnvloeding van individueel gedrag, met bijbehorend de subparagrafen (motivatie, capaciteit en gelegenheid).

. Het bespreken van de resultaten, wat betreft de bovengenoemde factoren, zal tevens een antwoord zijn op de empirische deelvragen:

- *Wat is de invloed van de belangrijke aspecten omtrent het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken?* (§4.2; §4.3)

- *Hoe beïnvloeden de aspecten omtrent het schoolvoetbal het structurele sporten onder kinderen in de aandachtwijken?* (§4.2; §4.3)

Verder zal de empirische hoofdvraag van het onderzoek worden beantwoord, die luidde:

Wat zijn de meningen van buurtsportcoaches van sportverenigingen, vakdocenten van scholen en medewerkers van Sport Utrecht over de invloed van het schoolvoetbal op de doorstroom naar structurele sportparticipatie?

4.1 Structurele sportparticipatie

In de resultaten van de individuele semigestructureerde interviews en de focusgroepen komt naar voren, dat vooral het verenigingslidmaatschap in de aandachtwijken achterblijft. Hierin valt voor de verenigingen nog wel het een en ander te winnen, maar dat heeft vaak ook te maken met de lage SES in deze wijken, waarom kinderen in verhouding minder sporten dan in andere wijken. Hierdoor is de toeleiding naar laagdrempelig sportaanbod van belang. In de huidige situatie wordt eraan gewerkt, doordat de buurtsportcoach wel eens in de (gym)les komt om kinderen te stimuleren om na schooltijd te gaan sporten. Het is belangrijk dat het laagdrempelig sportaanbod zoveel mogelijk zichtbaar gemaakt wordt en zich afspeelt in een vertrouwde omgeving, aansluitend op de schooltijden en niet te ver weg voor de kinderen. Wanneer het voor de kinderen ver reizen is om hieraan deel te nemen, haken de meeste af. Bovendien komt naar voren dat de sporten die het meeste aansluiten op de kinderen in de aandachtwijken, gelet op laagdrempelig sportaanbod, voetbal, vechtsporten en dansen zijn. Overigens zijn de respondenten van mening dat de structurele sportparticipatie veel hoger ligt bij de jongens als bij meiden in de aandachtwijken. Jongens voetballen namelijk ook in groepen op pleintjes, wat valt onder laagdrempelig sportaanbod. Meiden blijven daarin achter, zowel met laagdrempelig sportaanbod als met verenigingslidmaatschap.

De resultaten lieten ook zien dat het geslacht en de etniciteit wel degelijk een rol kan spelen voor structurele sportparticipatie binnen de wijk. In de aandachtwijken is de structurele sportparticipatie vooral onder etnische meiden ondermaats, door de invloed die het geloof heeft. Deze rol is vrij groot, omdat jongens met minder problemen lid kunnen worden van een vereniging. Wanneer de meiden een middelbare schoolleeftijd hebben bereikt, wordt men meestal niet meer lid van een sportvereniging. Er wordt bijvoorbeeld wel in gymzalen laagdrempelig gesport, onder leiding van de buurtsportcoach sportcultuurmix.

Daartegenover speelt het geslacht en de etniciteit geen rol bij het deelnemen aan het schoolvoetbal. Alles wat vanuit school georganiseerd wordt, kunnen de kinderen ten aller tijden aan meedoen, dat heeft ook weer met een vertrouwde omgeving te maken. De kans is groot dat kinderen met een basisschool leeftijd (8 t/m 12 jaar) deelnemen aan een laagdrempelige activiteit, maar daarentegen is het lid worden van een sportvereniging een

stap te ver.

4.2 Organisatorische kenmerken

4.2.1 Hardware

In de resultaten van de individuele semigestructureerde interviews en de focusgroepen komt naar voren dat de hardware rondom het schoolvoetbal invloed kan uitoefenen op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. De invloed van de hardware heeft volgens de respondenten te maken met de meerwaarde die een sportaccommodatie biedt. Zo zorgt een sportaccommodatie ervoor dat kinderen een vertrouwd gevoel ontwikkelen, de plek zien waar er gevoetbald kan worden in de wijk en de belevenis eromheen groter is. Het volgende citaat is één van de meningen van de buurtsportcoach, die deze invloed beschrijft: *“Door het schoolvoetbal te houden bij een sportaccommodatie geeft dat een bepaalde belevenis met zich mee, in plaats van dat het bij een Crujff court gehouden wordt. De drempel voor kinderen wordt verkleind omdat ze er al geweest zijn en de belevenis eromheen is groter, wanneer er op 'echte' voetbalvelden gespeeld wordt.”*

Als er dan gekeken wordt naar de capaciteit van de sportaccommodaties in de aandachtswijken, blijkt dat sommige kinderen het niet op deze manier kunnen beleven. Scholen kampen met méér kinderen die mee willen doen, dan daadwerkelijk mogelijk is, doordat er (te) weinig gelegenheid is om al deze kinderen op te vangen. De volgende citaat is een interessante opmerking van een vakdocent, die dit gegeven ondersteunt: *“Wij mogen maar één team sturen, terwijl ik denk dat het dubbele aantal van de kinderen mee zou willen doen, hierdoor moet ik er ieder jaar een aantal teleurstellen en dat werkt natuurlijk belemmerend in de bijdrage aan structurele sportparticipatie.”* Uit de meningen van de respondenten is op te maken, dat dit de doorstroom naar structurele sportparticipatie belemmert, omdat hierdoor minder teams kunnen meedoen aan het schoolvoetbal.

Daarnaast zijn de respondenten van mening, dat er niet veel meer gebruik gemaakt kan worden van de sportaccommodaties, dan dat nu het geval is. Er is volgens de respondenten een gebrek aan ruimte omtrent de sportaccommodatie om groter te worden. Daarnaast komt er (te) veel druk te staan op de organisatie. Een citaat van één van de respondenten, was: *“Ik vraag me af in hoeverre ze de sportaccommodaties nog meer open kunnen stellen, dan dat ze al doen.”* Een respondent gaf als aanbeveling aan, dat het misschien een optie is om het schoolvoetbal te spreiden over meerdere dagen. Hierdoor blijft men in verhouding een gelijk aantal mensen behouden en kan men eventueel van 2 naar 3 dagen overschakelen m.b.t. de wijkvoor rondes.

4.2.2 Software

In de resultaten van de software omtrent het schoolvoetbal komt naar voren dat de activiteiten een grote invloed kunnen uitoefenen op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. De activiteiten kunnen wel degelijk invloed uitoefenen, wanneer deze in het voortraject worden georganiseerd om de kinderen enthousiast te maken, zodat zij deelnemen aan het schoolvoetbal. Door clinics te organiseren voor schoolklassen op sportaccommodaties zijn de kinderen er al eens geweest en krijgen ze hierdoor méér binding met de sportaccommodatie. Het volgende citaat van een vakdocent bevestigt dit: *“Een clinic ofzo kan hierbij helpen, dat deze kinderen alvast een locatie leren kennen. Het is dan van belang om dit te organiseren in de periode voor de inschrijving van het schoolvoetbal, omdat het juist gaat om het voortraject en de kinderen enthousiast te maken om deel te nemen aan het schoolvoetbal en deze spanning weg te halen. Terwijl ik bij een schoolvoetbaltraining ofzo eerder denk aan het moment dat er al teams gevormd zijn etc.”* Een interessante opmerking was daarnaast dat een clinic met een maatschappelijke functie kan bijdragen, dat kinderen graag mee willen doen. Een vakdocent gaf aan: *“Als een clinic structureel terugkomt in de voorbereiding van het schoolvoetbal, kan je er ook een maatschappelijke functie aan toevoegen. De maatschappelijke functie van de sport is naar mijn mening erg belangrijk en daarvan is het vrouwenvoetbal een mooi voorbeeld van. Ook bij het schoolvoetbal zijn er genoeg maatschappelijke vlakken die bij kunnen dragen, dat de sport in een positief dag beeld komt te staan en dat kinderen graag mee willen doen.”* De respondenten gaven als aanbeveling aan, om een clinic (met een maatschappelijke functie) te laten verzorgen door een rolmodel (topsporter) op een sportaccommodatie. Hierdoor krijgen de kinderen méér binding met de sportaccommodatie en enthousiasme om deel te nemen aan het schoolvoetbal.

Ook het betrekken van sportverenigingen in de organisatie kan wel degelijk een bijdrage leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Wanneer verenigingen mogelijkheden aanbieden en kenbaar maken dat het voor kinderen toegankelijk is, door het verzorgen van proeftrainingen en clinics rondom het schoolvoetbal, werkt dat stimulerend. Een mening die dit bevestigde, is terug te lezen in het volgende citaat: *"Ik denk dat het schoolvoetbal een goede reclame kan zijn om structureel te sporten, alleen zal de afstemming binnen de organisatie beter moeten om dit te bereiken. Het is hierbij belangrijk dat er in de doorstroom, vooral op het laagdrempelig sportaanbod ingezet wordt. Ik heb namelijk wel het idee dat er ieder jaar een aantal kinderen zijn die toestromen, maar een vereniging kan niet alles binnenlaten."* Maar aan de andere kant wordt in de resultaten aangegeven dat het betrekken van sportverenigingen in de organisatie moeilijk realiseerbaar is, door een gebrek aan vrijwilligers. Zo geeft de ene buurtsportcoach aan, dat het betrekken van de sportverenigingen in de organisatie van het schoolvoetbal een goede pijler kan zijn. Terwijl de ander aangeeft, dat het betrekken van de sportvereniging in de organisatie van het schoolvoetbal niet haalbaar is en daarmee niet kan bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Het volgende citaat geeft de mening van deze respondent weer: *"Sportverenigingen hebben naar mijn mening meer een faciliterende rol rondom het schoolvoetbal. De sportvereniging krijgt namelijk te weinig vrijwilligers op de been om de organisatie van het schoolvoetbal op zich te nemen, aangezien de meeste aan het werk zijn op de toernooi dag (overdag). Het zou de ideale wereld zijn als de sportverenigingen betrokken worden in de organisatie, maar ik denk niet dat dit haalbaar is. Ik denk dat de organisatie door de buurtsportcoach gedaan moet worden, ook omdat deze het netwerk ervoor heeft. Wanneer je, je als buurtsportcoach zodanig indeelt dat je een vrije coördinerende rol heb op het schoolvoetbaltoernooi, kan je alsnog praten met kinderen en vakdocenten."* Een interessante opmerking was daarnaast, dat de buurtsportcoach nauw betrokken moet blijven in de organisatie op het toernooi zelf, omdat deze het netwerk ervoor heeft. Het volgende citaat geeft dit weer: *"Ik denk dat de organisatie op het toernooi zelf, grotendeels door de buurtsportcoach gedaan moet worden, ook omdat deze het netwerk ervoor heeft. Wanneer je, je als buurtsportcoach zodanig indeelt dat je een vrije coördinerende rol heb op het schoolvoetbaltoernooi, kan je alsnog praten met kinderen en vakdocenten."* In de aanbevelingen kwam naar voren dat er een start gemaakt moest worden met het betrekken van de sportvereniging in de organisatie van het schoolvoetbal, in samenwerking met een buurtsportcoach, om te kijken in hoeverre dit bijdraagt aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

De resultaten lieten ook zien dat de begeleiding van buurtsportcoaches omtrent het schoolvoetbal wel degelijk invloed kan uitoefenen op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken. Zo kan de begeleiding rondom schoolvoetbaltrainingen zeker bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Het volgende citaat bevestigt dit: *"Het schoolvoetbal is in principe een hele mooie gelegenheid om bekendheid te geven aan het aanbod bij de vereniging of in de wijk. Ik heb de vakdocenten een mogelijkheid gegeven om één keer onder mijn leiding te trainen en uiteindelijk stemde er twee scholen hiermee in. Ik heb deze trainingen gebruikt om de basis vaardigheden aan te leren, maar ook om promotie te maken om bij Elinkwijk te komen voetballen. De meiden vonden dat zo'n leuke ervaring, waardoor er nog meer proeftrainingen gedaan zijn en zelfs verschillende clinics die het laatste zetje gaven om lid te worden van de sportvereniging. Doordat ik een bekend gezicht ben voor de meeste kinderen in de wijk, creëer ik hiermee een veilige omgeving waar gesport kan worden."* Een interessante opmerking was daarnaast, dat een buurtsportcoach ook voor scholen een drempel wegneemt, omdat ze hierdoor niet na schooltijd nog tijd moeten vrijmaken om een training te verzorgen. Doordat de buurtsportcoach de schoolvoetbaltrainingen verzorgd geeft dat méér binding in het team en daarnaast met de vereniging waar het schoolvoetbal plaatsvindt. Maar daarentegen kwam naar voren dat het voor kinderen ook een drempel kan zijn om te trainen in het bijzijn van andere scholen op een sportaccommodatie, wat terug te vinden is in het volgende citaat: *"Daarnaast hebben we gemerkt dat het voor sommige kinderen een drempel is om te trainen in het bijzijn van andere scholen op een sportaccommodatie. Daarom hebben de kinderen liever een training die binnen de school georganiseerd is, dan dat ze opeens met andere scholen moeten gaan mengen."* Uit de meningen van de vakdocenten is op te maken, dat de begeleiding van de buurtsportcoaches nauwelijks invloed uitoefent op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Zo is er een vakdocent die aangeeft dat de begeleiding van de schoolvoetbaltrainingen, geen invloed heeft op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Het volgende citaat geeft een bevestiging van deze mening: *"Ik zie het niet zo zitten in trainingen begeleid door buurtsportcoaches, omdat ik denk dat het fijner is om een training te krijgen van je eigen coach, die uiteindelijk ook tijdens de wedstrijd aan het coachen is. Bij een training wil je natuurlijk ook met het team zelf bezig zijn, ook omdat het schoolvoetbal wel een beetje resultaatgericht is en dan probeer je met zo'n training de kinderen*

techniek bij te brengen." Daarnaast kwam uit de resultaten een naar voren, dat het logistiek en organisatorisch lastig te realiseren is, om deze trainingen te laten plaatsvinden op de sportaccommodatie. De respondenten gaven als aanbeveling, dat de training in een veilige omgeving, op een locatie dichtbij en bij voorkeur met een coach verzorgd wordt, om het vertrouwen met de spelers onderling te vergroten. Door de begeleiding van de buurtsportcoach daarop af te stemmen, kan dit volgens de respondent bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

4.2.3 Orgware

In de resultaten van de orgware omtrent het schoolvoetbal is gebleken dat de financiën weinig invloed uitoefenend op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. De huidige financiële wijze kan niet op een andere manier worden toegepast, waardoor er financieel nooit iets overblijft voor de specifieke wijken om hiermee iets te doen. Maar daarentegen, zijn er wel mogelijkheden (bij méér budget) om invloed uit te oefenen op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Zo komt in de meningen van de respondenten naar voren dat in de financiën, in dit geval, de focus moet liggen op de aandachtswijken, om de kinderen in het voortraject te enthousiasmeren met clinics. Er waren bij dit gegeven twee interessante meningen. Een respondent gaf aan dat de financiën ingezet kan worden om de buurtsportcoach meer uren te geven, om schoolvoetbaltrainingen te begeleiden of clinics te organiseren. Ook werd aangegeven dat het interessant zou zijn om de sportvereniging te financieren om een bijdrage te leveren in de organisatie van het schoolvoetbal. Beide opmerkingen zouden (bij méér budget) wel degelijk kunnen bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken.

Daarnaast is de monitoring & evaluatie omtrent het schoolvoetbal, een aspect die veel invloed kan uitoefenen op de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtswijken. De monitoring & evaluatie is voornamelijk van invloed, doordat het zorgt voor een duidelijk beeld van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemers. Een van de respondenten gaf dit weer in het volgende citaat: *"Het is natuurlijk voor zowel de organisatoren als voor de vakdocenten interessant om hiervan op de hoogte te zijn. Want als je bijvoorbeeld een team hebt waarbij het merendeel al op voetbal zit, is het minder interessant om trainingen te organiseren dan wanneer dit niet het geval is. Daarnaast heb je als buurtsportcoach een extra verbinding om in contact te komen met de vakdocenten en kinderen van de scholen. Door het volledig invullen van zo'n inschrijfformulier kan een stap gemaakt worden in het vormgeven van schoolvoetbaltrainingen en kan de focus gelegd worden op de scholenteams die nog niet sporten."* De monitoring & evaluatie omtrent het schoolvoetbal kan daardoor een zekere invloed uitoefenen op de structurele sportparticipatie en daarin spelen scholen (vakdocenten) een belangrijke rol. In het volgende citaat wordt dit bevestigd: *"Op zich wel redelijk, alleen ligt het eraan hoeveel moeite/tijd een vakdocent erin steekt. Je hebt eigenlijk twee pieken. Meestal aan het begin als de aanmeldingsformulieren opgestuurd zijn, zijn er altijd gelijk een paar scholen die zich inschrijven en die zetten er dan ook 'netjes' achter of de kinderen al lid zijn. Maar daartegenover zijn er ook scholen die zich de laatste paar uur voor de deadline inschrijven en die laten meestal dit vakje leeg staan, met de vraag of de deelnemende kinderen lid zijn van een sportvereniging. De rol van scholen hierin is belangrijk, aangezien een vakdocent een duidelijk beeld heeft van elke leerling of deze wel of niet sport."* Maar uit de resultaten blijkt dat scholen vaak niet eens op de hoogte zijn van deze achterliggende gedachte en zien de toegevoegde waarde er niet van in, om het vakje in te vullen. Het volgende citaat geeft dit aan: *"Wat wil je hiermee precies in kaart brengen. Ik vraag me altijd af waarom we dat vakje moeten invullen, omdat ik denk dat het weinig informatie geeft en ik zie de toegevoegde waarde er niet van in. Ik heb in het begin zelfs nog gedacht dat er werd gekeken bij de poule-indeling van het schoolvoetbal; van hoe meer er al lid zijn van een sportvereniging, hoe sterker dat team wordt geacht, om vervolgens deze teams te verspreiden over verschillende poules en als je dus dat vakje niet invult, dat je dan in een makkelijkere poule terecht kwam."* De respondenten gaven als aanbeveling, voornamelijk aan dat er op voorhand beter in gecommuniceerd moet worden. Het is hierbij goed om de reden toe te lichten, waarom je deze informatie wilt achterhalen, om op deze manier een duidelijk beeld te krijgen van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemende kinderen.

4.3 Beïnvloeding van individueel gedrag

4.3.1 Motivatie

In de resultaten van de individuele semigestructureerde interviews en de focusgroepen komt naar voren dat de motivatie rondom het schoolvoetbal zeker invloed kan uitoefenen op de doorstroom naar structurele

sportparticipatie. De invloed van de motivatie heeft volgens de respondenten te maken met het plezier en enthousiasme dat de kinderen aan het schoolvoetbal beleven. In het volgende citaat is dit terug te vinden: *“Het enthousiasme rondom het schoolvoetbal is gewoon heel groot. De kinderen beleven er ieder jaar weer veel plezier aan en zijn daarnaast veel met sport bezig, omdat ze ervoor willen trainen.”* Daarnaast draagt het competitieve element van het schoolvoetbal zeker bij aan de motivatie van de deelnemende kinderen om structureel te sporten. Het volgende citaat geeft hier een voorbeeld van: *“De motivatie is denk ik afhankelijk van de sfeer in het team en het resultaat. Want als een team alles verliest op het toernooi, is de motivatie en het moraal onder de kinderen lager, dan wanneer je in een finale staat of een onverwachte overwinning boekt.”*

De resultaten lieten ook zien dat het ontwikkelen van vaardigheden een positieve invloed kan uitoefenen op de motivatie van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie. Allereerst een interessante opmerking hierover was, dat schoolvoetbaltrainingen belangrijk zijn in de ontwikkeling van vaardigheden. De respondent gaf aan: *“Het schoolvoetbal is bij de meeste kinderen een meetmoment en geen proces. Stel dat er een team bij mij in een proces heeft gezeten, wat betekent dat er vooraf het toernooi een paar keer met ze getraind is, dan kan je zien of de kinderen een ontwikkeling hebben doorgemaakt. Waardoor de buurtsportcoach op het toernooi zelf, hiervoor opstokers kan geven en op deze manier de motivatie van de kinderen vergroot. Maar wanneer deelnemende kinderen dit proces niet hebben doorlopen, kan er ook niet gesproken worden van een ontwikkeling. De schoolvoetbaltrainingen zijn daarom voor de kinderen belangrijk in de ontwikkeling van vaardigheden.”* De respondenten zijn verder van mening, dat het ontwikkelen van vaardigheden (middels schoolvoetbaltrainingen) voor meiden interessanter is dan voor jongens, gelet op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Een interessante opmerking van een respondent hierover was, dat het voetbal voor meiden (in tegenstelling tot de jongens) een hele ontdekking kan zijn, waardoor zij wel degelijk vaardigheden kunnen ontwikkelen, die ze dan weer kunnen toepassen op het toernooi. Hierdoor kan de motivatie van de meiden vergroot worden en kan het laagdrempelig sportaanbod (proeftrainingen) een tussenstap zijn om structureel te gaan sporten. De aanbevelingen van de respondenten bij dit aspect, waren dat er in het voortraject structureel schoolvoetbaltrainingen verzorgd worden, om de vaardigheden te ontwikkelen (met name onder meiden). Hierbij is het goed om een duidelijk beeld te hebben van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemers, zodat er een stap gemaakt kan worden in het vormgeven van schoolvoetbaltrainingen en kan de focus gelegd worden op de scholenteams die nog niet sporten.

Naast de eerder genoemde aspecten, kunnen scholen ook een bijdrage leveren op de motivatie van de deelnemende kinderen van het schoolvoetbal om structureel te sporten. De insteek van scholen hangt vaak samen met de motivatie en is erg belangrijk in de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Het volgende citaat geeft dit weer: *“Het hangt vaak van de insteek van scholen af, hoe het gesteld is met de motivatie van de deelnemende kinderen. Want in een aantal gevallen zijn ouders begeleider van een schoolteam en staat meestal alleen het winnen centraal. Terwijl naar mijn mening de motivatie van de kinderen vergroot wordt, door het geven van opstokers en door in gesprek te gaan met ze.”*

Daarnaast wordt in de resultaten veel aangegeven dat de aanwezigheid van een vakdocent tijdens het schoolvoetbal, een positieve invloed heeft op de motivatie van de deelnemende kinderen. Bovendien zal er ten aller tijden beter geluisterd worden m.b.t. het gedrag van de kinderen. Alle respondenten bevestigden dit, doordat ze aangaven dat als er een enthousiaste vakdocent langs de lijn staat en dit enthousiasme overbrengt naar de kinderen, dit een veel positievere invloed heeft, dan wanneer er een ouder staat te schreeuwen langs de lijn. De kinderen voelen zich veiliger onder een bekend gezicht en dat vergroot de motivatie van de deelnemende kinderen om er structureel mee door te gaan. Een aanbevolen mening die dit bevestigde, is terug te lezen in het volgende citaat: *“Ik heb wel gemerkt dat het belangrijk is als er op het toernooi een vakdocent aanwezig is, vanuit de scholen. Deze vakdocenten dragen niet alleen bij aan de motivatie van de kinderen, maar kunnen daarnaast ook de veiligheid eromheen waarborgen. De vakdocenten weten wie jij bent, waardoor er snel geschakeld kan worden en je met hen eventueel een goed gesprek kan aangaan. Meestal als ouders begeleider zijn van een team, is het gelijk alweer lastiger om deze te benaderen. De insteek vanuit scholen, gelet op het schoolvoetbal, wordt hierdoor ook anders, wat de motivatie onder de deelnemers alleen maar ten goede komt.”*

Een unieke opmerking kwam van een respondent, die aangaf dat het verplichtten van de scholen om een vakdocent op het toernooi aanwezig te laten zijn, kan bijdragen aan de motivatie van de deelnemende kinderen. Het volgende citaat laat dit zien: *“Mij lijkt het daarom een goed idee om de scholen te verplichtten, dat er op het toernooi altijd iemand van de school aanwezig is, als een vakdocent bijvoorbeeld.”* Een

interessante opmerking was daarnaast, dat er bij het schoolvoetbal ook gekeken moest worden naar de belasting die de scholen al hebben. Ook de groepsleerkrachten kunnen invloed uitoefenen op de motivatie van de kinderen, ook al heeft de vakdocent wel de meeste associatie met sport binnen de scholen. De respondent gaf aan: *"Uiteraard, alleen is het enige nadeel bij ons is dat door het continuurooster alle leerkrachten tot kwart over twee minimaal op school zitten en dat ze eigenlijk te laat ter plekke kunnen zijn om de kinderen nog te motiveren, omdat het toernooi dan eigenlijk al bijna is afgelopen als de leerkrachten arriveren. Hierdoor is er vanuit school, dus bijna niemand aanwezig die de kinderen kan motiveren. Ik vind dat daar vanuit school nog wel minimaal één iemand gestuurd moet worden, naast de vakdocent."* Naast de aanwezigheid van een vakdocent op het schoolvoetbaltoernooi, oppert een respondent als aanbeveling, om het schoolvoetbal te verspreiden over meerdere dagen, zodat de leerkrachten de motivatie van de deelnemende kinderen een enorme stimulans kunnen geven.

4.5 Capaciteit

Het ontwikkelen van vaardigheden omtrent het schoolvoetbal kan volgens de respondenten ook een positieve invloed uitoefenen op de (fysieke) capaciteit van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie. De resultaten lieten in eerste instantie zien, dat wanneer kinderen enkel deelnemen aan het schoolvoetbaltoernooi, er nauwelijks vaardigheden worden ontwikkeld. Het volgende citaat geeft hier een bevestiging van: *"Ik denk dat op het schoolvoetbaltoernooi zelf dit niet het geval is. Vaak krijgen de kinderen die bijvoorbeeld in een team zitten waar meerdere voetballen, weinig de bal en zijn allang blij dat ze mee mogen doen."* Maar daartegenover was uit de meningen van de respondenten ook op te maken dat kinderen voornamelijk in het voortraject of in gymlessen, door het toedoen van schoolvoetbaltrainingen (of clinics), vaardigheden kunnen ontwikkelen (met name op technisch vlak). Hierdoor wordt de (fysieke) capaciteit van de deelnemende kinderen vergroot om structureel te sporten.

Daarnaast kan de communicatie van verdere sportactiviteiten invloed uitoefenen m.b.t. de (mentale) de capaciteit van de deelnemende kinderen, om daarmee de doorstroom naar structurele sportparticipatie te vergroten. Het volgende citaat geeft hier een voorbeeld van: *"Het schoolvoetbal kan de capaciteit in principe vergroten door het promoten van de verdere sportactiviteiten in de wijk. Ik probeer zoveel mogelijk bekendheid te geven hieraan door het toedoen van posters, flyers en social media. Daarnaast benader ik vakdocenten vaak na het schoolvoetbaltoernooi om te communiceren over het sportaanbod in de wijk, zoals proeftrainingen, activiteiten of clinics. Vervolgens kunnen de vakdocenten het door communiceren naar de ouders."*

Een interessante mening was daarnaast, dat de communicatie richting de wijk het meest effect heeft, als dit gedaan wordt door de buurtsportcoach. De respondent gaf aan: *"De communicatie richting de wijk werkt het beste als dit door de buurtsportcoach gedaan wordt, omdat deze bekend is onder de kinderen en vakdocenten. Hierdoor is het makkelijker om ernaar toe te stappen i.p.v. dat je als sportvereniging zomaar dingen gaat promoten."*

Maar daarentegen blijkt uit de meningen van de respondenten, dat de buurtsportcoach teveel bezig is met de organisatie en dit ten koste gaat van de promotie rondom het schoolvoetbal. Wanneer de sportvereniging hierin een bijdragen kan leveren en de buurtsportcoach de communicerende persoon daarin is, kan dat wel degelijk invloed uitoefenen op de capaciteit van de deelnemende kinderen om structureel te sporten. Het volgende citaat is één van de meningen, die deze invloed beschrijft: *"Zoals ik eerder al zei, ben ik van mening dat daar een rol weggelegd is voor een buurtsportcoach als hij zich minder met de organisatie hoeft bezig te houden. Wanneer de buurtsportcoach de mogelijkheid heeft om de doorstroom te promoten, kan dat wel degelijk waardevol zijn."*

De resultaten lieten ook zien dat de invloed voornamelijk in het voortraject gedaan kan worden, omdat op het schoolvoetbaltoernooi alleen maar afleid (teveel prikkels) voor de kinderen en dat is zonde van de inspanningen. Dit wordt in het volgende citaat weergegeven: *"Ik denk dat een side-event of flyers daar weinig invloed op kunnen uitoefenen, omdat op het toernooi zelf de kinderen bezig zijn met winnen en alles wat er omheen gebeurt is dan eigenlijk niet van belang. Belangrijkste is (zoals Sjoerd ook al zei) om de kinderen te enthousiasmeren over het voetballen, om daarna de stap naar toeleiding te zetten."* Een aanbeveling van een respondent is, dat er in het voortraject het een en ander aan promotie gedaan kan worden. Door het toedoen van clinics voor schoolklassen, is dat een mogelijkheid om te gaan promoten.

Een tweede aspect die wel degelijk invloed uitoefent heeft op de capaciteit van de deelnemende kinderen en de doorstroom naar structurele sportparticipatie, is de financiële capaciteit omtrent het schoolvoetbal. De financiële capaciteit is voornamelijk van invloed, doordat ouders van kinderen in aandachtwijken in een aantal gevallen geen geld hebben om de lidmaatschap te financieren, waardoor kinderen schoolvoetbal als een mogelijkheid zien om deel te nemen op een sportvereniging. Een mening die dit bevestigde, is terug te lezen in het volgende citaat: *"Het geeft zeker wel een stimulans, omdat de kinderen die nu meedoen met het schoolvoetbal, anders waren afgehaakt."*

Daarnaast kwam in de resultaten naar voren dat een laagdrempelige activiteit na het schoolvoetbal in de vorm van een proeftraining, voor deze kinderen stimulerend kan werken in de capaciteit, om uiteindelijk structureel te sporten. Het volgende citaat geeft hier een voorbeeld van:

"Het komt redelijk vaak voor dat er op het schoolvoetbaltoernooi het een en ander gevraagd wordt hierover. Wanneer deelnemende kinderen enthousiast zijn en eventueel willen deelnemen aan de proeftrainingen na het schoolvoetbal, wordt er wel eens gevraagd naar de kosten van een verenigingslidmaatschap ofwel laagdrempelig sportaanbod, door bijvoorbeeld ouders die aanwezig zijn om bij hun kind te kijken met het schoolvoetbal. Ook wordt er veel gevraagd naar de mogelijkheden om sportmaterialen aan te schaffen. Doordat ik aanspreekpunt ben rondom het schoolvoetbal, is het interessant om zulke gesprekken te voeren." De respondenten gaven als aanbeveling aan, dat het aanbod bij de sportvereniging geheel toegankelijk moet zijn, anders haken de deelnemende kinderen af bij de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

4.6 Gelegenheid

In de resultaten is te zien dat de sociale omstandigheden een grote invloed kunnen uitoefenen op de gelegenheid van de deelnemende kinderen en de doorstroom naar structurele sportparticipatie. De sociale omstandigheden zijn voornamelijk van invloed, doordat de deelnemende kinderen van het schoolvoetbal veelal aan het sporten zijn met vrienden en vriendinnen. In het volgende citaat is dit terug te vinden: *"Omdat er gesport wordt met vrienden en vriendinnen, geeft dat zeker een stimulans. Wanneer het kind een prettige omgeving kent in het team, doordat de sfeer en hiërarchie goed is, draagt dat ook bij aan het plezier die de kinderen hebben op het toernooi."* Een interessante opmerking was daarnaast, dat de sociale omstandigheden vooral bij meiden(teams) van invloed kunnen zijn op de gelegenheid. Zo gaf de respondent aan: *"Bij meiden bijvoorbeeld is het sociale aspect in een team enorm belangrijk, want als een paar meiden uit het schoolteam eventueel lid willen worden van de sportvereniging of willen deelnemen aan de proeftrainingen, zijn er altijd nog een paar meiden die meekomen. Een voorbeeld hiervan is het meisjes team onder 13 bij Elinkwijk, zij hebben samen deelgenomen aan het schoolvoetbal en de kern van het team heeft met elkaar besloten dat ze lid wilden worden, naar aanleiding van de proeftrainingen."*

Maar daartegenover was uit de meningen van de respondenten op te maken dat de sociale omstandigheden als negatief kunnen worden ervaren, door het toedoen van de sociale druk van teamgenoten of een trainer. Wanneer dit het geval is, is de doorstroom naar verwachting ook kleiner. Dit blijkt uit het volgende citaat: *"Maar het kan natuurlijk ook voorkomen dat een kind in een team zit waar er geen onderlinge klik is en er veel negatief gecoacht wordt, dan is de doorstroom naar verwachting ook kleiner, doordat kinderen een negatieve draai ontwikkelen rond het schoolvoetbal."*

Daarnaast wordt in de resultaten veel aangegeven dat de aanwezigheid van een vakdocent tijdens het schoolvoetbal, ervoor kan zorgen dat de sociale druk onder de deelnemende kinderen grotendeels wordt weggenomen. Hierdoor wordt er een veilige omgeving gecreëerd voor, aangezien de gedragsregels door vertaald kunnen worden naar het schoolvoetbal, zodat het voor de kinderen herkenbaar is. Het volgende aanbevolen citaat bevestigt dit: *"Wanneer een vakdocent de begeleiding op zich neemt gedurende het schoolvoetbaltoernooi en de kinderen op een juiste manier kan aanspreken, heeft dat zeker een positieve invloed. Er worden namelijk ook regelmatig ouders ingezet als begeleider, alleen wordt hierbij meestal het winnen van wedstrijden als doel gezien. Over het algemeen beschikken vakdocenten over meer pedagogische kwaliteiten, zodat ze het team blijven stimuleren, ongebonden aan de resultaten. De vakdocenten hebben méér belang bij plezier en de ontwikkeling van sociale vaardigheden, waarbij het winnen van wedstrijden leuk meegenomen is."* Een interessante opmerking was daarnaast, dat scholen ook belangrijk zijn in het waarborgen van het (sociale) milieu binnen een schoolteam. Wanneer scholen kijken naar gedrag en de samenstelling van de teams, is het belangrijk dat er naast voetbalkwaliteiten gekeken wordt naar persoonlijkheden in het team,

aangezien kinderen rond deze leeftijdscategorie het soms lastig vinden om elkaar onderling aan te spreken op gedrag. Hierdoor kan de gelegenheid van de deelnemende kinderen vergroot worden en daarmee de doorstroom naar structurele sportparticipatie. In de aanbevelingen kwam voornamelijk naar voren, dat de begeleiding van een vakdocent cruciaal is rondom de sociale omstandigheden van de deelnemende kinderen (met name onder meiden). Wanneer er richtlijnen gegeven worden vanuit Sport Utrecht en er trainingen of clinics worden aangeboden, dient dat opgevangen te worden door een vakdocent of groepsleerkracht vanuit school, die er vervolgens mee aan de gang gaat.

Tot slot, heeft tijdgebrek binnen de gelegenheid geen invloed op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Ook al beoefenen de kinderen meerdere sporten, wordt er hiermee rekening gehouden, omdat ze het schoolvoetbal dusdanig leuk vinden.

5. Conclusie

In dit hoofdstuk zal de conclusie van het onderzoek beschreven worden. Dit hoofdstuk zal een antwoord geven op de analytische hoofdvraag, op basis van de belangrijkste resultaten uit hoofdstuk 4. De analytische hoofdvraag van het onderzoek is: “ Welke positieve en negatieve punten (handhaaf- en verbeterpunten) met het oog op een vergroting van de structurele sportparticipatie van kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de aandachtwijken binnen de gemeente Utrecht ten aanzien van de relatie tussen het schoolvoetbal en de doorstroom naar structurele sportparticipatie? ”

Het organiseren van (meer) activiteiten, bijvoorbeeld clinics, op sportaccommodaties in het voortraject van schoolvoetbal, heeft een positieve invloed op (de doorstroom naar) structurele sportparticipatie. Hierdoor worden de kinderen enthousiast gemaakt om mee te doen met het schoolvoetbal en krijgen ze méér binding met de sportaccommodatie, waardoor de doorstroom naar structurele sportparticipatie vergroot kan worden.

Daarnaast komt uit de resultaten naar voren, dat het ontwikkelen van vaardigheden, een positieve invloed heeft op de motivatie en capaciteit van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie. Met name voor meiden kan dit een vergroting van de doorstroom naar structurele sportparticipatie opleveren, door middel van laagdrempelig sportaanbod (proeftrainingen) na het schoolvoetbal. Een schoolvoetbaltraining in een veilige omgeving, op een locatie dichtbij en onder begeleiding van een buurtsportcoach (of vakdocent), kan een bijdrage leveren in de ontwikkeling van vaardigheden (motivatie en capaciteit) en daarnaast een positieve invloed uitoefenen op de gelegenheid van de deelnemende kinderen. Het organiseren van schoolvoetbaltrainingen heeft dus invloed op alle drie de individuele gedragsfactoren.

De monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal, kan ook een bijdrage leveren in de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken. Want door middel van monitoring & evaluatie kan er een duidelijk beeld geschept worden van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemers. Hierdoor kunnen buurtsportcoaches met schoolvoetbaltrainingen de focus leggen op scholenteams waarbij het merendeel nog geen lid is van een (voetbal)vereniging, om op deze manier kinderen vaardigheden aan te leren, waardoor dit invloed heeft op alle drie de individuele gedragsfactoren (motivatie, capaciteit en gelegenheid). Hierbij is het van belang dat er op voorhand goed gecommuniceerd wordt met scholen (vakdocenten) en de reden toe te lichten, waarom deze informatie achterhaald dient te worden.

Daarnaast blijkt uit dit onderzoek dat de communicatie over verdere sportactiviteiten, voornamelijk in het voortraject van het schoolvoetbal, zeker van invloed kan zijn op de capaciteit van de deelnemende kinderen. Mogelijkheden om te promoten zijn de activiteiten voor schoolklassen, bijvoorbeeld clinics, op sportaccommodaties in het voortraject van schoolvoetbal. Wanneer de sportvereniging hierin een bijdrage kan leveren en de buurtsportcoach de communicerende rol daarin is, kan dit zeker bijdragen aan een vergroting van de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

Tot slot is uit de resultaten naar voren gekomen dat de sociale omstandigheden stimulerend werken op de gelegenheid van de kinderen, met name onder meiden. Weliswaar kunnen de sociale omstandigheden ook als negatief worden ervaren onder sommige kinderen. Wanneer er ten aller tijden een vakdocent aanwezig is tijdens het schoolvoetbal, die deze sociale druk wegneemt en daarnaast zorgt voor de waarborging van het sociale milieu binnen de scholenteams, kan dit wel degelijk bijdragen aan een vergroting van de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Hierdoor wordt er voor de kinderen een veilige omgeving gecreëerd, doordat de gedragsregels door verstaald kunnen worden naar het schoolvoetbal, zodat het voor de kinderen herkenbaar is.

6. Discussie

In dit hoofdstuk zullen de beschreven resultaten bekeken worden en zal er kritisch gekeken worden naar het onderzoek. Allereerst begint de discussie met de theoretische relevantie in paragraaf 6.1. Vervolgens zal in paragraaf 6.2 de praktische relevante aanbod komen. Paragraaf 6.3 behandelt de begrenzingen van het onderzoek en in paragraaf 6.4 worden suggesties gedaan voor een vervolg onderzoek.

6.1 Theoretische relevantie

Bij de theoretische relevantie van het onderzoek, wordt er gereflecteerd op de gevonden resultaten door middel van vooronderzoek en bestaande literatuur. Er dient een relatie gelegd te worden tussen de onderzoeksresultaten en het theoretisch kader. Het onderzoek is een aanvulling op de bestaande theorie, doordat er een beschrijving gegeven wordt van de overeenkomsten en verschillen. Op die manier ondersteunen de overeenkomsten de bestaande theorie en zorgt het onderzoek ook voor nieuwe inzichten. Allereerst is het erg relevant geweest om de dimensie 'organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal' in te kaderen a.d.h.v. het BVO-model en de dimensie 'beïnvloeding van individueel gedrag omtrent het schoolvoetbal a.d.h.v. het Triademodel. De resultaten beschreven namelijk hoe de factoren (mede doordat genoemd werd welk aspect hier betrekking op had) de doorstroom naar structurele sportparticipatie beïnvloeden, waardoor de invloed specifiek beschreven is.

Uit de resultaten kwam naar voren dat activiteiten op sportaccommodaties, wel degelijk kunnen bijdragen aan een vergroting van de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Dit komt grotendeels overeen met het vooronderzoek. De deelnemende kinderen komen op deze manier in contact met de sportvereniging in de buurt en verlagen daarmee de drempel naar structurele sportparticipatie. Wat echter afwijkt van de theorie is dat deze aspecten volgens de resultaten, alleen invloed uitoefenen op de doorstroom naar structurele sportparticipatie, als dit in het voortraject van het schoolvoetbal gebeurt. Terwijl op basis van het vooronderzoek, ervan uit werd gegaan dat deze aspecten (enkel) van invloed konden zijn op het schoolvoetbaltoernooi. Echter, bleek uit de resultaten dat het organiseren van activiteiten (clinics) op sportaccommodaties in het voortraject méér kan bijdragen aan het enthousiasme van de kinderen om mee te doen met het schoolvoetbal, waardoor de binding met de sportaccommodatie ook sterker wordt.

Uit dit onderzoek is gebleken dat de ontwikkeling van vaardigheden, invloed kan uitoefenen op de motivatie van de deelnemende kinderen. Dit is in overeenstemming met de theorie. Want het ontwikkelen van vaardigheden kan volgens de theorie de individuele motivatie van de deelnemers van het schoolvoetbal positief beïnvloeden (Frelie & Janssens, 2007). Een nuancering hierop is dat uit dit onderzoek blijkt dat de ontwikkeling van vaardigheden onder meiden een grotere doorstroom naar structurele sportparticipatie kan opleveren dan onder jongens. Dit kan verklaard worden door het standaard dat jongens eigenlijk niks nieuws ontdekken, omdat voetbal meestal de eerste sport is die jongens beoefenen. Terwijl het schoolvoetbal voor meiden juist een hele ontdekking kan zijn, omdat zij vaker sporten als dansen, turnen en hockey doen. Door het aanbieden van laagdrempelig sportaanbod (proeftrainingen) na het schoolvoetbal, kan dit bijdragen aan een vergroting van de structurele sportparticipatie in de aandachtswijken.

In de theorie is zeer weinig bekend over de monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal, omdat dit van een organisatie afhankelijk is. Overigens was er wel overeenstemming met het vooronderzoek, omdat de monitoring & evaluatie wel degelijk een duidelijk beeld kan scheppen van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemers van het schoolvoetbal in de aandachtswijken. Om op deze manier een bijdrage te leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

Daarnaast kwam uit de resultaten naar voren dat de communicatie over verdere sportactiviteiten, zeker invloed kan uitoefenen op de capaciteit van de deelnemende kinderen. Ook is gebleken dat in de huidige situatie weinig gecommuniceerd wordt met deelnemers, vakdocenten en begeleiders van scholenteams over verdere sportmogelijkheden in de wijken. Dit is in overeenstemming met het vooronderzoek. Daartegenover is uit dit onderzoek niet specifiek gebleken dat onbekendheid rondom het laagdrempelig sportaanbod in de aandachtswijken mee kan spelen, terwijl dit gegeven wel naar voren kwam uit de theorie van de capaciteit. Daarnaast wijkt af van de theorie, dat deze aspecten volgens de resultaten alleen invloed uitoefenen op de doorstroom naar structurele sportparticipatie, als dit in het voortraject van het schoolvoetbal gebeurt. Terwijl er in de theorie van uit werd gegaan dat deze aspecten van invloed konden zijn op de verschillende

wijkvoorrondes van het schoolvoetbal. Echter, bleek uit de resultaten dat de communicatie over verdere sportactiviteiten in het voortraject meer kan bijdragen aan het informeren van de deelnemers, met name gelet op het laagdrempelig sportaanbod. Wanneer de sportvereniging hierin een bijdrage kan leveren en de buurtportcoach de communicerende rol daarin is, kan dit zeker bijdragen aan een vergroting van de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

De resultaten laten zien dat de sociale omstandigheden stimulerend werkt op de gelegenheid van de kinderen, met name onder meiden. Dit komt volledig overeen met de beschreven theorie. De theorie noemde het sociale karakter van het sporten voor kinderen op basisscholen uiterst belangrijk. Daarnaast bleek uit de theorie dat het sociale aspect voor meisjes belangrijker was dan voor jongens (Frelief & Janssens, 2007). Doordat er met vrienden en vriendinnen gesport wordt, kan dit wel degelijk een positieve bijdrage leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

Weliswaar blijkt uit dit onderzoek dat de sociale omstandigheden ook als negatief worden ervaren onder sommige kinderen. Ook dit is in overeenstemming met de theorie. Kinderen kunnen namelijk teveel sociale controle en druk(te) als onprettig ervaren, waardoor dit een (mogelijk) een belemmering op de structurele sportparticipatie in de aandachtwijken met zich meebrengt (Deelen, Özgül & Lagendijk, 2018). Wanneer er ten allen tijden een vakdocent aanwezig is tijdens het schoolvoetbal, die deze sociale druk wegneemt en daarnaast zorgt voor de waarborging van het sociale milieu binnen de scholenteams, kan dit wel degelijk bijdragen aan een vergroting van de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

6.2 Praktische relevantie

In deze paragraaf wordt de praktische relevantie van dit onderzoek beschreven. Er wordt genoemd wat de meerwaarde van dit onderzoek in de praktijk. De doelstelling van het onderzoek, is het doen van aanbeveling aan Sport Utrecht om de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtwijken van de gemeente Utrecht te vergroten middels schoolvoetbal. Dit onderzoek diende als een eerste verkennend onderzoek naar een vergroting van de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken, middels het schoolvoetbal.

De resultaten van het onderzoek geven inzicht in de relevante aspecten per variabele met betrekking tot de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Deze bevindingen hebben geleid tot conclusies die bijdragen aan het behalen van de doelstelling. In de conclusie komt namelijk naar voren op welke wijze er ingespeeld kan worden op de verschillende factoren van het schoolvoetbal. Hierdoor is een inzicht gegeven op welke wijze de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtwijken van de gemeente Utrecht vergroot kan worden middels schoolvoetbal en dit is heel concreet en gericht in beeld gebracht, doordat het onderzoek is uitgevoerd vanuit zowel de organisatorische facetten van het schoolvoetbal als de beïnvloeding van het gedrag omtrent het schoolvoetbal. Door het onderzoek wordt duidelijk dat activiteiten (clinics) op sportaccommodaties in het voortraject van het schoolvoetbal een bijdrage kunnen leveren aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie. Ook laat het onderzoek zien dat een vakdocent wel degelijk een positieve invloed kan uitoefenen op de gelegenheid van de deelnemende kinderen en hiermee kan bijdragen aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

Het onderzoek heeft verschillende resultaten opgebracht over de invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie. Zo hebben de meningen van de respondenten laten zien, welke aspecten (in de dimensies) de doorstroom naar structurele sportparticipatie vergroten. Hierin is voornamelijk het verkennende karakter van het onderzoek terug te zien, namelijk dat over ieder aspect wel iets gezegd is: wat is de invloed van een bepaald aspect op de doorstroom naar structurele sportparticipatie. De resultaten zijn hierdoor afgebakend, welke aspecten bij iedere factor de doorstroom naar structurele sportparticipatie beïnvloeden. Deze resultaten zijn praktisch relevant voor de betrokkene van het schoolvoetbal, doordat zij nu weten hoe zij op iedere dimensie kunnen inspelen. Overigens kunnen deze bevindingen de basis vormen voor een verdiepend onderzoek, naar wat de invloed is van het schoolvoetbal op de doorstroom naar structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken binnen de gemeente Utrecht.

Het onderzoek levert ten eerste een praktische relevantie aan Sport Utrecht, die de aanbevelingen kan meenemen in de organisatie van het schoolvoetbal. Het inzicht binnen de organisatie kan er onder andere voor zorgen dat de organisatie in de toekomst beter in staat is om schoolvoetbal op een dusdanige wijze weg te zetten, dat dit een verhoging van de sportparticipatie met zich meebrengt.

Daarnaast kan de organisatie de aanbevelingen van het onderzoek meegeven aan betrokkene van het schoolvoetbal, om zo de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken te vergroten. Het onderzoek is namelijk afgenomen onder buurtsportcoaches die de sportverenigingen in de aandachtwijken vertegenwoordigen en vakdocenten bij de scholen in de aandachtwijken. Het onderzoek levert voor deze betrokken partijen wel degelijk een praktische relevantie, aangezien zij hetzelfde doel als Sport Utrecht nastreven, namelijk zoveel mogelijk kinderen laten sporten en bewegen, juist ook diegenen voor wie dat niet vanzelfsprekend is.

Naast Sport Utrecht en de betrokken partijen binnen het onderzoek is het onderzoek ook relevant voor andere lokale sportorganisatie die het schoolvoetbal organiseert binnen de gemeente. Ook kunnen de aanbevelingen van het onderzoek van toepassing zijn op de gemeente Utrecht, aangezien zij het schoolvoetbal subsidiëren. Zo kunnen de conclusies en aanbevelingen laten zien, op welke wijze er ingespeeld kan worden op de verschillende factoren van het schoolvoetbal, waardoor de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtwijken van de gemeente Utrecht vergroot kan worden.

6.3 Begrenzings van het onderzoek

In deze paragraaf wordt de begrenzing van het onderzoek beschreven. De eerste begrenzing van het onderzoek is dat de onderzoeksgroep van de vakdocenten niet een volledig juiste afspiegeling is van de onderzoekspopulatie, doordat er maar drie vakdocenten van scholen in de aandachtwijken bevraagd zijn binnen dit onderzoek. In de methode is ook al genoemd, dat de externe validiteit enerzijds negatief is beïnvloed, doordat de resultaten afkomstig zijn van een kleine hoeveelheid respondenten. Hierdoor kunnen er vraagtekens gezet worden bij de uitspraken van de geïnterviewde vakdocenten over de onderzoekspopulatie en of deze een goede afspiegeling zijn voor alle vakdocenten van scholen binnen de aandachtwijken, wat leidt tot een lagere externe validiteit.

Maar daartegenover heeft de nauwkeurig selectie van de respondenten op basis van drie overkoepelende selectiecriteria, ook een positieve invloed uitgeoefend op de externe validiteit. Bovendien is de daadwerkelijke selectie van respondenten gemaakt in overleg met Patrick Bruggeman (Beweegmakelaar Onderwijs & Sport), omdat deze persoon als projectleider van het schoolvoetbal een duidelijk beeld heeft van welke personen binnen de betrokken partijen (het beste) voldoen aan deze selectiecriteria. Hiermee komt de externe validiteit van het onderzoek ten goede. De resultaten moeten voor de externe validiteit generaliseerbaar zijn. De mate van de externe validiteit, maakt dat het onderzoek mogelijk dezelfde resultaten oplevert wanneer deze (met dezelfde selectiecriteria) wordt uitgevoerd met andere respondenten binnen de betrokken partijen.

Daarnaast is een begrenzing, dat de interviewschema's van de individuele semigestructureerde interviews en focusgroepen vooraf niet getest zijn bij een aantal respondenten. Omdat het interview niet eerder is getest, waren de momenten nog wat onduidelijk wanneer er doorgevraagd moest worden op de verschillende factoren. Hierdoor werd mogelijk wel gemeten, wat gemeten moest worden (namelijk de invloed op de doorstroom naar structurele sportparticipatie), maar bleef diepere informatie over de invloed van de organisatorische of gedragsfactoren op de doorstroom naar structurele sportparticipatie in sommige gevallen achterwegen, met als gevolg een mogelijk negatief effect op de interne validiteit.

6.4 Suggesties voor vervolgonderzoek

In deze paragraaf zullen de suggesties voor een vervolgonderzoek worden weergegeven. De eerste suggestie voor vervolgonderzoek is dat hetzelfde onderzoek nogmaals wordt uitgevoerd, maar dan op een manier dat de resultaten beter generaliseerbaar zijn naar de volledige onderzoekspopulatie, namelijk alle deelnemers (deelnemers (van 8 t/m 12 jaar) van het schoolvoetbal in de wijken Overvecht, Zuidwest en Noordwest in de gemeente Utrecht. In dit onderzoek zijn de resultaten afkomstig van een kleine hoeveelheid respondenten (vakdocenten), waardoor de generaliseerbaarheid naar de volledige onderzoekspopulatie lager uitvalt. Om de externe validiteit te verbeteren, door het toedoen van een herhaalonderzoek, kunnen beiden onderzoeksmethoden (kwalitatief en kwantitatief) worden aangeraden. Enerzijds kan door het toepassen van dezelfde nauwkeurige selectie (o.b.v. drie overkoepelende selectiecriteria), op een grote hoeveelheid respondenten (vakdocenten), ervoor zorgen dat de resultaten die worden verkregen beter generaliseerbaar zijn naar de gehele onderzoekspopulatie. Voor een vervolgonderzoek wordt dan aangeraden om de focusgroepen te gebruiken als kwalitatieve onderzoeksmethode, wanneer een grotere hoeveelheid aan

respondenten (vakdocenten) bevroegd moet worden.

Daarnaast is het ook een suggestie om het onderzoek te herhalen, in de vorm van een kwantitatieve en grootschalige methode. Hierdoor wordt ook de externe validiteit verbeterd doordat de generaliseerbaarheid verhoogt wordt. Op deze manier kunnen ook meer vakdocenten worden meegenomen in het onderzoek. Het onderzoek moet dus bij meer scholen in de aandachtwijken en bij meer vakdocenten worden afgenomen. De enquêtes/vragenlijsten hiervoor, kunnen worden opgesteld aan de hand van het theoretisch kader en de bevindingen (resultaten en conclusies) uit dit onderzoek. De bevindingen wat betreft de beïnvloeding van gedrag omtrent schoolvoetbal, zal zeker moeten worden meegenomen in de enquêtes/vragenlijsten aan de vakdocenten, betreffende de invloed die zij kunnen uitoefenen op de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

Daarnaast is een suggestie voor een vervolgonderzoek, om een enquête/vragenlijst uit te zetten onder ouders van de deelnemende kinderen van het schoolvoetbal in de aandachtwijken. Ouders van de deelnemende kinderen bepalen uiteindelijk of de kinderen (na het schoolvoetbal) mogen deelnemen aan een laagdrempelig activiteit of lid mogen worden van een sportvereniging. De enquêtes/vragenlijsten hiervoor, kunnen worden opgesteld aan de hand van het theoretisch kader en de bevindingen (resultaten en conclusies) uit dit onderzoek. De bevindingen wat betreft de beïnvloeding van gedrag omtrent schoolvoetbal, zal wel degelijk moeten worden meegenomen in de enquêtes/vragenlijsten aan de ouders van de deelnemende kinderen, betreffende de invloed die zij kunnen uitoefenen op de doorstroom naar structurele sportparticipatie.

7. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden aanbevelingen geschreven die zijn gebaseerd op de verkregen resultaten en conclusie van dit onderzoek. Uit de conclusie kwam naar voren dat het organiseren van (meer) activiteiten, bijvoorbeeld clinics, op sportaccommodaties in het voortraject van schoolvoetbal, een positieve invloed heeft op (de doorstroom naar) structurele sportparticipatie. Dit wordt bereikt om een maatschappelijke functie toe te voegen aan deze clinics (zie paragraaf 7.1). In de uitwerking van deze aanbeveling, is het belangrijk dat de communicatie over verdere sportactiviteiten wordt meegenomen in de organisatie van deze clinics. De organisatie van deze clinics en de communicatie over verdere sportactiviteiten zullen op elkaar moeten worden afgestemd, om zo een positieve invloed uit te oefenen op de capaciteit van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

Daarnaast moeten er schoolvoetbaltrainingen georganiseerd worden in een veilige omgeving, op een locatie dichtbij en onder begeleiding van een buurtsportcoach (of vakdocent), om zo een bijdrage te leveren in de ontwikkeling van vaardigheden (motivatie en capaciteit) en daarnaast een positieve invloed uit te oefenen op de gelegenheid van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie (zie paragraaf 7.2). In de uitwerking van deze aanbeveling, is het belangrijk dat de monitoring & evaluatie wordt meegenomen in de organisatie van deze schoolvoetbaltrainingen. Met behulp van de monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal, kan er een duidelijk beeld geschept worden van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemers, waardoor buurtsportcoaches met schoolvoetbaltrainingen de focus moeten leggen op scholenteams waarbij het merendeel nog geen lid is van een (voetbal)vereniging. Zo kunnen deze kinderen vaardigheden ontwikkelen, waardoor dit een positieve invloed uitoefent op de motivatie, capaciteit en gelegenheid onder de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

De derde aanbeveling draait om het vergroten van de doorstroom naar structurele sportparticipatie, door te stimuleren dat vakdocenten te allen tijde aanwezig zijn tijdens het schoolvoetbal(toernooi), om zo een positieve invloed uit te oefenen op de motivatie en gelegenheid van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie (zie paragraaf 7.3).

De bovengenoemde aanbevelingen zijn vooraf gepresenteerd aan de praktijkbegeleider en tevens projectleider van het schoolvoetbal (Patrick Bruggeman), waardoor de aanbevelingen zijn aangepast ten behoeve van de haalbaarheid.

7.1 Clinics voor schoolklassen op sportaccommodaties

Deze aanbeveling draait om het vergroten van de doorstroom naar structurele sportparticipatie, door het organiseren van clinics voor schoolklassen op sportaccommodaties in het voortraject van het schoolvoetbal. Tegenwoordig worden clinics steeds vaker gebruikt om bekend te geven aan verschillende maatschappelijke thema's. Een rolmodel (topsporter) verteld dan over een bepaald thema en dat zorgt meestal voor groot enthousiasme onder kinderen. Ook bij het schoolvoetbal zijn er genoeg maatschappelijke vlakken die kunnen bijdragen aan het enthousiasmeren van de kinderen, om zo de doorstroom naar structurele sportparticipatie (mogelijk) te vergroten.

FC Utrecht 'Leert' is een partner van Sport Utrecht en kan een rol spelen in het begeleiden van clinics. FC Utrecht 'Leert' is een organisatie die activiteiten verzorgt en verbind met een bepaald thema. Door de kracht van voetbal en FC Utrecht in te zetten, sluiten zij aan op de belevingswereld en het interessegebied van de kinderen in de gemeente. De organisatie streeft ernaar om van Utrecht de meest vitale provincie van Nederland te maken. De jeugd onder 12 jaar staat binnen de organisatie centraal, om een rol te betekenen voor deze kinderen m.b.t. het informeren, inspireren en enthousiasmeren over het belang van een vitaal en sportief leven. Met het organiseren van activiteiten wil deze organisatie bijdragen aan de fysieke, sociale en mentale ontwikkeling van kinderen uit de provincie Utrecht.

In deze aanbeveling is het belangrijk dat deze clinics voor schoolklassen op sportaccommodaties in het voortraject van het schoolvoetbal, bijdragen aan het enthousiasmeren van de kinderen en het creëren van een sterke binding met de sportaccommodatie, om zo de doorstroom naar structurele sportparticipatie te vergroten. Hierbij moeten de buurtsportcoaches als voornaamste, een bijdrage leveren in de organisatie van

deze clinics. Binnen Sport Utrecht werkt een buurtsportcoach namens een sportaanbieder en in samenwerking met het onderwijs, aan het stimuleren van de structurele sportparticipatie onder kinderen. Hierdoor is een buurtsportcoach zowel actief op scholen als bij een sportaanbieder en kan een verbinding tussen beide sectoren genereren. De buurtsportcoach zal er namelijk voor moeten zorgen dat een aantal schoolklassen worden uitgenodigd om deel te nemen aan de clinics. Maar uiteindelijk is de aanbeveling dat FC Utrecht 'Leert' de clinics moet gaan verzorgen, aangezien een rolmodel (topsporter) een grotere indruk maakt op de kinderen, dan wanneer de buurtsportcoach deze clinics verzorgd.

Daarnaast is het van belang dat sportverenigingen binnen de aandachtwijken mogelijkheden aanbieden en kenbaar te maken dat ze voor kinderen toegankelijk zijn, door het huisvesten van deze clinics. Wanneer de sportaccommodaties worden opengesteld door sportverenigingen om clinics te verzorgen, versterkt dat namelijk ook de binding die de kinderen krijgen met de sportaccommodatie.

In deze aanbeveling is het ook belangrijk dat de communicatie over verdere sportactiviteiten wordt meegenomen in de organisatie van deze clinics. Wanneer de kinderen enthousiast gemaakt worden, is dat een uitgelezen mogelijkheid voor een buurtsportcoach om hierop in te spelen. Ook de sportvereniging zal in de communicatie naar de buurtsportcoach toe, duidelijker moeten zijn in hoeverre er behoefte is aan het werven van nieuwe leden. Bovendien zijn deze clinics een mogelijkheid om méér bekendheid te geven aan het laagdrempelig sportaanbod in de wijk. De organisatie van deze clinics en de communicatie over verdere sportactiviteiten zullen op elkaar moeten worden afgestemd, om zo een positieve invloed uit te oefenen op de capaciteit van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

7.2 Vormgeven schoolvoetbaltrainingen middels monitoring & evaluatie

Deze aanbeveling draait om het vergroten van de doorstroom naar structurele sportparticipatie, door middel van schoolvoetbaltrainingen georganiseerd in een veilige omgeving, op een locatie dichtbij en onder begeleiding van een buurtsportcoach (of vakdocent), om zo een bijdrage te leveren in de ontwikkeling van vaardigheden (motivatie en capaciteit) en daarnaast een positieve invloed uit te oefenen op de gelegenheid van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie. Met behulp van de monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal, kan er een duidelijk beeld geschept worden van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemers, waardoor buurtsportcoaches met schoolvoetbaltrainingen de focus moeten leggen op scholenteams waarbij het merendeel nog geen lid is van een (voetbal)vereniging. Zo kunnen deze kinderen vaardigheden ontwikkelen, waardoor dit een positieve invloed uitoefent op de motivatie, capaciteit en gelegenheid onder de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

De aanmeldingslijsten voor het schoolvoetbal die naar de scholen worden opgestuurd, worden gebruikt om een overzicht te creëren van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemende kinderen. Vakdocenten van scholen die deze aanmeldingsformulieren doorgaans invullen, zijn meestal niet op de hoogte van deze achterliggende gedachte en laten dit 'vakje', met de vraag of de deelnemende kinderen lid zijn van een (voetbal)vereniging, daardoor leeg staan. Binnen deze aanbeveling is het daarom van belang om op voorhand goed te communiceren met de vakdocenten van scholen en de reden toe te lichten, waarom deze informatie vanuit de aanmeldingsformulieren achterhaald dient te worden, aangezien zij wel degelijk een duidelijk beeld hebben van elke leerling of deze wel of niet sport.

Door in zowel de mail als in het aanmeldingsformulier zelf, expliciet de reden en toegevoegde waarde (van de monitoring & evaluatie) te benoemen, worden vakdocenten hiervan op de hoogte gesteld. Wanneer deze monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal duidelijk is onder de vakdocenten, kan er een overzicht worden gecreëerd van het verenigingslidmaatschap onder de deelnemers, waardoor Sport Utrecht kan inspelen op de structurele sportparticipatie in de wijken en schoolvoetbaltrainingen kan inzetten waar ze echt nodig zijn. Hierbij is het de taak van de buurtsportcoach om de scholenteams waarbij het merendeel nog geen lid is van een (voetbal)vereniging, actief te benaderen voor schoolvoetbaltrainingen. Zo kunnen deze kinderen vaardigheden ontwikkelen, waardoor dit een positieve invloed uitoefent op alle drie de individuele gedragsfactoren onder de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

7.3 Aanwezigheid van een vakdocent tijdens het schoolvoetbal

Deze aanbeveling draait om het vergroten van de doorstroom naar structurele sportparticipatie, door te stimuleren dat vakdocenten te allen tijde aanwezig zijn tijdens het schoolvoetbal(toernooi), om zo een positieve invloed uit te oefenen op de motivatie en gelegenheid van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie. Wanneer een vakdocent aanwezig is tijdens gymlessen, schoolvoetbaltrainingen en het schoolvoetbaltoernooi zelf, zal deze de sociale druk onder sommige kinderen moeten wegnemen en zorgen voor de waarborging van het sociale milieu binnen de scholenteams. Hierdoor wordt er voor de kinderen een veilige omgeving gecreëerd, doordat de gedragsregels door verstaald kunnen worden naar het schoolvoetbal en het herkenbaar is.

In deze aanbeveling is het belangrijk dat de vakdocenten een motiverende, stimulerende en begeleidende rol innemen rondom het schoolvoetbal om de kinderen te enthousiasmeren, om zo de doorstroom naar structurele sportparticipatie (mogelijk) te vergroten. Per school zal de begeleiding van de vakdocenten rondom het schoolvoetbal wisselen, aangezien er nogal grote verschillen zijn tussen scholen in het aantal deelnemende teams. Bij een kleine school met één deelnemend team bijvoorbeeld, zal de vakdocent een coachrol kunnen vervullen. Maar bij grotere scholen met meerdere deelnemende teams, zal de vakdocent zijn motiverende, stimulerende en begeleidende rol moeten verdelen onder de deelnemende kinderen. Hierbij is het van belang dat de prioritering van de vakdocenten rondom het schoolvoetbal is, om de (nog) niet sportende kinderen, aan het sporten te krijgen middels schoolvoetbal. Ook een buurtsportcoach zal hierin zeker een bijdrage moeten leveren, door regelmatig contact te zoeken met vakdocenten van scholen in de aandachtswijken, om ze op deze manier te stimuleren in de begeleiding van de scholenteams rondom het schoolvoetbal.

In deze aanbeveling is het ook van belang dat vakdocenten het (sociale) milieu binnen een schoolteam waarborgen. Wanneer vakdocent kijken naar gedrag en de samenstelling van de teams, is het belangrijk dat er naast voetbalkwaliteiten gekeken wordt naar persoonlijkheden in het team, aangezien kinderen rond deze leeftijdscategorie het soms lastig vinden om elkaar onderling aan te spreken op gedrag. Hierdoor kan de gelegenheid van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie vergroot worden.

Literatuurlijst

- Bruggeman, P. (22 februari 2020). Vooronderzoek.
- Deelen, I., Özgül, P., Lagendijk, E. (1 april 2018). *Aanvullende bijlage bij rapport 'Wat beweegt kwetsbare groepen in Utrechtse wijken?'* Geraadpleegd op 19 februari 2020, van <https://www.salutiutrecht.nl/wp-content/uploads/Aanvullende-bijlage-bij-literatuurhoofdstuk-bijlagenboek-def.pdf>
- Deelen, I., Özgül, P., Lagendijk, E. (1 april 2018). *Wat beweegt kwetsbare groepen in Utrechtse wijken?* Geraadpleegd op 19 februari 2020, van https://www.dsp-groep.nl/wp-content/uploads/19ID_Sportmotieven_en_belemmeringen_kwetsbare_Utrechtse_groepen_DSP_2018.pdf
- Duijf, M., van den Berg, S., van Houten, J., Wendel-Vos, W., Hiemstra, A., Duijvestijn, M. (5 december 2019). *Een leven lang bewegen en sporten*. Geraadpleegd op 25 februari 2020, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/een-leven-lang-bewegen-en-sporten/>
- Frelief, M., Janssens, J. (september 2007). *Wat beweegt kinderen?* Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.mrtinbeweging.net/sites/default/files/2007%20onderzoek%20wat%20beweegt%20kinderen.pdf>
- HAN Studiecentra. (18 juni 2020). *Informatievaardigheden – Algemeen*. Geraadpleegd op 25 februari 2020, van <https://libguides.studiecentra.han.nl/c.php?g=653875&p=4590876>
- Hoyng, J. (11 november 2019). *Model BeweegVriendelijke Omgeving (BVO-model)*. Geraadpleegd op 7 maart 2020, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/model-beweegvriendelijke-omgeving-bvo-model/>
- Gemeente Utrecht. (augustus 2016). *Utrecht sportief en gezond: Sportnota 2017-2020*. Geraadpleegd op 8 maart 2020, van <https://omgevingsvisie.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/zz-omgevingsvisie/thematisch-beleid/sport/2016-08-Sportnota-Utrecht-sportief-en-gezond.pdf>
- Mol, P., van Loo, A. (2 maart 2020). *De bijdrage van breedtesportevenementen aan duurzame sportparticipatie*. Geraadpleegd op 28 februari 2020, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/de-bijdrage-van-breedtesportevenementen-aan-duurzame-sportparticipatie/>
- Poortinga, E. (z.d.). *Focusgroep: definitie, doel en onderbouwing van de methode*. Geraadpleegd op 25 maart 2020, van <https://www.studiemeesters.nl/studietips/de-focusgroep-definitie-doel-en-onderbouwing-van-de-methode/>
- Poppe, B. (28 maart 2015). *Gedragsverandering*. Geraadpleegd op 20 maart, van <https://www.humalaya.nl/gedragsverandering/>
- Sport Utrecht. (z.d.). *Handleiding Buurtsportcoach Onderwijs & Sport 2018 – 2020*. Geraadpleegd op 19 maart 2020, van <https://www.sportutrecht.nl/wp-content/uploads/2019/01/Handleiding-Buurtsportcoach-Sport-Onderwijs-2018-2020.pdf>
- Volksgezondheidsmonitor. (26 november 2018). *Beweging gemeente Utrecht*. Geraadpleegd op 30 februari 2020, van <https://www.volksgezondheidsmonitor.nl/beweging-utrecht/page96.html>

Bijlage 1. Zoektermen en hits

Zoektermen	Google scholar
Sport participation	2.530.000
Motivatie om te sporten	16.200
Sport participatie kinderen	10.900

Bijlagen 2. Interviewschema individuele semigestructureerde interviews

Interviewschema

Dit interviewschema heeft als inhoud een semigestructureerd interview. Het schema bevat daarom een aantal vragen, waarbij de onderzoeker immers ook een flexibele houding heeft tijdens het interview. Het interview begint met vooral gesloten vragen. Naarmate het interview op gang is, zal de onderzoeker open vragen gaan stellen. Wanneer de geïnterviewde bepaalde onderwerpen niet specifiek benoemd, zal door middel van doorvragen gezorgd worden dat de betreffende onderwerpen alsnog naar voren worden gebracht.

Naam:

Leeftijd:

* Er wordt niet specifiek naar het geslacht gevraagd tijdens het interview.

Geslacht*:

* Er wordt niet specifiek naar het geslacht gevraagd tijdens het interview.

Inleiding

Om te beginnen wil ik u bedanken dat u tijd vrij maakt om deel te nemen aan dit onderzoek. Mijn naam is Arnout Lagerweij en ik volg de opleiding Sport, Gezondheid en Management (SGM) aan de HAN in Nijmegen. Momenteel zit ik in mijn vierde jaar, wat betekent dat ik bezig ben met mijn afstudeeronderzoek. Ik voer het onderzoek uit in opdracht van Sport Utrecht, waar ik tot en met juni stage loop. Voor Sport Utrecht voer ik een onderzoek uit naar de invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie in de betreffende aandachtwijken (Overvecht, Noordwest, Zuidwest) binnen de gemeente Utrecht. Binnen Sport Utrecht (sport- en beweegstimulering) staat namelijk centraal dat men zoveel mogelijk Utrechters aan het sporten wil zien te krijgen, juist ook diegenen voor wie dat niet vanzelfsprekend is. Met het onderzoek is het zaak om de organisatie meer inzicht te bieden, want een inzicht hierin kan namelijk belangrijke aanbevelingen opleveren voor de organisatie. Door het interview kan ik een goed beeld krijgen van uw kijk, op de structurele sportparticipatie binnen de betreffende aandachtwijk en de invloed van het schoolvoetbal hierop. Binnen Sport Utrecht en in de context van dit onderzoek valt onder structurele sportparticipatie twee belangrijke dimensies, namelijk: verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod. Bovendien is de focus gelegd op kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de Utrechtse aandachtwijken Overvecht, Noordwest en Zuidwest. In dit interview staan drie specifieke dimensies centraal, die in veelvoud naar voren zullen komen. Allereerst zal er gevraagd worden naar de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken. Om vervolgens de diepte in te gaan en te vragen naar de organisatorische invloed van het schoolvoetbal op deze structurele sportparticipatie. Tot slot, zal er gevraagd worden naar de invloed van het schoolvoetbal op de motivatie, capaciteit en gelegenheid.

Start: Structurele sportparticipatie

- Hoe vind u dat het gesteld is met de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken?
- Wat zijn uw persoonlijke ervaringen met het schoolvoetbal en de wijze waarop het (mogelijk) bijdraagt aan de structurele sportparticipatie?

- Op welke wijze kan er een beeld gevormd worden van het verenigingslidmaatschap en het laagdrempelig sportaanbod onder de deelnemers in de aandachtwijken?

- In hoeverre draagt het schoolvoetbal bij aan het lid worden van een sportvereniging en de toeleiding naar (wekelijks) laagdrempelig sportaanbod?

- In welke mate speelt het geslacht en de etniciteit (mogelijk) een rol bij het deelnemen aan het schoolvoetbal?
- In hoeverre speelt het schoolvoetbal in op het gegeven dat meiden steeds meer 'stoere' sporten (zoals voetbal) willen beoefenen?

Kern: Organisatorische kenmerken schoolvoetbal

De onderstaande vragen hebben betrekking op de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal. De organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal zijn samengesteld a.d.h.v. het BVO- model. Hierdoor wordt er gevraagd naar de relevante hardware, software en orgware aspecten van het schoolvoetbal. Hiermee wordt de diepte ingegaan, om naar voren te brengen in hoeverre de structurele sportparticipatie gestimuleerd ofwel belemmerd wordt. Uiteindelijk zal er gekeken worden naar wat, betreffende de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal, gehandhaafd en/of verbeterd moet worden.

Hardware

- **Wat is uw ervaring van de hardware rondom het schoolvoetbal?**

- In hoeverre dragen sportaccommodaties bij aan het schoolvoetbal?
- In welke mate speelt het schoolvoetbal in op de behoefte aan schoolvoetbaltrainingen van scholenteams?

- **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
- **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de hardware aspecten?**

- Wat vind u van de wijze als sportaccommodaties (mogelijk) betrokken worden bij de (behoefte aan) schoolvoetbaltrainingen van scholenteams? En ziet u eventueel meer kansen.

Software

- **Wat is uw ervaring van de software rondom het schoolvoetbal?**

- Wat is uw mening over de activiteiten rondom het schoolvoetbal? Kunt u een voorbeeld geven?

- Wat vind u van de wijze waarop sportverenigingen betrokken worden in de organisatie van het schoolvoetbal? Ziet u eventueel meer kansen?

- Wat vind u van de begeleiding van buurtsportcoaches rondom het schoolvoetbal?

- **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
- **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de software aspecten?**

- Wat vind u van de wijze als buurtsportcoaches (mogelijk) betrokken worden bij de (behoefte aan) schoolvoetbaltrainingen van scholenteams? En ziet u eventueel meer kansen.

Orgware

- **Wat is uw ervaring van de orgware rondom het schoolvoetbal?**

- Wat is uw mening over de financiën rondom het schoolvoetbal?
- Wat is uw mening over de monitoring & evaluatie rondom het schoolvoetbal?
 - **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
 - **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de orgware aspecten?**
- Wat vind u van de wijze als er in de financiën meer focus gelegd wordt op de aandachtswijken?
En ziet u eventueel meer kansen.

Kern: Beïnvloeding van individueel gedrag

De onderstaande vragen hebben betrekking op de beïnvloeding van individueel gedrag. De beïnvloedingen van individueel gedrag omtrent het schoolvoetbal zijn samengesteld a.d.h.v. het Triademodel. Hierdoor zal er gevraagd worden naar de relevante motivatie, capaciteit en gelegenheidsaspecten van het schoolvoetbal. Hiermee wordt de diepte ingegaan, om naar voren te brengen in hoeverre de structurele sportparticipatie gestimuleerd ofwel belemmerd wordt. Uiteindelijk zal er gekeken worden naar wat, betreffende de beïnvloeding van individueel gedrag, gehandhaafd en/of verbeterd moet worden.

Motivatie

- **Wat is uw ervaring van de invloed die het schoolvoetbal heeft op de motivatie van de deelnemende kinderen?**
- In hoeverre zorgt het schoolvoetbal voor de ontwikkeling van vaardigheden? En ziet u eventueel meer kansen.
- In hoeverre dragen scholen bij aan de motivatie van de deelnemende kinderen omtrent het schoolvoetbal?
 - **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
 - **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de motivatie aspecten?**
- Op welke wijze kan het schoolvoetbal zorgen voor de ontwikkeling van (nog meer) vaardigheden?

Capaciteit

- **Wat is uw ervaring van de invloed die het schoolvoetbal heeft op de capaciteit van de deelnemende kinderen?**
- Op welke wijze kan er gecommuniceerd en/of geïnformeerd worden met de deelnemers van het schoolvoetbal, waardoor zij meer op de hoogte zijn van de verdere sportactiviteiten in de wijk?
- In hoeverre draagt de financiële capaciteit omtrent het schoolvoetbal bij aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?
 - **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
 - **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de capaciteitsaspecten?**

Gelegenheid

- **Wat is uw ervaring van de invloed die het schoolvoetbal heeft op de gelegenheid van de deelnemende kinderen?**

- In hoeverre dragen de sociale omstandigheden van het schoolvoetbal bij aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?

- In welke mate speelt tijdgebrek (mogelijk) een rol bij het deelnemen aan het schoolvoetbal?

- **In hoeverre stimuleert of belemmert dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
- **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de gelegenhedsaspecten?**

Slot – Resumé

- **Wat zijn nu volgens u de grootste succes/faalfactoren als er wordt teruggekeken op uw meningen van het schoolvoetbal, met het oog op het stimuleren van de structurele sportparticipatie? Verklaar uw keuze.**

Bijlagen 3. Interviewschema focusgroepen

Interviewschema

Dit interviewschema heeft als inhoud een semigestructureerd interview. Het schema bevat daarom een aantal vragen, waarbij de onderzoeker immers ook een flexibele houding heeft tijdens het interview. Het interview begint met vooral gesloten vragen. Naarmate het interview op gang is, zal de onderzoeker open vragen gaan stellen. Wanneer de geïnterviewde bepaalde onderwerpen niet specifiek benoemd, zal door middel van doorvragen gezorgd worden dat de betreffende onderwerpen alsnog naar voren worden gebracht.

Naam:

Leeftijd:

* Er wordt niet specifiek naar het geslacht gevraagd tijdens het interview.

Geslacht*:

* Er wordt niet specifiek naar het geslacht gevraagd tijdens het interview.

Inleiding

Om te beginnen wil ik u bedanken dat u tijd vrij maakt om deel te nemen aan dit onderzoek. Mijn naam is Arnout Lagerweij en ik volg de opleiding Sport, Gezondheid en Management (SGM) aan de HAN in Nijmegen. Momenteel zit ik in mijn vierde jaar, wat betekent dat ik bezig ben met mijn afstudeeronderzoek. Ik voer het onderzoek uit in opdracht van Sport Utrecht, waar ik tot en met juni stage loop. Voor Sport Utrecht voer ik een onderzoek uit naar de invloed van het schoolvoetbal op de structurele sportparticipatie in de betreffende aandachtwijken (Overvecht, Noordwest, Zuidwest) binnen de gemeente Utrecht. Binnen Sport Utrecht (sport- en beweegstimulering) staat namelijk centraal dat men zoveel mogelijk Utrechters aan het sporten wil zien te krijgen, juist ook diegenen voor wie dat niet vanzelfsprekend is. Met het onderzoek is het zaak om de organisatie meer inzicht te bieden, want een inzicht hierin kan namelijk belangrijke aanbevelingen opleveren voor de organisatie. Door het interview kan ik een goed beeld krijgen van uw kijk, op de structurele sportparticipatie binnen de betreffende aandachtwijk en de invloed van het schoolvoetbal hierop. Binnen Sport Utrecht en in de context van dit onderzoek valt onder structurele sportparticipatie twee belangrijke dimensies, namelijk: verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod. Bovendien is de focus gelegd op kinderen met een leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de Utrechtse aandachtwijken Overvecht, Noordwest en Zuidwest. In dit interview staan drie specifieke dimensies centraal, die in veelvoud naar voren zullen komen. Allereerst zal er gevraagd worden naar de structurele sportparticipatie onder kinderen in de aandachtwijken. Om vervolgens de diepte in te gaan en te vragen naar de organisatorische invloed van het schoolvoetbal op deze structurele sportparticipatie. Tot slot, zal er gevraagd worden naar de invloed van het schoolvoetbal op de motivatie, capaciteit en gelegenheid.

Werkwijze:

Er wordt in deze focusgroep gewerkt met stellingen (d.m.v. PowerPoint heats), waar één ieder op kan reageren in de chat of hij/zij er mee eens of oneens is. Vervolgens wordt de beurt gegeven aan iemand om de verdieping in te gaan. Wanneer iedereen dezelfde mening heeft, wordt er aan één iemand de beurt gegeven of wordt er gevraagd wie als eerste wil reageren. Als de meningen verdeeld zijn, is het de bedoeling dat beide 'kampen' aan het woord komen. Hierna kunnen andere reageren, met voorbeeldvragen als: Is het herkenbaar of niet? Zo ja: hebben jullie eigen ervaringen/voorbeelden, waaruit dit ook blijkt? Zo nee: welke andere meningen/ervaringen heb je/hebben jullie dan? Hierbij kan er gebruik gemaakt worden algemene deelvragen (bv: waar blijkt dat uit, kan je dat toelichten?) en/of de geformuleerde (deel)vragen.

Disciplines tijdens de online focusgroep:

Om de focusgroepen ordelijk en vloeiend te laten verlopen, zijn er een aantal discipline om rekening mee te houden. Het is belangrijk dat de onderstaande regels in acht genomen worden.

Discipline en 'spelregels' tijdens de focusgroepen:

- Gebruik bij voorkeur **headset/oortjes** (i.v.m. geluidskwaliteit en rondzingen geluid)
- Zorg dat men altijd het **chatvenster** open heeft staan (zie de werkwijze waarom)
- **Zet audio in principe op stil/mute**
- **Praat alleen als de onderzoeker jou de beurt geeft.**

- Wil iemand wat opmerken/toevoegen, vraag dan als volgt om de beurt te krijgen: type "**hand**" in het chatvenster (als in: hand opsteken)

- Heeft iemand een **vraag: type die dan ook in het chatvenster** (of als het fijner/gemakkelijker is om het uit te spreken: vraag de beurt) door "**hand**" te typen in het chatvenster

Als iemand de beurt krijgt van de gespreksleider, zet dan logischerwijs de audio van **mute/stil af voordat men begint te praten**.

Start: Structurele sportparticipatie

Stelling: Het is slecht gesteld met de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtswijken.

Stelling: Het schoolvoetbal levert een grote bijdrage aan de structurele sportparticipatie in de aandachtswijken.

- Op welke wijze kan er een beeld gevormd worden van het verenigingslidmaatschap en het laagdrempelig sportaanbod onder de deelnemers in de aandachtswijken?

- In hoeverre draagt het schoolvoetbal bij aan het lid worden van een sportvereniging en de toeleiding naar (wekelijks) laagdrempelig sportaanbod?

- In welke mate speelt het geslacht en de etniciteit (mogelijk) een rol bij het deelnemen aan het schoolvoetbal?

- In hoeverre speelt het schoolvoetbal in op het gegeven dat meiden steeds meer 'stoere' sporten (zoals voetbal) willen beoefenen?

Kern: Organisatorische kenmerken schoolvoetbal

De onderstaande vragen hebben betrekking op de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal. De organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal zijn samengesteld a.d.h.v. het BVO- model. Waardoor er gevraagd wordt naar de relevante hardware, software en orgware aspecten van het schoolvoetbal. Hiermee wordt de diepte ingegaan, om naar voren te brengen in hoeverre de structurele sportparticipatie gestimuleerd ofwel belemmerd wordt. Uiteindelijk zal er gekeken worden naar wat, betreffende de organisatorische kenmerken van het schoolvoetbal, gehandhaafd en/of verbeterd moet worden.

Hardware

Bestaat uit de fysieke sportinfrastructuur dat voor iedereen toegankelijk is en die het daarnaast mogelijk maakt om te sporten. In het geval van het schoolvoetbal zijn dat dus de sportaccommodaties.

Stelling: Bij het schoolvoetbal zou er meer gebruik gemaakt kunnen worden van de sportaccommodaties om de doorstroom naar structurele sportparticipatie te vergroten.

- In welke mate speelt het schoolvoetbal in op de behoefte aan schoolvoetbaltrainingen van scholenteams?

- **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
- **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de hardware aspecten?**

- Wat vind u van de wijze als sportaccommodaties (mogelijk) betrokken worden bij de (behoefte aan) schoolvoetbaltrainingen van scholenteams? En ziet u eventueel meer kansen.

Software

Staat voor het aanbod van activiteiten, begeleiding en communicatie rondom het schoolvoetbal.

Stelling: In de activiteiten binnen, organisatie van en communicatie over het schoolvoetbal moet het stimuleren van structurele sportparticipatie (bv. doorstroming naar verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod) veel meer centraal staan.

- Wat is uw mening over de activiteiten (bv. side-events) rondom het schoolvoetbal? Geef is een voorbeeld van een mogelijkheid.

- Wat vind u van de wijze waarop sportverenigingen betrokken worden in de organisatie van het schoolvoetbal? En ziet u eventueel meer kansen.

- Wat vind u van de begeleiding van buurtsportcoaches rondom het schoolvoetbal?

- **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
- **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de software aspecten?**

- Wat vind u van de wijze als buurtsportcoaches (mogelijk) betrokken worden bij de (behoefte aan) schoolvoetbaltrainingen van scholenteams? En ziet u eventueel meer kansen.

Orgware

Bevat het proces achter het zichtbare aanbod. Denk hierbij aan alles wat er achter de schermen geregeld wordt rondom het schoolvoetbal.

(Uitleg financieringswijze schoolvoetbal)

Stelling: Deze financieringswijze is optimaal om structurele sportparticipatie te stimuleren.

(Uitleg monitoring & evaluatie schoolvoetbal)

Stelling: De wijze waarop de monitoring & evaluatie wordt gedaan is optimaal om een beeld te schetsen van het verenigingslidmaatschap en het laagdrempelig sportaanbod onder de deelnemers in de aandachtswijken.

- In hoeverre dragen scholen bij aan de monitoring & evaluatie van de deelnemende kinderen omtrent het schoolvoetbal?

- **In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?**
- **Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de orgware aspecten?**

- Wat vind u van de wijze als er in de financiën meer focus gelegd wordt op de aandachtswijken? En ziet u eventueel meer kansen.

Kern: Beïnvloeding van individueel gedrag

De onderstaande vragen hebben betrekking op de beïnvloeding van individueel gedrag. De beïnvloedingen van individueel gedrag omtrent het schoolvoetbal zijn samengesteld a.d.h.v. het Triademodel. Waardoor er gevraagd zal worden naar de relevante motivatie, capaciteit en gelegenheidsaspecten van het schoolvoetbal. Hiermee wordt de diepte ingegaan, om naar voren te brengen in hoeverre de structurele sportparticipatie gestimuleerd ofwel belemmerd wordt. Uiteindelijk zal er gekeken worden naar wat, betreffende de beïnvloeding van individueel gedrag, gehandhaafd en/of verbeterd moet worden.

Motivatatie

Stelling: Het schoolvoetbal heeft een grote invloed op de motivatie van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

- In hoeverre zorgt het schoolvoetbal voor de ontwikkeling van vaardigheden? En ziet u eventueel meer kansen.
- In hoeverre dragen scholen bij aan de motivatie van de deelnemende kinderen omtrent het schoolvoetbal?
 - In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?
 - Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de motivatie aspecten?
- Op welke wijze kan het schoolvoetbal zorgen voor de ontwikkeling van (nog meer) vaardigheden?

Capaciteit

Stelling: Het schoolvoetbal heeft weinig invloed op de capaciteit van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

- Op welke wijze kan er gecommuniceerd en/of geïnformeerd worden met de deelnemers van het schoolvoetbal, waardoor zij meer op de hoogte zijn van de verdere sportactiviteiten in de wijk?
- In hoeverre draagt de financiële capaciteit omtrent het schoolvoetbal bij aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?
 - In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?
 - Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de capaciteitsaspecten?

Gelegenheid

Stelling: Het schoolvoetbal heeft een grote invloed op de gelegenheid van de deelnemende kinderen.

- In hoeverre dragen de sociale omstandigheden van het schoolvoetbal bij aan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?
- In welke mate speelt tijdgebrek (mogelijk) een rol bij het deelnemen aan het schoolvoetbal?
 - In hoeverre stimuleert of belemmerd dit dan de doorstroom naar structurele sportparticipatie?
 - Wat zou men moeten handhaven en/of verbeteren, kijkend naar de gelegenheidsaspecten?

Slot – Resumé

- Wat zijn nu volgens u de grootste succes/faalfactoren als er wordt teruggekeken op uw meningen van het schoolvoetbal, met het oog op het stimuleren van de structurele sportparticipatie? Verklaar uw keuze.

Bijlage 4. Taken- en verantwoordelijkheden beschrijving lijncoördinatoren en projectleider van het schoolvoetbal

Op het moment dat alle inschrijvingen binnen zijn, kunnen de lijncoördinatoren beginnen met de voorbereidingen rond het schoolvoetbal, zoals het maken van poule-indelingen, speelschema's en informatiebrieven. Alle voorrondes worden bijna ieder jaar gespeeld op de woensdagen in maart en april. De wedstrijden bedroegen een speeltijd van minimaal vijftien minuten, waarin niet van speelhelft gewisseld wordt. Door het verschil in het aantal teams per locatie, zit er ook een verschil in de wachttijd per deelnemend team. Bij binnenkomst ontvangen alle begeleiders van de teams vaantjes, het speelschema en de vreedzame aanvoerdersband, die mede mogelijk gemaakt wordt door FC Utrecht. De meeste wedstrijden worden gefloten door de scheidsrechters van de KNVB, met aanvullend daarop studenten van de mbo-opleiding Sport en Bewegen. De scheidsrechters beoordelen de spelers op Fair Play, aangezien het schoolvoetbal in Utrecht bekend staat als een Vreedzaam toernooi. Dit betekent dat vanuit Sport Utrecht gestimuleerd wordt dat alle teams met respect met elkaar omgaan. Het concept van Fairplay wordt al lange tijd toegepast en is bij de kinderen ook bekend. Bovendien zijn bij alle locaties veldcoördinatoren ingezet om de sfeer te bewaken en het strakke schema aan te houden. In de wijk Zuidwest bijvoorbeeld zijn hiervoor vrijwilligers in de vorm van wijkmediatoren ingezet. Dit zijn een groep jongeren uit de wijk die getraind zijn om conflicten op te lossen. Na de poulefase wordt er bij ieder toernooi de Fair Play Cup uitgereikt. Hierna worden de finales gespeeld en de bekercup uitgereikt aan de winnende teams.

De taak van de projectleider schoolvoetbal is vooral om de organisatoren tijdig te voorzien van informatie van de wijkvoorrondes. Daarnaast zal de projectleider aangeven wanneer er een mailing verstuurd dient te worden naar de scholen, bijvoorbeeld over de aanmelding (inclusief reminder) en het versturen van draaiboeken. Op het moment dat alle inschrijvingen binnen zijn, kunnen de organisatoren beginnen met de voorbereidingen van de toernooidagen. Als projectleider heb je namelijk deelnemersaantallen nodig per wijk. Aangezien er vaantjes besteld moeten worden en daarnaast moeten de deelnemersaantallen worden doorgegeven aan de KNVB en Gemeente Utrecht. Hierdoor is het belangrijk om alles tijdig te registreren. Daarom dienen de organisatoren van de diverse wijkvoorrondes naast het totaal aantal deelnemers, ook de hoeveelheden per school per team die deelnemen te registreren.

Verder wordt de EHBO vooral geregeld via de Koninklijke Nederlandse Vereniging EHBO. Omdat er vaak meer voorrondes plaatsvinden op eenzelfde dag, is het met betrekking tot de capaciteit dikwijls niet haalbaar voor KNV EHBO om bij al deze voorrondes aanwezig te zijn. Maar bij tekort aan, worden er ook wel eens EHBO'ers geregeld vanuit de desbetreffende sportvereniging of vanuit connecties binnen de rugby.

Daarnaast is het als projectleiders van het schoolvoetbal ook van belang om het contact met de scheidsrechters te onderhouden. Deze scheidsrechters kan men onder andere aanvragen via de KNVB. Scheidsrechters zijn met betrekking tot het slagen van het Utrechtse schoolvoetbal van cruciaal belang, want zonder scheidsrechters geen toernooi. De afgelopen jaren zijn er gemiddeld 32 scheidsrechters nodig gebleken, die gezamenlijk in totaal ruim 90 keer zijn ingezet. Hierbij is het belangrijk dat het contact onderhouden wordt, door ruim op tijd voordat de voorrondes beginnen de scheidsrechter de indeling van de eerste wedstrijden, met overige informatie over vergoedingen & reglementen op te sturen. Bij de indeling van de scheidsrechter geldt over het algemeen: hoe vaker men beschikbaar is op een speeldag, hoe vaker ingepland. De vergoeding voor de scheidsrechters bedraagt 25 euro per voorronde en een kilometervergoeding van 19ct per kilometer. Ter afsluiting, krijgen de scheidsrechters een declaratieformulier toegestuurd die zij moeten laten ondertekenen door de beweegmakelaars. Dit formulier kunnen zij dan aan het einde van alle speeldagen inleveren bij de projectleider schoolvoetbal, die vervolgens zorgdraagt voor de uitbetaling vanuit Sport Utrecht.

Tevens wordt er kijkend naar de afgelopen jaren ook steeds meer gebruik gemaakt van ROC (Midden Nederland) studenten van het sportcollege als scheidsrechter voor de wijkvoorrondes. Deze studenten kunnen namelijk prestatiepunten verdienen voor het fluiten op deze toernooidagen. Op deze toernooidagen is het dan ook belangrijk dat de scheidsrechters duidelijk instructies mee krijgen over hoe het toernooi gaat verlopen en wat de rol is van de scheidsrechters.

Bijlage 5: PowerPoint heats - Focusgroepen

Start: Structurele sportparticipatie

Stelling: Het is slecht gesteld met de structurele sportparticipatie van kinderen in de aandachtwijken.

Stelling: Het schoolvoetbal levert een grote bijdrage aan de structurele sportparticipatie in de aandachtwijken.

Kern: Organisatorische kenmerken schoolvoetbal

Stelling: Bij het schoolvoetbal zou er meer gebruik gemaakt kunnen worden van de sportaccommodaties om de doorstroom naar structurele sportparticipatie te vergroten.

Stelling: In de activiteiten binnen, organisatie van en communicatie over schoolvoetbal moet het stimuleren van structurele sportparticipatie (bv. doorstroming naar verenigingslidmaatschap en laagdrempelig sportaanbod) veel meer centraal staan.

Stelling: Deze financieringswijze is optimaal om structurele sportparticipatie te stimuleren.

Stelling: De wijze waarop de monitoring & evaluatie wordt gedaan is optimaal om een beeld te schetsen van het verenigingslidmaatschap.

Beïnvloeding van individueel gedrag

Stelling: Het schoolvoetbal heeft een grote invloed op de motivatie van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

Stelling: Het schoolvoetbal heeft een grote invloed op de capaciteit van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

Stelling: Het schoolvoetbal heeft een grote invloed op de gelegenheid van de deelnemende kinderen voor structurele sportparticipatie.

